Sfântul cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieții călugărești de obște din Palestina

(11 ianuarie)

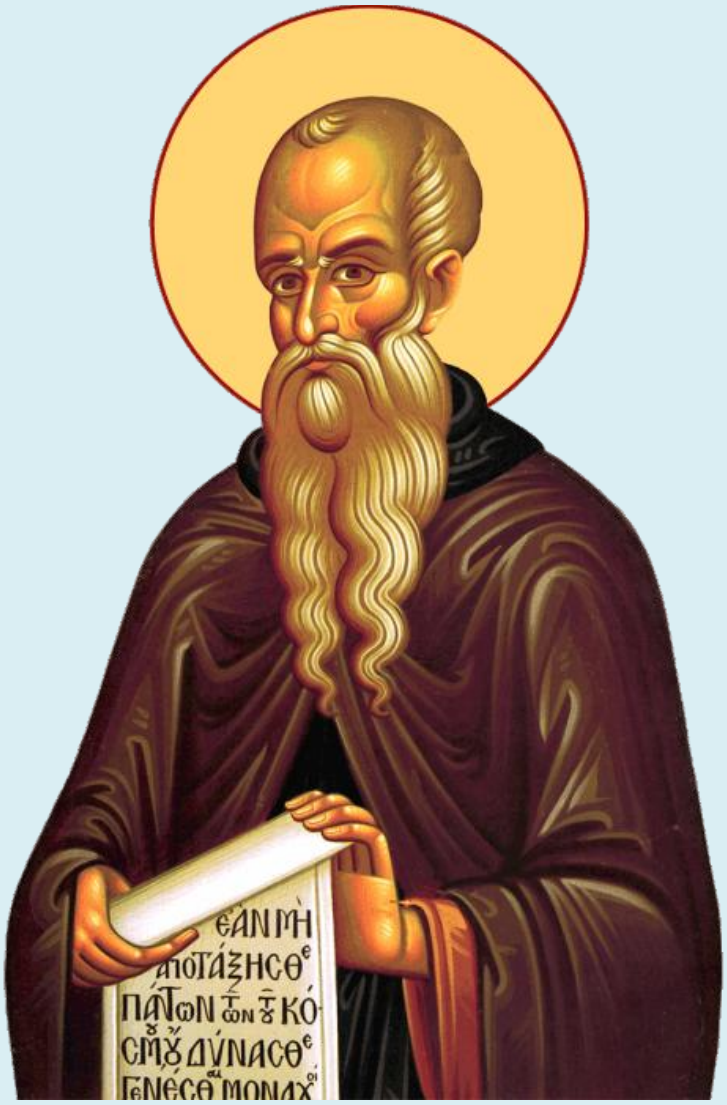

Cuviosul Teodosie cel mare supranumit chinoviarhul (adică „începătorul vieții de obște”), a trăit în perioada secolelor V-VI, în Asia Mică și în Palestina. Prăznuirea sa în Biserica Ortodoxă se face pe 11 ianuarie.

Index

În această lună (ianuarie), ziua a unsprezecezecea - Preacuviosul părintele nostru Teodosie începătorul vieţii de obşte (Minei) 3

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieţii călugăreşti de obşte 26
Acatistul Sfântului cuvios Teodosie, începătorul vieții de obște 36
Imnografie 47
Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuviosului părintelui nostru Teodosie, începătorul vieţii de obşte 49
Sfântul Teodosie cel mare - drumul spre sfințenie 69
Sinaxar 11 ianuarie 72
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Teodosie, începătorul vieţii călugăreşti de obşte din Palestina 74
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Teodosie, începătorul vieţii călugăreşti de obşte din Palestina 76
Smerenia și înțelepciunea Sfântului Teodosie 78
Emilian Apostolescu - Cuviosul Teodosie - viaţă de obşte, asceză, milă şi neîncetată rugăciune 80
Arhim. Mihail Daniliuc - Monahismul chemat să facă pământul cer 84
Sfântul Teodosie cel mare, prăznuit la Ierusalim 87
Sfântul cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieții de obște, Palestina (11 ianuarie) 90
Sfântul Teodosie cel mare - vindecătorul sterilității 96
Orthodoxwiki - Teodosie cel mare, începătorul vieții de obște 98
Teodor Danalache - Mănăstirea Sfântul Teodosie cel mare - Betleem 110
Mănăstirea Sfântul Teodosie (Deir Dosi) - Pelerinajul părintelui Cleopa la Locurile Sfinte 113
Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Sfântului Teodosie cel mare 117
(Foto) Popas la Mănăstirea Sfântului Teodosie cel mare 121
(Foto) Mănăstirea „Sfântul Teodosie cel mare” din Israel 139
Pr. Silviu Cluci - Mormântul Sfântului Teodosie cel mare 163
Pr. Silviu Cluci - Odoarele Mănăstirii Sfântului Teodosie cel mare 164
Pr. Silviu Cluci - Peştera magilor de la Mănăstirea Sfântului Teodosie 166
(Foto) Peştera în care s-au odihnit cei Trei crai de la Răsărit 168
Icoane 180

În această lună (ianuarie), ziua a unsprezecezecea - Preacuviosul părintele nostru Teodosie începătorul vieţii de obşte (Minei)

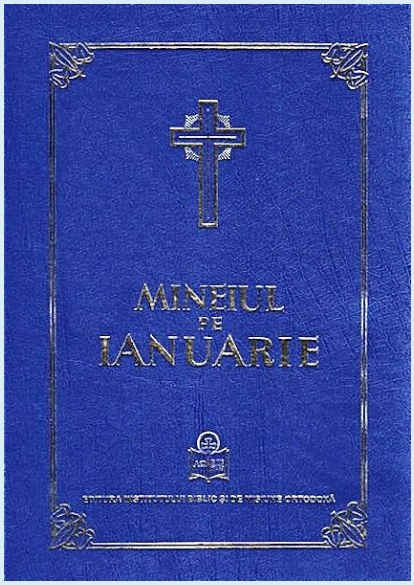

La Vecernie

La Vecernie citim: Fericit bărbatul..., slava dintâi. La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 6, glas 5:

Podobie: Cuvioase părinte...

Cuvioase părinte de Dumnezeu purtătorule Teodosie! Foarte te-ai nevoit întru această viaţă trecătoare, cu cântări, cu posturi şi cu privegheri, pildă făcându-te ucenicilor tăi, şi acum dănţuieşti împreună cu cei fără de trupuri, slăvind neîncetat pe Hristos Dumnezeu, Cuvântul cel din Dumnezeu şi Mântuitorul, carele şi-a plecat capul Mergătorului înainte şi a sfinţit firea apelor. Pe Acela îmblânzeşte-L, Aceluia te roagă, cuvioase, să dăruiască Bisericii unire, pace şi mare milă. (de două ori)

Cuvioase părinte de Dumnezeu purtătorule Teodosie, aflând curat sufletul tău, precum a dorit, darul Preasfântului Duh, S-a sălăşluit întru tine ca o lumină prea curată. Cu a căruia lucrare luminat fiind împodobit, neîncetat slăveşti pe Hristos unul Fiul în două firi, Cel ce S-a botezat cu mâna Mergătorului înainte, şi S-a mărturisit cu glasul Tatălui; pe Acela îmblânzeşte-L, Aceluia te roagă cuvioase să dăruiască lumii unire, pace şi mare milă. (de două ori)

Cuvioase părinte de Dumnezeu purtătorule Teodosie, cu cuviinţă te-ai învrednicit vieţii celei fericite cu curăţia şi cu sihăstria aceasta aflându-o că după viaţa de aici te-ai mutat la viaţa cea de sus, tuturor să se bucure zicându-le şi cu cei fără de trupuri neîncetat slăvind pe Hristos, cel ce a luat negrăit trup din Fecioară şi a cufundat păcatele noastre cu Botezul în râul Iordanului. Pe Acela îmblânzeşte-L, Aceluia roagă-te cuvioase, să dăruiască lumii unire, pace şi mare milă. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. glas 2

Cuvioase părinte, ca pe o cetate a Dumnezeului celui viu, a veselit sfinţitul tău suflet, pornirile râului apei iertării, a Celui ce a trecut Iordanul şi tuturor marginilor a izvorât cuvântul bunei credinţe a lui Hristos Dumnezeului nostru. Pe care roagă-L prea fericite Teodosie, să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a prazniculuiglas acelaşi a lui Vizantie.

Plecatu-ţi-ai capul Mergătorului înainte, sfărâmat-ai capetele balaurilor, venit-ai la râuri, luminat-ai toate, ca să te slăvească Mântuitorule, pe Tine luminătorul sufletelor noastre.

Ieşire sau Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei şi citirile.

De la înţelepciunea lui Solomon, citire

Cap. 5, Vers 16

Drepţii în veci vor fi vii şi întru Domnul plata lor, şi purtarea de grijă pentru dânşii de la Cel Preaînalt. Pentru aceasta vor lua împărăţia podoabei şi stema frumuseţii din mâna Domnului, că cu Dreapta Sa va acoperi pe ei, şi cu braţul Său îi va apăra. Lua-va toată arma dragostea Lui, şi va într-arma făptura spre izbânda vrăjmaşilor. Îmbrăcase-va în zaua dreptăţii şi-şi va pune luişi coif judecata cea nefăţarnică. Lua-va pavăză nebiruită sfinţenia, şi va ascuţi cumplită mânie întru sabie şi va da război împreună cu dânsul lumea asupra celor fără de minte. Merge-vor drept nimeritoare

săgeţile fulgerelor şi ca dintr-un arc bine încordat al norilor, la ţintă vor lovi. Şi din mânia cea zvârlitoare de pietre pline, se vor arunca grindine. Întărise-va asupra lor apa mării şi râurile îi vor îneca de năprasnă. Sta-va împotriva lor Duhul puterii şi ca un vifor va vântura pe ei. Şi va pustii tot pământul fărădelegea şi răutatea va răsturna scaunele puternicilor. Auziţi dar împăraţi şi înţelegeţi, învăţaţi-vă judecătorii marginilor pământului. Luaţi în urechi cei ce stăpâniţi mulţimi şi cei ce vă trufiţi întru popoarele neamurilor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea şi putere de la Cel Preaînalt.

De la înţelepciunea lui Solomon, citire

Cap. 3, Vers 1

Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, şi nu se va atinge de dânsele munca. Părutu-s-a întru ochii celor nepricepuţi a muri şi s-a socotit pedepsire ieşirea lor şi mergerea de la noi sfărâmare, iar ei sunt în pace. Că înaintea feţei oamenilor de vor, lua şi muncă, nădejdea lor este plină de nemurire. Şi puţin fiind pedepsiţi, cu mari faceri de bine se vor dărui, că Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii şi i-a aflat luişi vrednici. Ca aurul în topitoare i-a lămurit pe ei şi ca o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Şi în vremea cercetării Sale vor străluci, şi ca scânteile pe paie vor fugi. Judeca-vor limbi şi vor stăpâni popoare şi va împărăţii într-înşii Domnul în veci. Cei ce nădăjduiesc spre Dânsul vor înţelege adevărul, şi credincioşii în dragoste vor petrece cu Dânsul! Că dar şi milă este întru cuvioşii Lui şi cercetare întru aleşii Lui.

De la înţelepciunea lui Solomon, citire

Cap. 4, Vers 7

Dreptul de va ajunge să se sfârşească, întru odihnă va fi. Că bătrâneţile sunt cinstite, nu cele de mulţi ani, nici cele ce se numără cu numărul anilor. Şi cărunteţile sunt înţelepciunea oamenilor şi vârsta bătrâneţilor viaţă nespurcată. Plăcut lui Dumnezeu făcându-se, la iubit şi vieţuind între păcătoşi, s-a mutat. Răpitu-s-a, ca să nu schimbe răutatea mintea lui, sau înşelăciunea să înşele sufletul lui. Că râvna răutăţii întunecă cele bune şi neînfrânarea poftei schimbă gândul cel fără de răutate. Sfârşindu-se peste puţin, a plinit ani îndelungaţi. Că plăcut era Domnului sufletul lui. Pentru aceea s-a grăbit a-l scoate pe dânsul din mijlocul răutăţii. Şi popoarele văzând şi necunoscând, nici punând în gând una ca aceasta. Că dar şi milă este întru cuvioşii Lui, şi cercetare întru aleşii Lui.

La Stihoavnă

Stihirile praznicului glas 4

Facere a lui Iosif

Podobie: Dat-ai semn celor...

Văzut-ai cum M-am îmbrăcat cu chipul tău pe care am zidit, mai presus de gând smerindu-Mă, Domnul a zis: Dar ce lucru străin este prietene, de Mă voi pleca dreptei tale ca unul din cei ce sunt împreună cu tine slugi, şi de Mă voi îmbrăca cu apele golindu-Mă, că pe cei goi voi să îmbrac ca un Milostiv întru veşnică nestricăciune.

Stih: Marea a văzut şi a fugit, Iordanul s-a întors înapoi.

Arătatu-Te-ai întrupat, însă pântecele pe Tine Te-a primit rămânând nears. Că cuptorul de departe aceasta a închipuit, nearzând pe tineri, iar eu iarbă fiind, pe foc cum îmi voi pune mâinile Stăpâne? De care se înfricoşează cele cereşti şi toate cele pământeşti, Iisuse Atotputernice, Mântuitorul sufletelor noastre.

Stih: Ce-ţi este ţie mare că ai fugit şi tu Iordane că te-ai întors înapoi.

Tu Mă spală în apele Iordanului, pe Mine cela ce nici o întinăciune nu am, Domnul a zis. Şi firea omenească ceea ce se întinase, prin neascultarea lui Adam, spălându-se, nouă se va face. Că Eu botezându-Mă, a doua naştere tuturor oamenilor prin apă şi prin Duh se va face.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glas 8, a lui Studitu

Mulţimile călugărilor pe tine îndreptătorul te cinstim Teodosie părintele nostru, că prin tine, pe cărarea cea dreaptă cu adevărat a umbla am cunoscut. Fericit eşti că lui Hristos ai slujit, şi ai biruit puterea vrăjmaşului. Cela ce eşti cu îngerii împreună vorbitor, cu drepţii şi cu cuvioşii împreună locuitor, cu care roagă-te Domnului, să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a praznicului , asemenea

Oştile îngereşti s-au spăimântat de lucrul ce s-a văzut astăzi în Iordan, gol stând Tu Mântuitorule în ape. Şi prea curatul Tău creştet plecându-Ţi să Te botezi de la Ioan, că Tu sărăcind de bunăvoie, lumea ai îmbogăţit, Doamne slavă Ţie.

Tropar, glas 8: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; şi te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.al praznicului.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul praznicului de două ori, Slavă..., al cuviosului, Şi acum..., iar al praznicului.

După întâia Catismă, ***Sedealna,*** glas 4:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Isus al lui Navi trecând pe popor prin râul Iordanului, şi sicriul lui Dumnezeu, umbrit scrie facerea de bine care era să fie. Că chipul înnoirii şi pildă nemincinoasă a naşterii celei de-a doua, acea trecere cu taină prin amândouă umbrit ne-a însemnat nouă întru Duhul. Hristos s-a arătat la Iordan, să sfinţească apele.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, asemenea

În vremea dumnezeieştii arătări, Hristos s-a arătat nouă în râul Iordanului, veniţi să luăm credincioşii apa iertării păcatelor noastre. Că Hristos cu trup a venit căutând oaia cea răpită de fiară, şi aflându-o, a adus-o ca un Milostiv iarăşi în Rai. Hristos s-a arătat în Iordan şi lumea a luminat.

După a doua Catismă, ***Sedealna,*** glas 5:

Podobie: Pe Cuvântul Cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, carele S-a născut din Fecioară spre mântuirea noastră, să-L lăudăm, credincioșii, și să I ne închinăm; că bine a voit a Se sui cu trupul pe Cruce și moarte a răbda și a scula pe cei morți, întru slăvită Învierea Sa.

Cetele îngereşti văzând pe Cuvântul cinstit împreună cu Tatăl şi cu Duhul şi întrupat pentru milostivire, şi botezându-Se, s-au cutremurat; şi apa Iordanului ruşinându-se şi înfricoşându-se s-a întors înapoi, suindu-ne pe noi cei ce suntem stricaţi cu patimi către înălţimea mântuirii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, tot aceasta

După Polieleu, ***Sedealna*** sfântului, glas 3:

Podobie: Pentru mărturisirea...
Dumnezeieştile tale mâini ridicându-le spre înălţime, stâlp de lumină purtător cuvioase te-ai arătat cu razele rugăciunilor strălucind. Că la ceruri ridicându-ţi gândul şi părtaş celor negrăite făcându-te, cu totul ai strălucit. Pe Hristos Dumnezeu rugând, să ne dăruiască nouă mare milă. (De două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.al praznicului, glas 3

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Stăpânul astăzi la Iordan a venit, botezându-Se în ape de la dumnezeiescul Mergătorul înainte, şi de sus Tatăl a mărturisit lui: Acesta este Fiul meu Cel iubit. Şi Duhul s-a arătat cu străin chip de porumb peste Dânsul.

Apoi Antifonul dintâi al glasului al 4-lea.

Prochimen, glas 4: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuviosului Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate cele ce mi-a dat mie...

Toată suflarea...

Evanghelia de la Matei: Zis-a Domnul ucenicilor Săi: Toate îmi sunt date Mie...

După **Psalmul 50**
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.

3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glas 2

Pentru rugăciunile cuviosului Tău, Teodosie, Milostive curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.***

Apoi **Stihira**, glas 6: Cuvioase părinte, în tot pământul a ieşit vestirea isprăvilor tale. Pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale, taberele drăceşti ai pierdut, cetele îngereşti ai ajuns, a căror viaţă fără prihană ai urmat. Îndrăznire având către Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

Canoanele al prazniculuicel de al doilea cu Irmosul pe 6, şi al cuviosului pe 6.

Canonul cuviosului

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a, glas 2

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea întrarmată, iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel rău, Domnul Cel Preaslăvit, căci cu Slavă S-a prea mărit.

Ca un înţelept începător de cete al nostru, părinte Teodosie, cu dumnezeiască cuviinţă începe cântare lui Hristos Dumnezeu, celui ce a venit spre mântuirea a toată lumea, şi prea sfântă pomenirea ta întru Sine a proslăvit-o.

Din pustie Mergătorul înaintea lui Hristos, odrasla Elisabetei cea din Aaron a venit. Iar Teodosie, în scăldătoare prin Duhul născându-se, cetăţean pustiei s-a făcut, lui Iisus urmând.

Botezându-Se în repejuni Hristos, întărâtarea adunării israeliteneşti s-a pierdut. Iar în Biserică viaţa cea întocmai cu îngerii s-a sădit, care neschimbat ai săvârşit-o, prea fericite Teodosie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Părtaş patimii Celui ce S-a împărtăşit Crucii, pentru noi, făcându-te părinte prin postnicie, după vrednicie asemenea te-ai făcut şi învierii Lui, şi împreună moştean slavei, Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Dumnezeiască ceata fecioarelor, prea dumnezeieşte te numeşte bună între femei de Dumnezeu Născătoare Stăpână, pe tine cea împodobită cu frumuseţile Dumnezeirii. Că pe Cuvântul cel de bine Făcător mai presus de cuvânt L-ai născut.

Catavasie: Umblat-a Israel prin valul cel învăluit al mării, cel ce s-a arătat uscat îndată, iar negrul luciului pe voievozii egipteni i-a înecat cu totul, mormântul cel aşternut cu apă, cu Puterea cea tare a dreptei Stăpânului.

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul ca şi crinul, Doamne, Biserica păgânilor cea stearpă prin venirea ta, întru care s-a întărit inima mea.

Cela ce acoperă cu ape cele mai pe deasupra, Domnul, trupeşte S-a îmbrăcat în râurile Iordanului, întru carele s-a întărit inima mea.

Cel ce a strălucit dumnezeiască lumină în Iordan, odrasla celor de pe pământ de Dumnezeu dată a binecuvântării şi a bunei voințe, pe tine mai înainte te-a arătat Teodosie.

Lăsat-ai lumea şi cele din lume, cuvioase, urmând goliciunii Stăpânului, celeia ce s-a făcut în Iordan, Teodosie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Crucea Mântuitorului pe umeri ridicând, ai alergat la mormântul Lui, ca un cerb la izvoarele apelor cele de mântuire prea fericite Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cetele îngereşti s-au spăimântat prea curată, şi inimile omeneşti s-au înfricoşat de naşterea ta. Pentru aceasta pe tine de Dumnezeu Născătoare cu credinţă te cinstim.

Catavasie: Câţi ne-am dezlegat din cursele cele vechi, de leii cei mâncători cărora li s-au sfărâmat dinţii, să ne bucurăm şi să împletim cuvânt din cuvintele cântării, cu care de la noi de daruri se îndulceşte.

Condacul şi Icosul praznicului.

Condacul, glas 4: Arătatu-Te-ai astăzi lumii, şi lumina Ta Doamne s-a însemnat peste noi, care cu cunoştinţă Te lăudăm. Venit-ai şi Te-ai arătat Lumina cea neapropiată.

Icos: Galileii neamurilor, laturii Zabulonului, şi pământului Neftalimului, precum a zis proorocul, lumină mare a strălucit Hristos. Celor întunecaţi Rază luminoasă S-a arătat, care în Betleem a răsărit, şi mai vârtos din Maria Domnul în toată lumea şi-a răspândit razele, Soarele dreptăţii. Pentru aceasta cei din Adam goi, veniţi toţi să ne îmbrăcăm într-însul, ca să ne încălzim, că acoperă pe cei goi, şi luminează pe cei întunecaţi. Venit-ai şi Te-ai arătat Lumina cea neapropiată.

Sedealna cuviosului, glas 8:

Podobie: Pe înţelepciunea...

Cu înfrânarea şi cu durerile şi cu rugăciunile, sufletul tău împodobindu-ţi cu dumnezeiască cuviinţă, te-ai făcut părtaş cuvioşilor pururea slăvite, şi daruri de minuni cu adevărat ai luat, ca să tămăduieşti neputinţele celor ce te cinstesc pe tine cu credinţă. Pentru aceasta şi mulţimile dracilor gonind, dai tămăduiri oamenilor cu darul, de Dumnezeu purtătorule Teodosie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste, sfântă pomenirea ta. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a praznicului

Iordanul cu apa a servit Ţie, Ioan şi-a tins mâna cea putrezitoare, arătându-Te Tu cu trupul la Botez, Cela ce eşti nevăzut. Ci acela s-a tras înapoi cu frică, iar acesta adică cu cutremur s-a atins de Tine, Cel neputred. Cu adevărat Mieluşelul lui Dumnezeu eşti, şi izvor pururea viu, Cela ce izvoarele şi marea şi oamenii ai sfinţit, că Treimea a strălucit de sus. Tatăl, Fiu pe Tine Te-a numit, şi Duhul Sfânt s-a pogorât.

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi, Domnul, Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

În ape capetele balaurilor ai sfărâmat, şi cu Duhul, Cuvinte al lui Dumnezeu mai înnoit pe mine tot omul. Pentru aceasta strigăm către Tine: Slavă puterii Tale, Doamne.

Urmând ascultării lui Hristos, celui ce şi-a plecat creştetul Mergătorului înainte, şi smereniei celei prea alese, părinte Teodosie, în turnul cel neclătit al bunătăţilor te-ai suit.

Fecioarei şi Maicii lui Hristos Dumnezeu slujind, darul Duhului cel nebiruit ai luat părinte Teodosie, şi pe vrăjmaşii cei nevăzuţi ai surpat.

Slăvită peşteră care a primit pe filozofi, de daruri aducător pe tine te-a arătat lui Hristos, celui ce S-a botezat pentru noi, cu credinţă Teodosie şi cu nădejde dragoste aducând.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu patimile Stăpânului Hristos fiind întărit, cu dragoste din voinţa inimii ai răbdat suferinţă părinte Teodosie, luptându-te cu biruitorul lumii cel întunecat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Zămislit-ai în pântecele tău fără sămânţă pe Domnul, şi L-ai născut întrupat pe Acesta, care mântuieşte lumea cu rugăciunile tale. Pentru aceasta strigăm către tine: Bucură-te, pururea Fecioară Stăpână.

Catavasie: Curăţindu-se cu Lumina privirii celei tainice, cântând proorocul a oamenilor înnoire, a glăsuit mişcat fiind de Duhul, arătând Întruparea Cuvântului Celui Negrăit, de care s-au sfărâmat stăpânirile celor puternici.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, începătorul luminii.

Lipindu-ţi mintea de Cela ce ne-a înnoit pe noi în ape, înţelepţeşte ţi-ai întărit trupul tău cel slăbit cu pustnicia şi cu chinuirea, prea fericite Teodosie.

Viaţa pururea supunându-ţi la gândirea de moarte, şi sârguinţe a merge la Cel ce S-a arătat pentru noi cu trup, mormânt ţie ţi-ai făcut, Teodosie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Morţii lui Hristos celei de bunăvoie urmând slăvitul tău ucenic Vasilie, părinte Teodosie, mormânt nou şi-a făcut bucurându-se.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Iată în pântece de Dumnezeu Născătoare prea curată, pe Hristos Dumnezeu mai presus de cuvânt L-ai avut, precum Isaia mai înainte a proorocit; şi mai presus de fire L-ai născut, de Dumnezeu Născătoare.

Catavasie: Cei ce ne-am spălat prin curăţirea Duhului de veninul spurcatului şi întunecatului vrăjmaş, plecat-am pe calea cea nouă, fără rătăcire, care duce la Bucuria cea neapropiată, apropiată numai celor împăcaţi cu Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru adâncul păcatelor căzând, Bunule, ca proorocul Iona din chit, strig Ţie: scoate din stricăciune viaţa mea, Iubitorule de oameni.

Nestricăciune nouă ne-ai dăruit Hristoase cu Învierea Ta. Pentru aceasta Vasilie slăvită sluga Ta, şi după ce a murit ca şi cum ar fi fost viu s-a arătat.

Cel ce curăţeşte lumea S-a botezat pentru mine, om precum sunt eu, Dumnezeu făcându-Se, pe carele în două firi Teodosie fericite L-ai propovăduit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.
Dulceaţă de veselie lui Hristos Dumnezeu, celui ce a întors lacrimile mironosiţelor întru bucurie, Teodosie pâraiele lacrimilor tale a picurat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Milostivirii tale învredniceşte-mă, ceea ce ai născut pe Cuvântul cel Preamilostiv, carele cu sângele Său pe oameni din stricăciune a mântuit.

Catavasie: Pe Cel dorit L-a mărturisit cu prea fericit glas Tatăl, pe care din pântece L-a născut. Adevărat, zice, Acesta de o Fire fiindu-Mi Fiu, Luminat a ieşit din neamul omenesc: Cuvânt al meu viu şi Om după rânduială.

Condacul cuviosului, glas 8:

Podobie: Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Sădit fiind în curţile Domnului tău, cu cuvioasele tale bunătăţi frumos ai înflorit, şi ai înmulţit fiii tăi în pustie, cu ploile lacrimilor tale udându-i, dumnezeiescule începătorule de turmele dumnezeieştilor lăcaşuri. Pentru aceasta strigăm: Bucură-te, părinte Teodosie.

Icos: Om cu firea ai fost părinte, dar te-ai arătat împreună cetăţean cu îngerii. Că vieţuind ca un fără de trup pe pământ, Înţelepte, toată purtarea de grijă de trup ai lepădat-o. Pentru aceasta şi de la noi auzi:
Bucură-te, odraslă de părinte evlavios;
Bucură-te, stâlpare de maică bine credincioasă;
Bucură-te, cetăţeanule al pustiei cu totul înfrumuseţate;
Bucură-te, luminătorule al lumii mult-luminoase;
Bucură-te, că din tinereţe ai urmat lui Hristos;
Bucură-te, că ai veştejit desfătările trupeşti;
Bucură-te, solitorule de mântuire al călugărilor;
Bucură-te, pilda mângâierii celor mâhniţi;
Bucură-te, cela ce ai mântuit pe mulţi de înşelăciune;
Bucură-te, cela ce dăruieşti izvoare de minuni;
Bucură-te, cela ce ai avut purtare de grijă pentru cei săraci;
Bucură-te, folositorul şi mântuitorul nostru;
Bucură-te, părinte Teodosie.

Sinaxar

În această lună, în ziua a unsprezecea, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Teodosie chinoviarhul, începătorul vieţii de obşte şi dascălul pustiei.

Stih: Teodosie povăţuitorul vieţii obşteşti
Obştească pagubă monahilor, cu ieşirea din viaţă pricinuieşti

În unsprezece a acestei luni zi,
Chinoviarhul stricăcioasa viaţă părăsi.

Acest prea cuvios părintele nostru Teodosie, a fost din satul Mogarimu, din eparhia Capadocilor, din tată anume Proeresie şi din maică anume Evloghia, credincioşi şi bine cinstitori amândoi.

Deci intrând la viaţă călugărească şi luând portul acesta, merse la Ierusalim, de acolo s-a dus la Antiohia, la marele Simeon stâlpnicul, de la care s-a învăţat şi a deprins adaosul şi procopseala ce vrea să aibă spre bunătăţi, având a se face păstor a multor oi cuvântătoare.

Apoi a petrecut sihăstreşte lângă un oarecare Loghin om dea pururea pomenit, petrecând în contenirea poftelor desăvârşit, într-atâta cât într-o săptămână odată mânca. Şi treizeci de ani pâine n-a mâncat şi făcând şi alte bunătăţi.

Ajuns-a la atâta înălţime, cât făcea şi prea slăvite minuni, de vreme ce singur acest prea cuvios cu alt oarecare părinte, vedea pe monahul Vasilie cel ce murise şi-şi înnoise mormântul, stând cu fraţii şi cântau împreună şi la ceilalţi era nevăzut. Şi neaflându-se foc, a aprins cărbunii cei stinşi, acolo unde vrea să facă mânăstirea, şi pe oarecare femeie ce a mers la dânsul a vindecat-o de curgerea sângelui.
Şi dintr-un grăunţ de grâu, ce l-a binecuvântat şi l-a dat a făcut de se vărsa din jitniţele cele de grâu.

Şi pe un copilaş ce căzuse într-un puţ, arătându-se nevăzut l-a scos. Încă şi mulţime de lăcuste a gonit, numai certându-le.

Şi rasa cea de păr a sfântului în loc de platoşă, a ferit în războaie pe Chirie comitul Anadolului de nu s-a rănit.

Şi pământul fiind asuprit spre roadele lui de secetă, l-a scăpat pogorând ploaie cu rugăciunea sa.

Şi a proorocit încă şi stricăciunea ce era să se întâmple la Antiohia de cutremur. Şi pe mulţi a scăpat din furtuna şi valul mării, arătându-se întru dânşii la primejdie.

Şi făcându-se dascăl a mulţi ucenici, către Domnul a răposat. Şi se face soborul lui la biserica Sfântului apostol Petru.

Tot în această zi, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Teodosie cel din Antiohia.

Stih: Strâmta cale Teodosie călătorind,
Pe calea cea lată a Edenului se află călcând.

Acest întru sfinţi cuviosul părintele nostru Teodosie, alt sihastru, este din cetatea Antiohiei, din părinţi vestiţi. Şi glasul Stăpânului mai cu trezvire oarecând ascultându-l, lăsându-şi casa, bogăţia, rudenia şi pe toate celelalte, s-a dus la cele mai ascunse locuri ce plecau spre mare. Şi o micuţă chilie făcându-şi, petrecea viaţă monahicească, îmbrăcat cu haine de păr şi sub ele grele lanţuri purtând, unul la gât, altul pe mijloc şi două în amândouă mâinile. Şi stăruind întru rugăciune şi întru lucrarea mâinilor, dorinţa şi trufia şi pe celelalte patimi trupeşti le adormea. Părul său era lipos şi lung până la picioare.

Câteodată împletea zimbiluri, iar altă dată îşi făcea mici straturi în grădină, şi arunca în ele seminţe, şi hrana cea de acolo din destul adunând, o avea spre întrebuinţarea sa şi a străinilor ce i s-ar fi întâmplat să vină la el.

Şi fiindcă vremea trecea şi vestea lui sporea, mulţi năzuiau la el, cerând să petreacă asemenea viaţă, pe care şi privindu-i, pustiul acela l-a făcut altă cetate cerească. Iar acolo oarecând năvălind agarenii, nimic împotrivă n-au făcut, ci şi cucerindu-se de fericitul, s-au dus de acolo.

Deci pentru năvălirea agarenilor, fericitul lăsând pustiul, a venit la patria sa, şi făcându-şi o mică chilie, încă şi alţi oarecari împreună cu el lucrau duhovnicească lucrare. Căci zice către cei împreună cu el, că deşi s-a cucerit de noi agarenii, dar însă scris este oare unde pentru noi, să dăm loc urgiei. Şi Hristos fugind de Irod pe noi învăţându-ne o făcea aceasta. Ci şi ne-am învăţat să nu ne aruncăm pe sine în ispite. Căci ce ne opreşte pe noi patria, către duhovnicească lucrare, dacă vom voi?

Şi puţin oarecât mai trăind, s-a mutat către Domnul.

Tot în această zi, adunarea celor zece mii de Sfinţi Îngeri. Şi se face înlăuntrul mărturisirii Sfintei Anastasia, la intrările lui Domnin.

Stih: Pe îngerii, care cu laude cântarea cea întreit sfântă cântau,
De cuviinţă este cu cântări a se încununa.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Ştefan cel din Plachidiane şi Sfântul Teodor şi arhimandritul Agapie.

Stih: Cei trei acum înaintea tronului Treimii se află stând,
Şi pământul şi Cerul lăsând.

Tot în această zi, Sfântul Mair, care bătut s-a săvârşit.

Stih: Mair în bătăi aflându-se striga:
Nu te teme Maire, bată-te şi te vei încununa.

Tot în această zi, prea cuviosul Vitalie, care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Şi când îţi dai duhul Vitalie, Domnului,
Se îngrozeau de tine duhurile vicleniei.

Tot în această zi, cuviosul Teodosie egumenul Sfintei mânăstiri a lui Filoteu din Athon şi care a stătut episcop Trapezuntei, care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Lui Teodosie îndoita cunună s-a împletit.
Ca celui ce şi arhiereu Domnului şi cuvios a stătut.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului cel călcător de lege, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului, cel ce este Binecuvântat şi Preaslăvit.

Cel ce ai unit Cuvinte al lui Dumnezeu, cu Botezul Tău râurile care ard păcatul şi văpaia care răcoreşte neamul oamenilor, mântuieşte Doamne neamul omenesc, Cel ce eşti binecuvântat şi proslăvit.

Celui ce a făcut Iordanul cuptor, pe tine însuţi ca nişte tămâie cu totul te-ai ars cuvioase. Şi văpaia cerească nemincinos semn al voii lui Dumnezeu luând, lăcaş de suflete mântuitor ai făcut.

Căpeteniilor tale se pleacă căpeteniile lui Moise, darul arătându-Se cuvioase, că pe vrăjmaşii cei nevăzuţi surpându-i, cetatea cea cerească o moşteneşte poporul tău, prea lăudate.

Celui ce a îngropat păcatul în ape, pe tine însuţi lăcaş lui Dumnezeu plăcut te-ai făcut Teodosie. Biserică zidind, ca să se aducă cântare neîncetată cu glasuri în multe limbi ai aşezat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Urmând îndrăznirii tinerilor, îngrozirea tiranului cea cu foc insuflată ai batjocorit-o înţelepţeşte, folosind Bisericii lui Hristos, părinte Teodosie. Pentru care de bunăvoie S-a arătat cu trupul răstignit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Preacurată zămislire, nestricată naştere, tu una ai arătat Fecioară rămânând, că ai zămislit Curată pe Dumnezeu, cela ce este peste toate, care S-a făcut Om, spre mântuirea credincioşilor şi scăpare.

Catavasie: Ars-a cu apă capetele vrăjmaşului Cel ce a potolit văpaia cea înălţată a cuptorului în care erau tinerii cei bine credincioşi, negura cea grea care este din păcat, toată o spală cu roua Duhului.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc, oarecând în Babilon, lucrările şi-a despărţit cu dumnezeiasca poruncă, pe caldei arzând şi răcorind pe credincioşi, care cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cuptorul oarecând în Babilon a închipuit apele Iordanului, cu dumnezeiescul Botez pe cei potrivnici arzând, iar pe cei credincioşi răcorind, care strigă: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Din patimile trupeşti ieşind, mai înainte de mergere Teodosie, scoţând din sânurile pământului ape, tânărului te-ai arătat celui ce strigă: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Făcutu-s-a binecuvântarea mâinilor tale cu prea dumnezeiască porunca lui Hristos, celui ce S-a botezat în ape, pământului celui neumed apă prea roditoare şi soare încălzitor. Că grăuntele spre multă roditură de grâu fără semănătură s-a hrănit.

În norul cel înţelegător al dumnezeieştii lumini tu intrând Teodosie, şi tăbliţa cu degetul lui Dumnezeu scriindu-ţi în inima ta, învăţăturile bunei credinţe le-ai adus ucenicilor tăi, carte de viaţă, fericite.

Credinţei celei tari a celeia ce i-a curs sânge, părinte, urmând femeia, de rasa ta atingându-se ca un întuneric prin luminarea cea dintru tine, boala i-a fugit, că ai fost vas ales lui Hristos, celui ce S-a arătat.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pe Tine Dumnezeul cel din Dumnezeu văzându-Te trupeşte arătat Hristoase, negrăit am cunoscut pe Părintele Tău cel nevăzut şi pe Duhul Tău cel Sfânt, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Tu pe cel nedespărţit de Tatăl, carele S-a sălăşluit în pântecele tău cu dumnezeiască bărbăţie, fără sămânţă L-ai zămislit şi negrăit L-ai născut, Dumnezeu împreună şi Om. Pentru aceasta pe tine mântuire nouă tuturor te ştim.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Catavasie: Slobodă făptura se cunoaşte şi fii luminii sunt cei mai înainte întunecaţi. Singur domnul întunericului suspină. Acum toată moştenirea neamurilor, ceea ce era mai înainte ticăloasă, cu osârdie să binecuvânteze pe Pricinuitorul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui Celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară, S-a arătat nouă, ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta, pe Născătoarea de Dumnezeu cea prea lăudată o slăvim.

Propovăduit-ai de Dumnezeu înţelepţite Teodosie, sinoadele cele întocmai la număr cu cinstitele Evanghelii ale lui Hristos, din bunăvoinţă sângele cu mucenicească râvnă topindu-ţi, şi mucenic fără de sânge din buna credinţă te-ai arătat.

Judecata pe cel nedrept, cu dreptate l-a osândit pentru a ta izgonire izgonindu-l, şi necuratul lui suflet prin hulitoarele lui buze scoţându-l, pe vrăjmaşul vieţii l-a lipsit de viaţă, cuvioase.

Aducându-ne aminte de învăţăturile tale Teodosie, în două fiinţe propovăduim pe Hristos, două voi ştiind fireşti şi lucrătoare şi prin sine puternice, întru Dumnezeu cel ce S-a botezat cu trupul.

Darea cea bună, după numire luând de la Tatăl luminilor, sufletelor şi trupurilor tămăduitor te-ai făcut, hrană îndestulată şi băutură celor ce se topeau de foame şi de sete, şi îmbrăcăminte goilor şi celor căzuţi îndreptare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Nu înceta privind spre turma ta părinte cuvioase, şi aducându-ţi aminte de făgăduinţa ta, a cărui nădăjduire ca nişte anghire tari o am legat de piatră, către Hristos solitor având-te pe tine, Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca un luceafăr de dimineaţă te-ai aflat în noaptea acestei vieţi, cu razele fecioriei strălucind, ceea ce ne-ai arătat nouă răsăritul Soarelui dreptăţii celui înţelegător, Maica lui Dumnezeu prea cinstită.

Catavasie: O, minunile naşterii tale celei mai presus de minte, Mireasă prea curată, Maică binecuvântată, prin care dobândind desăvârşit mântuire, cântăm după vrednicie făcătoarei de bine, aducând ca dar cântare de mulţumire.

Luminânda cuviosului:

Podobie: Femei auziţi...

Mintea curăţindu-ţi de tulburarea patimilor, cuvioase, luminat ai primit dumnezeieştile arătări ale prea luminatei şi întreit strălucitei Dumnezeiri, prea fericite Teodosie, cela ce eşti luminarea pustnicilor, şi acum rugându-te nu înceta pentru noi de Dumnezeu purtătorule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Altă **Luminândă:** Luminat ne-am curăţit prin curăţirea Ta, Hristoase, şi acum prin bucuria prăznuirii cinstitului Teodosie ne-am îmbogăţit. Drept aceea şi cetele călugărilor se bucură.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a praznicului, asemenea

Arătatu-s-a Mântuitorul, darul şi adevărul în repejunile Iordanului, şi pe cei ce erau întru întuneric şi în umbră dormeau i-a luminat, pentru că a venit şi S-a arătat Lumina cea neapropiată.

La Laude

Stihirile pe 4, glas 5:

Podobie: Bucură-te, cămara...
Casă de sfinţite bunătăţi făcându-te pe tine Teodosie, te-ai învrednicit a locui în dumnezeiasca Biserică a Născătoarei de Dumnezeu, şi a o cerceta pe ea, că a vedea dumnezeiasca strălucire ai iubit, şi acum vezi bună podoaba cortului celui adevărat, şi negrăita frumuseţe, care a întemeiat-o Cel Preaînalt, cuvioase, şi sălăşluieşte într-însa pe cei ce se uită la Dânsul cu osârdie, pe Acela roagă-L să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Cu durerile postniciei pe tine însuţi curăţindu-te, următor ai fost Stăpânului tău, prea fericite. Pentru că boala celeia ce s-a atins de marginea hainelor tale ai vindecat-o, şi pe cei ce se topeau de foame în pustie i-ai hrănit, dându-le din vistieria cea nedeşertată ca cela ce ai numele darului lui Dumnezeu, şi credinţa ortodoxă ai propovăduit cuvioase. Nebunia muncitorului întru nimic socotindu-o, pe Hristos roagă-L, să dea sufletelor noastre mare milă.

Văpaia dragostei celei neschimbate şi arzătoare şi călduroasă către Dumnezeu, aprinzându-o, din Cer ai luat strălucirea, care dumnezeiască bunăvoinţă ţi-a vestit ţie, ca să zideşti Biserică prea sfinţită învăţătoare de fapta bună şi purtătoare de grijă de suflete. Care începându-o cu bună credinţă o ai sfârşit, unde şi mult pătimitorul tău trup zace, cu puneri sfinţite cu cuviinţă prea fericite fiind cinstit. Pe Hristos roagă-L să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Cu adevărat până la cortul cel minunat, până la casa lui Dumnezeu Teodosie ai trecut, întru bucuria şi veselia sufletului unde este glasul celor ce prăznuiesc părinte,

auzind veselă şi dulce cântare, şi întru împărtăşirea negrăitei mângâieri, de care singur dorind, trupul ţi-ai omorât, care ai şi dobândit, cu dumnezeiasca dreptate fiind împodobit, pe Hristos rugându-L să dea sufletelor noastre mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glas 2

Scară bunătăţilor şi pildă te-ai arătat pe pământ, pe tine te lăudăm ca pe o podoabă a sihaştrilor, că ai sihăstrit cu adevărat ca marele Antonie, nemăsurată smerenie arătând. Şi păscându-ţi pe poporul tău cu bună cuviinţă l-ai sălăşluit în staulul cel sfânt, unde petrece ceata sfinţilor. Cu dinadinsul strigăm către tine: Nu uita şi acum turma ta prea fericite Teodosie, ci cu rugăciunile tale către Domnul, mântuieşte-ne pe noi, rugămu-ne ţie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a praznicului, glas 2, a lui Anatolie

Astăzi Hristos la Iordan a venit să Se boteze. Astăzi Ioan s-a atins de creştetul Stăpânului. Puterile cereşti s-au spăimântat, văzând taină prea slăvită! Marea a văzut şi a fugit. Iordanul văzând s-a întors înapoi, iar noi cei ce ne-am luminat strigăm: Slavă lui Dumnezeu, celui ce S-a arătat, şi pe pământ S-a văzut şi a luminat lumea.

Slavoslovia cea mare. Ecteniile şi Otpustul. Ceasul întâi şi cel desăvârşit Otpust.

La Liturghie

Fericirile din Canonul praznicului, Cântarea a 6-a pe 4 şi din Canonul cuviosului, Cântarea a 6-a pe 4.

Prochimen, glas 7: Scumpă este înaintea Domnului moartea Cuviosului...,

Stih: Ce voi răsplăti Domnului...,

Apostol către Evrei: Fraţilor aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri..., Aliluia..., glas 6: Fericit bărbatul care se teme de Domnul...,

Stih: Puternică pe pământ va fi sămânţa lui...

Evanghelia de la Luca: În vremea aceea stătut-a Iisus la loc şes...

Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi...

Cade-se a şti: Şi pentru aceasta, cum se suie Duminica vameşului şi a fariseului. Că se începe Duminica vameşului şi a fariseului, din unsprezece zile ale lui ianuarie, după praznicul dumnezeieştii arătări, din ziua pomenirii prea cuviosului părintelui nostru Teodosie, şi se pogoară până la februarie în 15 zile.

Şi se cuvine a şti: Că de se va întâmpla Duminica vameşului şi a fariseului în 11 zile ale lui ianuarie, slujba prea cuviosului Teodosie se pune într-altă zi, când va socoti eclesiarhul.

Sâmbătă seara - La Vecernia cea mică de va fi priveghere, Stihirile învierii şi ale Născătoarei de Dumnezeu după obicei.

La Vecernia cea mare - Fericit bărbatul..., Catisma toată. La Doamne strigat-am..., Stihirile învierii 3 şi a lui Anatolie 1. Şi ale praznicului 3. Aceeaşi zi şi din Triod 2, îndoind cea dintâi. Slavă..., a Triodului, Şi acum..., a Născătoarei cea dintâi a glasului ce va fi, Vohod, Prochimenul zilei. La Litie, Stihirile praznicului, ale Stihoavnei aceleiaşi zi de la Vecernie. Slavă..., Şi acum..., a Triodului glas 3.
La Stihoavnă Stihirile Învierii, Slavă..., a praznicului, Şi acum..., a Triodului. La binecuvântarea pâinilor, Troparele: Născătoare de Dumnezeu Fecioară..., de 2 ori, şi. A praznicului odată, şi citire.

Iar de nu este priveghere, Troparul Învierii, Slavă..., Şi acum..., al praznicului.

La Pavecerniţă după Cade-se cu adevărat..., şi după Tatăl nostru..., Condacul praznicului, Slavă..., Şi acum..., al Triodului.

La Utrenie - La Dumnezeu este Domnul..., Troparul Învierii de 2 ori, Slavă..., Şi acum..., al praznicului. Printre Catisme, Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei. După Fericiţi cei fără prihană..., Soborul îngeresc..., Ipacoi al glasului, Antifoanele şi Prochimenul. Toată suflarea..., Evanghelia Învierii. Învierea lui Hristos..., Apoi Psalmul 50, Slavă..., Uşile pocăinţei..., Şi acum..., Cărările mântuirii..., Stih: Miluieşte-mă Dumnezeule..., Şi Stihira: La mulţimea faptelor mele..., Podobie. Canoanele : Al Învierii, cu Irmosul pe 4, şi al praznicului pe 4, şi al Triodului pe 6. Catavasiile praznicului, după a 3-a Cântare, Condacul şi Icosul şi Sedealna praznicului, Slavă..., Şi acum..., al Triodului. După a 6-a Cântare, Condacul şi Icosul Triodului, La a 9-a Cântare cântăm: Ceea ce eşti mai cinstită..., Luminânda Învierii, Slavă..., a praznicului, Şi acum..., a Triodului.

La Laude - Stihirile învierii 3 şi ale praznicului 3 şi ale Triodului 2 pe glas al 3. Stihurile: Scoală-te Doamne Dumnezeul meu..., şi Stihira: Cunoscând suflete al

meu..., şi al 2-lea Stih : Mărturisimă-voi ţie Doamne..., Glasul Fariseului cel mult lăudător..., Slavă..., glas al 8-lea : Pe Fariseul cel ce se îndrepta..., Şi acum... : Prea binecuvântată eşti..., Slavoslovia cea mare şi Troparul Învierii numai. Ecteniile şi Otpustul. Şi obişnuita ieşire, întru care cântăm, Slavă..., Şi acum..., Stihira Evangheliei. Şi ceasul întâi, la ceasuri, Troparul învierii, Slavă... al praznicului, Şi acum..., al Născătoarei ceasurilor. După Tatăl nostru..., Condacul praznicului, şi cel desăvârşit Otpust. Asemenea şi la celelalte ceasuri, zicem Troparul Învierii şi al praznicului, iar Condacele le schimbăm.

La Liturghie - Fericirile glasului pe 4, şi ale praznicului Cântarea cea de rând pe 4 şi ale Triodului, Cântarea a 6-a pe 4. După Vohod, Troparul învierii şi al praznicului, Slavă..., Condacul praznicului, Şi acum..., al Triodului. Prochimenul Duminicii după Botez, apoi al praznicului, Apostolul şi Evanghelia Duminicii după Botez; şi în urmă a vameşului şi a fariseului. Chinonicul: Lăudaţi pe Domnul din ceruri... Şi al praznicului.

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieţii călugăreşti de obşte

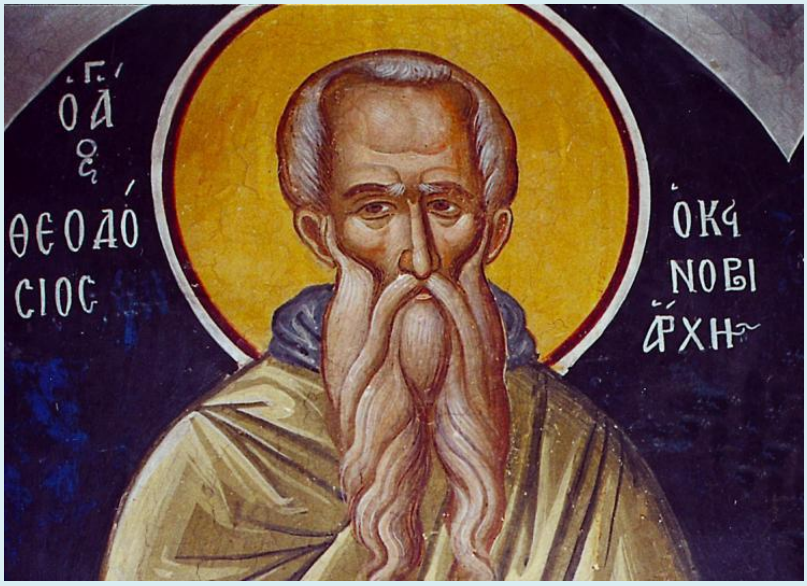

Troparul Sfântului cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieţii călugăreşti de obşte, glasul al 8-lea: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; şi te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea 1, glasul al 2-lea

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea într-armată, iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel rău, Domnul cel Preaslăvit, căci cu Slavă S-a prea mărit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o înţeleaptă căpetenie de cete, părinte al nostru, Sfinte Teodosie, cu dumnezeiască cuviinţă să începi acum a aduce cântare lui Hristos Dumnezeu, celui ce a venit spre mântuirea a toată lumea, şi prea sfântă pomenirea ta, împreună cu Sine, a prea mărit-o.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din pustiu, Înaintemergătorul lui Hristos, odrasla Elisabetei cea din Aaron, a venit; iar Sfântul Teodosie născându-se în baia botezului prin Duh, cetăţean pustiului s-a făcut, urmând lui Iisus.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Botezându-se Hristos în Iordan, s-a pierdut semeţia sinagogii israelite; iar în Biserică s-a sădit viaţa cea întocmai cu îngerii; pe care neschimbat ai înfăptuit-o, prea fericite părinte Teodosie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Părtaş Patimii Celui ce pentru noi a pătimit pe Cruce făcându-te, părinte, prin pustnicie, ai ajuns după vrednicie părtaş şi al Învierii Lui şi te-ai făcut moştenitor al măririi, Sfinte Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceata cea dumnezeiască a fecioarelor, prin dumnezeiască insuflare, te cântă pe tine cea frumoasă între femei, de Dumnezeu Născătoare, Stăpână, cea împodobită cu frumuseţile Dumnezeirii. Că ai născut pe Cuvântul cel Făcător de bine, mai presus de cuvânt.

Catavasie: Fundul adâncului l-a descoperit şi pe uscat pe ai Săi i-a trecut, întru acelaşi acoperind pe potrivnici, Domnul cel Tare întru războaie, că S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul ca şi crinul, Doamne, Biserica păgânilor cea stearpă prin venirea ta, întru care s-a întărit inima mea.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce acoperă cu ape cele mai de sus, Domnul, Trupeşte S-a îmbrăcat cu apele Iordanului; întru care s-a întărit inima mea.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce a strălucit dumnezeiasca Lumină în Iordan, te-a adăugat pe tine, de mai înainte, prea cuvioase Teodosie, celor de pe pământ, odraslă de Dumnezeu dăruită a binecuvântării şi a bunăvoinţei.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ai părăsit lumea şi cele din lume, cuvioase, urmând goliciunii Stăpânului celei ce s-a făcut în Iordan, Sfinte Teodosie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Crucea Mântuitorului pe umeri ridicând, ai alergat la mormântul Lui, ca un cerb la izvoarele apelor cele de mântuire, prea fericite părinte Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cetele îngereşti s-au înspăimântat, prea curată şi inimile omeneşti s-au înfricoşat de naşterea ta. Pentru aceasta, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cu credinţă te cinstim.

Catavasie: Domnul, cel ce dă cârmuitorilor noştri tărie şi înalţă fruntea unşilor Săi, S-a născut din Fecioară şi vine către Botez. Deci credincioşii să-I strigăm: nu este sfânt ca Dumnezeul nostru şi nu este drept, afară de Tine, Doamne.

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi, Domnul, Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În ape capetele diavolilor ai sfărâmat şi cu Duhul, Cuvinte al lui Dumnezeu, m-ai înnoit, întreg, pe mine omul. Pentru aceasta strigăm către tine: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând ascultării lui Hristos, celui Ce Şi-a plecat creştetul Înaintemergătorului şi smereniei celei prea alese, prea cuvioase părinte Teodosie, în turnul cel de neclintit al faptelor bune te-ai suit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fecioarei şi Maicii lui Hristos Dumnezeu slujind, ai primit în dar harul Duhului cel nebiruit, părinte Teodosie şi vrăjmaşii cei nevăzuţi ai surpat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Peştera cea mult lăudată, care a primit pe magi, pe tine te-a arătat de daruri aducător, lui Hristos, celui ce S-a botezat pentru noi, dragoste aducând, cu credinţă, Sfinte prea cuvioase Teodosie şi cu nădejde.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu Patimile Stăpânului Hristos fiind întărit, cu dragoste din cuget curat ai răbdat patimile, părinte Teodosie, luptându-te cu stăpânul lumii cel întunecat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Zămislit-ai fără sămânţă în pântecele tău pe Domnul şi L-ai născut Întrupat pe Cel care mântuieşte lumea cu rugăciunile tale. Pentru aceasta strigăm către tine: Bucură-te, pururea Fecioară, Stăpână.

Catavasie: Auzitu-s-a, Doamne, glasul Tău, care ai zis: glasul celui ce strigă în pustiu, când ai tunat peste ape multe, mărturisind Fiului Tău,cu totul fiind de faţă, iar prin Duhul a strigat: Tu eşti Hristos, Înţelepciunea şi Puterea lui Dumnezeu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, începătorul luminii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lipindu-ţi mintea de Cel ce ne-a înnoit pe noi în Iordan, înţelepţeşte ţi-ai întărit trupul tău cel slăbit cu pustnicia şi cu chinuirea, prea fericite Teodosie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Viaţa supunându-ţi-o gândirii la moarte şi sârguind a merge la Cel ce S-a arătat pentru noi cu Trup, mormânt însuţi ţi-aizidit, Sfinte părinte Teodosie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Morţii lui Hristos, celei de bunăvoie, urmând măritul tău ucenic Vasile, părinte Teodosie, mormânt nou şi-a făcut, bucurându-se.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Iată, de Dumnezeu Născătoare prea curată, ai avut în pântece pe Hristos Dumnezeu, în chip mai presus de cuvânt, precum Isaia a proorocit şi L-ai născut mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu.

Catavasie: Iisus, Începătorul vieţii, vine să dezlege osânda lui Adam celui întâi zidit; iar curăţire, ca Unui Dumnezeu, netrebuindu-I, pe cel căzut îl curăţeşte în Iordan, întru care omorând vrajba, dăruieşte pacea, care covârşeşte toată mintea.

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru adâncul păcatelor căzând, Bunule, ca proorocul Iona din chit, strig Ţie: scoate din stricăciune viaţa mea, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nestricăciune ne-ai dăruit nouă, Hristoase, cu Învierea Ta. Pentru aceasta, Vasile, măritul Tău slujitor şi după ce a murit, ca şi cum ar fi fost viu, s-a arătat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeu, cel ce curăţeşte lumea, S-a botezat pentru mine, făcându-Se Om, precum sunt eu. Pe Acela L-ai propovăduit, în două firi, prea fericite Teodosie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pâraiele lacrimilor tale, Sfinte Teodosie, au picurat dulceaţă de veselie lui Hristos Dumnezeu, cel ce a prefăcut lacrimile mironosiţelor întru bucurie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

De îndurarea ta învredniceşte-mă, Ceea ce ai născut pe Cuvântul cel Preamilostiv, care a izbăvit cu Sângele Său pe oameni din stricăciune.

Catavasie: Glasul Cuvântului, sfeşnicul Luminii, luceafărul mergător înaintea Soarelui, în pustiu strigă tuturor popoarelor: pocăiţi-vă şi mai înainte vă curăţiţi; că de faţă stă Hristos, izbăvind lumea din stricăciune.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoare Doamnă...

Sădit fiind în Lăcaşurile Domnului tău, cu preastrălucitele tale fapte bune, ai înflorit şi ai înmulţit pe fiii tăi în pustiu, cu ploile lacrimilor tale udându-i, păstorule al turmelor lui Dumnezeu. Pentru aceasta strigăm ţie: bucură-te, părinte Teodosie.

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului cel călcător de lege, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului, cel ce este Binecuvântat şi Preaslăvit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuvinte al lui Dumnezeu, cel ce ai unit cu botezul Tău apele, care ard păcatul şi văpaia care răcoreşte neamul oamenilor, mântuieşte, Doamne, neamul omenesc, Cel ce eşti Binecuvântat şi Preaslăvit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Celui ce a arătat Iordanul ca pe un cuptor, cu totul te-ai mistuit pe tine ca o tămâie, cuvioase; şi primind văpaia cea cerească, semn nemincinos al dumnezeieştii îngăduinţe, locaş sfânt şi de suflete mântuitor te-ai făcut.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Isteţimilor tale se pleacă cele ale lui Moise, acum, când s-a arătat harul, cuvioase; că surpând pe vrăjmaşii cei nevăzuţi, poporul tău moşteneşte Cetatea cea Cerească, prea lăudate.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Locaş plăcut lui Dumnezeu te-ai făcut pe tine însuţi, Celui ce a îngropat păcatul în apă, Sinte Teodosie, zidind biserică şi hotărând să se aducă cântare neîncetată, cu glasuri în multe limbi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Urmând îndrăznelii tinerilor, îngrozirea tiranului cea cu foc insuflată ai batjocorit-o, înţelepţeşte ocrotind Biserica lui Hristos, Sfinte prea cuvioase părinte Teodosie; pentru care de bunăvoie S-a arătat cu Trupul Răstignit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Preacurată zămislire, nestricată naştere numai tu ai arătat, rămânând Fecioară; că ai zămislit, curată, pe Dumnezeu, cel ce este peste toate, care S-a făcut Om, spre mântuirea şi izbăvirea credincioşilor.

Catavasie: Pe tinerii cei binecredincioşi, care au intrat în cuptorul cel cu foc, suflând Duhul cel răcoritor şi pogorârea dumnezeiescului înger, nevătămaţi i-a păzit. Pentru aceea, în văpaie răcoriţi fiind, cu mulţumire cântau: Prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc, oarecând în Babilon, lucrările şi-a despărţit cu dumnezeiasca poruncă, pe caldei arzând şi răcorind pe credincioşi, care cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuptorul a închipuit oarecând, în Babilon, apele Iordanului, care au ars cu dumnezeiescul Botez pe cei potrivnici şi a răcorit pe cei credincioşi, care strigă: binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din patimile trupeşti ieşind, mai înainte de plecarea în călătorie, Sfinte Teodosie, omul Bisericii, se arată în sânurile pământului, scoţând din apă pe tânărul cel ce striga: binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu dumnezeiască poruncă a lui Hristos, cel ce S-a botezat în Iordan, binecuvântarea mâinilor tale s-a făcut apă foarte roditoare şi soare încălzitor pământului celui secetos; că a făcut să crească grăuntele de grâu în pământ bogat, fără de sămânţă.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În norul cel înţelegător al dumnezeieştii Lumini intrând tu, părinte Teodosie şi ca pe o tăbliţă degetul lui Dumnezeu scriind în inima ta dogmele dreptei cinstiri de Dumnezeu, ai adus ucenicilor tăi carte de viaţă, fericite.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Credinţei celei tari, a celei cu curgere de sânge, urmând femeia, părinte şi de haina ta atingându-se, ca un întuneric patima i-a fugit; prin luminarea cea din tine; că ai fost vas ales lui Hristos, cel ce S-a arătat.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pe Tine, Dumnezeule cel din Dumnezeu, văzându-te Trupeşte arătat, Hristoase, în chip de negrăit am cunoscut pe Părintele Tău cel Nevăzut şi pe Duhul Tău cel Sfânt strigând: binecuvântaţi-L toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Tu, pe Cel Nedespărţit de Tatăl, care S-a Sălăşluit în pântecele tău, ca Dumnezeu şi Om, fără sămânţă L-ai zămislit şi în chip de negrăit L-ai născut în acelaşi timp Dumnezeu şi Om. Pentru aceasta pe tine Mijlocitoare de mântuire pentru noi toţi te ştim.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Catavasie: Taină minunată a arătat cuptorul Babilonului, care a izvorât rouă. Că în valurile sale vrea să primească Iordanul pe Focul cel netrupesc şi îngăduie pe Ziditorul, cel ce Se botează cu Trupul, pe care ÎI binecuvântează popoarele şi Îl prea înalţă întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui Celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară, S-a arătat nouă, ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta, pe Născătoarea de Dumnezeu cea prea lăudată o slăvim.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Propovăduit-ai, de Dumnezeu înţelepţite Teodosie, învăţătura cinstitelor Evanghelii ale lui Hristos şi de bunăvoie sângele cu mucenicească râvnă ţi-ai topit şi mucenic fără de sânge al dreptei credinţe te-ai arătat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Judecata, pe cel nedrept, pe bună dreptate l-a osândit, pentru a ta izgonire alungându-l şi necuratul lui suflet prin hulitoarele lui buze scoţându-l, pe vrăjmaşul vieţii l-a lipsit de viaţă, cuvioase.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Aducându-ne aminte de învăţăturile tale, cuvioase, propovăduim pe Hristos în două firi, două voinţe ale sufletului cunoscând şi două lucruri de sine stătătoare în Dumnezeu, cel ce S-a botezat în Trup.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Darea cea bună, potrivit cu numele tău, de la Tatăl luminător te-ai arătat tămăduitor al sufletelor şi al trupurilor; hrană şi băutură îndestulată celor ce se topeau de foame şi de sete; îmbrăcăminte celor goi şi celor căzuţi îndreptare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Nu înceta a priveghea spre turma ta, părinte cuvioase şi adu-ţi aminte de făgăduinţa ta, de care ca de o piatră tare am atârnat ancora nădăjduirii, către Hristos solitor avându-te pe tine, Sfinte părinte Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca un Luceafăr de dimineaţă te-ai aflat în noaptea vieţii, cu razele fecioriei strălucind, ceea ce ne-ai arătat nouă răsăritul Soarelui dreptăţii cel înţelegător, Maica lui Dumnezeu, prea cinstită.

Catavasie: Nu izbuteşte nici o limbă a te lăuda după vrednicie, ci se întunecă şi mintea cea mai presus de lume să cânte ţie, de Dumnezeu Născătoare. Însă, fiind bună, primeşte credinţa; că ştii râvna noastră cea dumnezeiască; că tu creştinilor eşti ocrotitoare, pe tine te mărim.

Sedelna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea...

Împodobindu-ţi sufletul tău cu înfrânare, cu dureri şi cu rugăciuni, cu dumnezeiască cuviinţă te-ai făcut părtaş cuvioşilor, pururea mărite; şi daruri de minuni cu adevărat ai primit, spre a tămădui neputinţele celor ce te cinstesc pe tine cu credinţă. Drept aceea şi mulţimile demonilor gonind, dai tămăduiri oamenilor prin har, de Dumnezeu purtătorule, Sfinte Teodosie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli celor ce prăznuiesc cudragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna praznicului Botezului Domnului, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea...

Iordanul Te-a slujit; proorocul Ioan şi-a tins mâna cea putrezitoare, arătându-te Tu, Cel Nevăzut, cu Trupul la botez. Dar acela s-a tras înapoi cu frică; iar acesta, adică, proorocul Ioan, s-a atins cu cutremur de Tine, Cel Nemuritor. Cu adevărat Mieluşelul lui Dumnezeu eşti şi Izvorul cel pururea Viu, cel ce izvoarele şi marea şi oamenii ai sfinţit. Că Treimea a strălucit: Tatăl, de sus, Fiu pe Tine Te-a numit şi Duhul Sfânt S-a pogorât.

Acatistul Sfântului cuvios Teodosie, începătorul vieții de obște

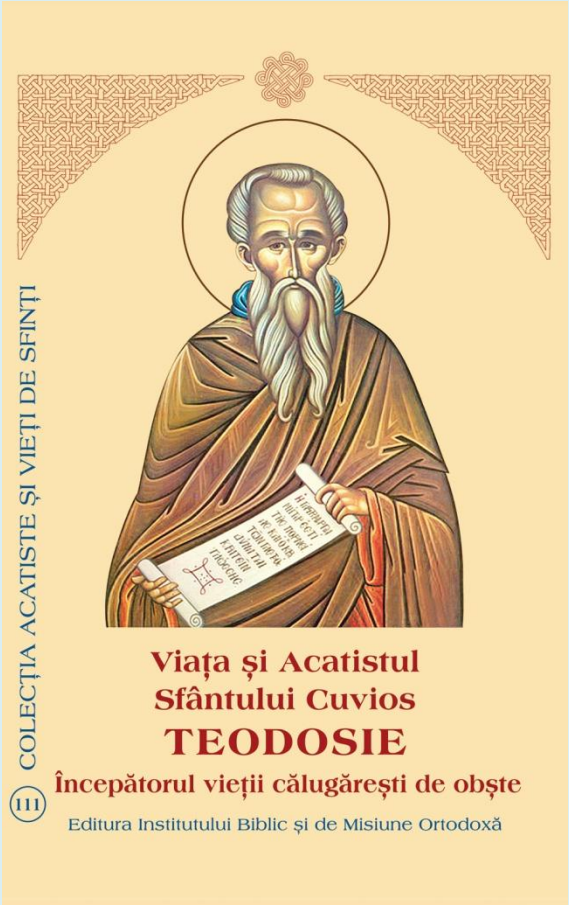

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşlueşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi **troparele** de umilinţă, glasul 6:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Apoi:

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Troparul Sfântului cuvios Teodosie, glasul al 8-lea: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor și cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; și te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

&&&

Condacul 1
Pe iubitorul cel dumnezeiesc al liniștii și pe începătorul întru Hristos al chinoviilor să-l cinstim ca pe o temelie a bunei credințe; pe vlăstarul cel prea sfințit al capado-

cienilor și pe marele luminător al pustiei Betleemului să-l lăudăm, strigând: ***Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!***

Icosul 1

Înger în pustie te-ai arătat, Teodosie, cu razele ostenelilor tale, luminând mulțimea celor neînsoțiți, începătorule al chinoviilor și pildă a vieții prea bune, pentru care cu îndrăznire îți strigăm unele ca acestea:
Bucură-te, lauda pustniciei;
Bucură-te, zidul Ortodoxiei;
Bucură-te, pomul pustiei cel prea frumos;
Bucură-te, mărgăritarul nevoinței cel luminos;
Bucură-te, finicul cel cu înaltă cunună al înfrânării adevărate;
Bucură-te, fluierul cel cu dulce grai al vieţuirii curate;
Bucură-te, îndrumătorul întru Hristos al chinoviilor;
Bucură-te, neînșelat arătător de cale al monahiilor;
Bucură-te, luminătorul nevoinței cel prea mărit;
Bucură-te, că celor ce te cheamă le ești apărător neadormit;
Bucură-te, strălucirea Bisericii lui Hristos cea dreptmăritoare;
Bucură-te, luminătorul celor umbriți de patimi pierzătoare;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 2-lea

Vlăstar al capadocienilor, crescut ai fost cu evlavie de tatăl tău, Proeresie și de cinstită mama ta, Evloghia, pentru care, având frica lui Dumnezeu, cuvioase, ai mers pe urmele Lui, cântând neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Culegând cunoștința dumnezeiască din pruncie, fericite Teodosie, ca pe o bogăție aleasă, te-ai arătat masă a tuturor virtuților, fiind stâlp al întregii înțelepciuni și al rugăciunii; pentru aceea, mărindu-te, strigăm cu bucurie acestea:
Bucură-te, vas luminat al harurilor cerești;
Bucură-te, sălașul luptelor dumnezeiești;
Bucură-te, cel ce erai plin de cugetări negrăite;
Bucură-te, locaș sfințit al rugăciunii neobosite;
Bucură-te, lauda minunată a satului Mogaris, în care te-ai născut;
Bucură-te, floarea Bisericii lui Dumnezeu, cea cu miros plăcut;
Bucură-te, călăuzire sigură a celor însingurați;
Bucură-te, ocrotitoarea grabnică a celor înviforați;
Bucură-te, împreună părtaș al nețărmuritei desfătări;

Bucură-te, fântână neîmpuținată și izvor de mângâieri;
Bucură-te, cel ce L-ai dorit pe Hristos Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce l-ai urât pe vrăjmașul cel rău;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 3-lea

Putere din cer primind, te-ai îndepărtat de căminul părintesc și ai început să mergi pe calea cea aspră a vieții singuratice, cu totul înțelepte, dorind să fii de-a pururi cu Hristos și să-I strigi neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Într-aripat de dumnezeiască dragoste ai mers, o, Teodosie, să te închini Prea sfântului Mormânt și înfricoșătoarei Golgote, pe care Domnul nostru S-a răstignit, dăruind viață celor ce cu dor strigă ție:
Bucură-te, că ai trecut cu vederea desfătarea pământească;
Bucură-te, cel ce ai căutat doar viața cerească;
Bucură-te, făclia de Dumnezeu luminată a capadocienilor;
Bucură-te, dreptarul cel prea adevărat al nevoitorilor;
Bucură-te, chipul rugăciunii netăcute, de Hristos arătat;
Bucură-te, întărire neclintită pentru tot sufletul întristat;
Bucură-te, chinoviarh ce te arăți înalt zburător;
Bucură-te, al călugărilor neîntrecut îndrumător;
Bucură-te, pahar care amesteci băuturi dumnezeiești;
Bucură-te, luminător care marginilor lumii strălucești;
Bucură-te, închinător învăpăiat al Domnului;
Bucură-te, izgonitor al ispitelor vrăjmașului;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 4-lea

De râvna liniștii fiind învăpăiat, ai cercetat stâlpul dumnezeiescului Simeon și ai ascultat învățăturile lui cele cinstite, spre luarea jugului Domnului asupra ta, pentru care te-ai bucurat, Teodosie, șoptind cu înflăcărare lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Ai venit să te supui prea înțeleptului Longhin, făclie a darurilor, Teodosie, ca fierul în foc, ca să te faci vas de bună treabă arămarului; pentru aceasta ție, ca unui locaș al dreptei socotințe, strigăm acestea:
Bucură-te, pilda vie a postirii;
Bucură-te, vas de mir al curăției;
Bucură-te, lauda nevoitorilor cea vestită;

Bucură-te, alăuta înțelepciunii cea bine strunită;
Bucură-te, culmea iubitorilor de viață sihăstrească;
Bucură-te, cel mistuit de o râvnă cu adevărat dumnezeiască;
Bucură-te, că ți-ai petrecut viața îngerește;
Bucură-te, cel ce te-ai luptat cu Veliar vitejește;
Bucură-te, că întreg te-ai adus prinos lui Hristos Iisus;
Bucură-te, călăuzitor al multora către cele de sus;
Bucură-te, izvor al darurilor de-a pururi curgător;
Bucură-te, că spre desăvârșire ne ești îndrumător;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 5-lea

Voind ca totdeauna să vorbești doar cu Domnul, te-ai strămutat în loc uscat și, în pustia Betleemului, celui oarecând neprimitor de străini, ai aflat peșteră ca loc de sălășluire, nevoitorule, fără tăcere cântând: Aliluia!

Icosul al 5-lea

Ca să într-aripezi mișcările minții tale către Ziditorul, ai pus sub pază aspră toate simțirile tale, locuitorule al pustiei, Teodosie; pentru aceasta ție, ca unei păsări a harului, strigăm acestea:
Bucură-te, cunoscător al înțelepciunii dumnezeiești;
Bucură-te, arătătorul cugetării cerești;
Bucură-te, tainic al Bisericii Domnului;
Bucură-te, liră cu grai plăcut a pustiului;
Bucură-te, lungime a dragostei și vlăstar al smereniei;
Bucură-te, al viețuirii de obște bun temei;
Bucură-te, dreptar și înălțime greu de privit a înfrânării;
Bucură-te, dumnezeiască strălucire a rugăciunii și a răbdării;
Bucură-te, că brazda sufletelor o curățești;
Bucură-te, cel ce evlavia credincioșilor o sporești;
Bucură-te, că ferestrele minții bine le-ai păzit;
Bucură-te, cel ce de cursele înșelătorului ai fugit;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 6-lea

Săvârșindu-ți inima grădină a rugăciunii neîncetate, fericite Teodosie, ai umplut de buna mireasmă a harurilor lui Dumnezeu cinstita ceată a ucenicilor tăi și pe toți i-ai încredințat să strige Mântuitorului lumii: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Crin prea înmiresmat al virtuților hrănitoare de suflet făcându-te, ai adunat în turma ta mulți ucenici, pe care, bine învățându-i viețuirea de obște, neprimejduit i-ai condus la dumnezeieștile pășuni ale cunoștinței, pentru care, împreună cu dânșii, strigăm ție:
Bucură-te, crinul neagonisirii;
Bucură-te, floarea nepătimirii;
Bucură-te, iubitor de osteneală blând și înțelegător;
Bucură-te, că ești fiilor tăi tare ocrotitor;
Bucură-te, alăuta feluritelor virtuți cea cu dulce insuflare;
Bucură-te, călăuzire către viețuirea cea neîmbătrânitoare;
Bucură-te, pajiște prea înmiresmată a faptelor Duhului;
Bucură-te, cel ce prin mare nevoință ai supus patimile trupului;
Bucură-te, că ne duci de mână către viața cea de sus;
Bucură-te, far al iubirii lui Hristos Iisus;
Bucură-te, cel ce ai întemeiat cinstit locaș obștesc;
Bucură-te, că plinești trebuințele celor ce din greu se ostenesc;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 7-lea

Pomenirea morții ai avut-o însoțitoare nedespărțită în viață; pentru aceea, înțelepte, pe toate cele plăcute socotindu-le mereu praf și cenușă, doreai să te faci părtaș celor netrecătoare, să-L lauzi pe Dumnezeu și să-I cânți: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Semne de biruință ai ridicat, Teodosie cel cu întreagă înțelepciune, împotriva rătăcitului împărat Anastasie și, cu înțeleptele tale graiuri, ai risipit ca pe o pânză de păianjen sfaturile celor răuvoitori și ai veselit pe cei ce cu dreaptă credință strigă:
Bucură-te, dătătorule de lumină al credinței;
Bucură-te, învățătorul iscusit al nevoinței;
Bucură-te, apărătorul predaniilor părintești;
Bucură-te, propovăduitorul dogmelor dumnezeiești;
Bucură-te, măsură a discernământului și icoană a răbdării;
Bucură-te, adâncul înainte-vederii și pecetea ascultării;
Bucură-te, trandafirul celor neînsoțiți care veselești mulțimile;
Bucură-te, clopot care trezești din somnul trândăviei inimile;
Bucură-te, cetate nebiruită a celor credincioși;
Bucură-te, că în ceruri locuiești cu ceata celor cuvioși;
Bucură-te, pildă de rugăciune fierbinte;
Bucură-te, trâmbița ostenelilor sfinte;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 8-lea

Izvor mult curgător și fântână îmbelșugată a tot felul de minuni străine te-ai arătat, Teodosie, din care mulțimile credincioșilor se adapă totdeauna, spre întărirea trupurilor și sănătatea sufletului, strigând lui Dumnezeu cu voie bună: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cuvioase, de Dumnezeu purtătorule, pe tânărul cel căzut în fântână viu l-ai scos și l-ai dat maicii sale care se tânguia, spre slava Domnului și lauda lui Dumnezeu, și ai încredințat-o să strige ție cu evlavie:
Bucură-te, izbăvitorul copilului meu;
Bucură-te, slujitorul Dătătorului de viață Dumnezeu;
Bucură-te, cedrul cel cu umbră deasă al harului;
Bucură-te, finicul cel mult roditor al Duhului;
Bucură-te, cunună de diamant care insufli tăria credinței;
Bucură-te, floarea dreptei socotințe și pajiștea bunei cuviințe;
Bucură-te, moștenitor al Împărăției cerurilor;
Bucură-te, al nepăsării grabnic dezrădăcinător;
Bucură-te, cel de o râvnă cu acei cuvioși mult vestiți;
Bucură-te, cel de un cămin cu cinstiții părinți;
Bucură-te, mângâietorul sufletului meu;
Bucură-te, calea către viața cea după Dumnezeu;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 9-lea

Părinte cuvioase, purtătorule de semne, văzându-te că vorbeai ca unui viu lui Vasile cel ce murise, toate cetele de monahi ai vestitei tale turme s-au mirat și-L lăudau pe Domnul, strigând cu dragoste: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Cu graiurile tale cele de Dumnezeu insuflate, ai umplut jitnițele de grâu care erau oarecând goale și ai dat ploaie din belșug pământului celui însetat; pentru aceasta, lăudând minunile tale, Teodosie, cu bucurie strigăm:
Bucură-te, neîmputinare pentru cei flămânzi;
Bucură-te, ocrotirea celor suferinzi;
Bucură-te, următorul proorocului Ilie;
Bucură-te, rouă din cer pogorâtă pe glie;
Bucură-te, apărător neadormit al poporului vlăguit;
Bucură-te, cel ce dai credincioșilor grâu bogat dăruit;

Bucură-te, că ești hrana celor înfometați;
Bucură-te, că te-ai arătat călăuzitor celor înșelați;
Bucură-te, stea care luminezi pustia Betleemului;
Bucură-te, baie care speli întinăciunea sufletului;
Bucură-te, mângâierea săracilor;
Bucură-te, sprijinul muritorilor;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 10-lea

Vas al dumnezeieștilor daruri făcându-te, Teodosie, l-ai vindecat îndată pe cel care, înaintea trupului tău, cerea izbăvire de stăpânirea celui viclean și l-ai încredințat să-ți strige cu evlavie: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Viața îngerilor petrecând pe pământ, te-ai arătat vas curat al Mântuitorului; pentru aceasta, prin rugăciunile tale, ai oprit curgerile de sânge ale femeii, de trei ori fericite Teodosie, și ai ridicat-o să strige ție:
Bucură-te, râul vindecărilor;
Bucură-te, trăitorul dogmelor;
Bucură-te, al muritorilor doctor neluător de bani;
Bucură-te, prea silnic pierzător al celui viclean;
Bucură-te, pasăre care-i cuprinzi sub aripi pe cei neputincioși;
Bucură-te, vas al bucuriei celor credincioși;
Bucură-te, pat care odihnești pe călătorii vieții;
Bucură-te, hotarul înfrânării și alungătorul tristeții;
Bucură-te, cel ce reverși izvoare tămăduitoare;
Bucură-te, râul bunei cuviințe înțelegătoare;
Bucură-te, mireasmă de taină a îndumnezeirii;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 11-lea

Ai înălțat către Dumnezeu palmele femeii celei ce nu năștea, pe care, prin rugăciunile tale, părinte Teodosie, ai arătat-o mamă bine născătoare și ai îndrumat-o cu bună cuviință să cânte Domnului dumnezeiasca și luminata laudă: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Stâlp purtător de strălucire, care luminezi lărgimile pământului cu razele nemăsuratelor minuni, te-a arătat Dumnezeu, către care și noi, punându-te înainte mijlocitor, fericite Teodosie, întru tot cinstite, strigăm acestea:
Bucură-te, ușa mântuirii tuturor;

Bucură-te, sălașul negrăit al virtuților;
Bucură-te, mireasma vieții de curăție;
Bucură-te, mirul trăirii în pustie;
Bucură-te, belșugul bunătății dumnezeiești;
Bucură-te, trandafirul ceresc al iubirii creștinești;
Bucură-te, sabie care tai cornul demonilor;
Bucură-te, zid care păzești cetele călugărilor;
Bucură-te, fluierul cântărilor harului;
Bucură-te, moștenitor al bunătăților strălucite;
Bucură-te, întărirea sufletelor ispitite;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 12-lea
Cu harul mijlocirilor tale, ai izbăvit oarecând din întreitele valuri cumplite pe corăbieri și ai proorocit cutremurul cel tare din Antiohia, învățând pe ucenicii tăi să strige: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Cântând luptele tale cele multe și cinstite, pe care în pustie le-ai purtat cu bucurie, strigăm ție: lauda credincioșilor, îndrumătorul vieții prea bune a monahilor și apărătorule al credinței, pace dăruiește-ne nouă, celor ce strigăm:
Bucură-te, farul celor ce viețuiesc în singurătate;
Bucură-te, sălășluirea ostenelilor neîncetate;
Bucură-te, mâna vindecării bolnavilor;
Bucură-te, mreaja din înălțime a monahilor;
Bucură-te, soarele neapus al cetelor călugărești;
Bucură-te, chip și pildă a viețuirii obștești;
Bucură-te, slavă și cunună a sfintei tale mănăstiri;
Bucură-te, fântâna mult revărsătoare de tămăduiri;
Bucură-te, cinstită alegere a lui Dumnezeu-Cuvântul;
Bucură-te, floare înmiresmată care împodobești pământul;
Bucură-te, izbăvitorul celor mulți care se roagă ție;
Bucură-te, apărătorul ctitoriei tale și a ei bogăție;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, începătorule al vieții de obște a monahilor și luminătorule al lumii, Teodosie, risipește întunecimea patimilor noastre cu solirile tale fierbinți către Dumnezeu și răsari lumina înțelegerii celor ce strigă: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăși:

Icosul 1

Înger în pustie te-ai arătat, Teodosie, cu razele ostenelilor tale, luminând mulțimea celor neînsoțiți, începătorule al chinoviilor și pildă a vieții prea bune, pentru care cu îndrăznire îți strigăm unele ca acestea:
Bucură-te, lauda pustniciei;
Bucură-te, zidul Ortodoxiei;
Bucură-te, pomul pustiei cel prea frumos;
Bucură-te, mărgăritarul nevoinței cel luminos;
Bucură-te, finicul cel cu înaltă cunună al înfrânării adevărate;
Bucură-te, fluierul cel cu dulce grai al vieţuirii curate;
Bucură-te, îndrumătorul întru Hristos al chinoviilor;
Bucură-te, neînșelat arătător de cale al monahiilor;
Bucură-te, luminătorul nevoinței cel prea mărit;
Bucură-te, că celor ce te cheamă le ești apărător neadormit;
Bucură-te, strălucirea Bisericii lui Hristos cea dreptmăritoare;
Bucură-te, luminătorul celor umbriți de patimi pierzătoare;
Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!

Condacul 1

Pe iubitorul cel dumnezeiesc al liniștii și pe începătorul întru Hristos al chinoviilor să-l cinstim ca pe o temelie a bunei credințe; pe vlăstarul cel prea sfințit al capadocienilor și pe marele luminător al pustiei Betleemului să-l lăudăm, strigând: ***Bucură-te, cuvioase părinte Teodosie!***

Şi se face otpustul.

Imnografie

Troparul Sfântului cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieţii călugăreşti de obşte: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; şi te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Condacul Sfântului cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieţii călugăreşti de obşte: Sădit fiind în Lăcaşurile Domnului tău, cu prea strălucitele tale fapte bune, ai înflorit şi ai înmulţit pe fiii tăi în pustiu, cu ploile lacrimilor tale udându-i, păstorule al turmelor lui Dumnezeu. Pentru aceasta strigăm ţie: bucură-te, părinte Teodosie.

Sinaxar - Sfântul cuvios Teodosie, începătorul vieții călugărești de obște din Palestina - 11 ianuarie:
https://www.youtube.com/watch?v=5AJr1C-T8Qw
https://www.trinitas.tv/sfantul-cuvios-teodosie-incepatorul-vietii-calugaresti-de-obste-din-palestina-11-ianuarie/

SFINȚII ZILEI
S-A NĂSCUT ÎN ANUL 423,
ÎN SATUL GARISSOS
DIN CAPADOCIA.
SFÂNTUL CUVIOS TEODOSIE,
ÎNCEPĂTORUL VIEȚII CĂLUGĂREȘTI
DE OBȘTE DIN PALESTINA
11 IANUARIE

Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuviosului părintelui nostru Teodosie, începătorul vieţii de obşte

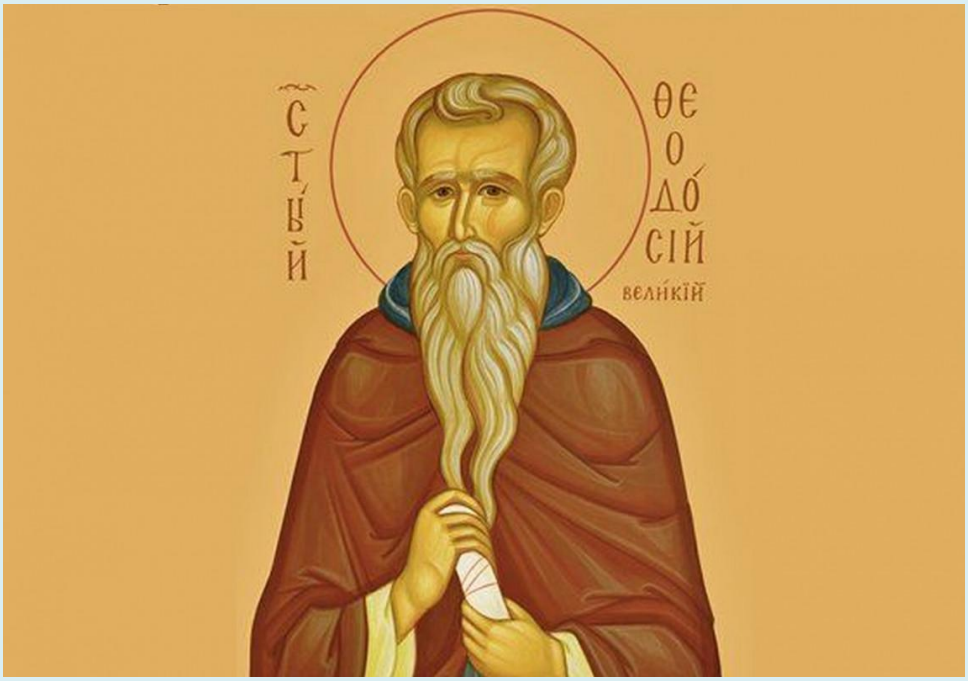

(După Metafrast)

Pe cuviosul Teodosie l-a odrăslit satul Mogarion, care se află în părţile Capadochiei, din părinţi binecredincioşi; tatăl său se numea Proeresie, iar mama sa Evloghia, care l-au crescut cu bunele obiceiuri şi cu învăţătura. Ajungând la înţelepciunea cea desăvârşită şi învăţând dumnezeiasca Scriptură bine, i s-a poruncit ca să citească din sfintele cărţi în biserică, către popor; pentru că era dulce grăitor şi iscusit cititor, ca nimeni altul.

Deci, citind cuvintele învăţătoare spre folosul celor ce ascultau, el singur a tras mari foloase pentru că, luând aminte la ceea ce a poruncit Domnul lui Avraam, ca să iasă din pământul şi din neamul său; iar altă dată, gândind la cele pe care le sfătuieşte Evanghelia, adică să lase tată, mamă şi fraţi, pentru viaţa veşnică, el se aprindea cu inima şi ardea cu duhul, ca pe toate să le părăsească şi să urmeze lui Hristos pe calea strâmtă şi anevoioasă.

La acestea totdeauna gândind, se ruga, zicând: ***"Povăţuieşte-mă, Doamne, în calea Ta şi voi merge întru adevărul Tău".***
Apoi, încredinţându-se lui Dumnezeu, a luat calea către Ierusalim, pe vremea împărăţiei lui Marchian, care era aproape de sfârşitul vieţii lui, şi pe când se adunase

în Calcedon Sinodul al patrulea, a toată lumea al Sfinţilor părinţi, contra lui Dioscor şi a lui Eutihie.

Mergând prin Antiohia, fericitul Teodosie a dorit să vadă pe cuviosul Simeon, cel ce stătea pe stâlp, voind să se învrednicească de binecuvântarea lui. Deci, a mers acolo, şi când era aproape de stâlp, a auzit pe cuviosul strigând: "Bine ai venit, omule al lui Dumnezeu, Teodosie".

El, cum a auzit că acela îl cheamă pe nume, s-a mirat, căci niciodată nu-l văzuse şi nu-l ştia, şi, căzând în genunchi, s-a închinat părintelui cel înaintevăzător. Apoi s-a suit la sfânt, din porunca lui şi a căzut la cinstitele lui picioare. Iar el, cuprinzând pe tânărul cel insuflat de Dumnezeu, l-a sărutat şi i-a proorocit că va fi păstor al oilor cuvântătoare şi pe mulţi va răpi de la lupul cel vrăjmaş şi i-a spus mai înainte multe altele ce aveau să se întâmple; apoi, binecuvântându-l, l-a slobozit.

Teodosie, întărindu-se cu binecuvântarea cuviosului şi sfintele lui rugăciuni având-le la călătorie, ca ale unui povăţuitor şi păzitor, a mers pe calea ce-i era înainte şi a ajuns în Sfânta Cetate a Ierusalimului, pe vremea patriarhiei lui Iuvenalie.

Străbătând toate locurile de acolo şi închinându-se sfintelor biserici, se gândea pe care din două vieţi să înceapă: pe cea singuratică, sau pe a celor ce se mântuiesc de obşte; şi a socotit că în singurătate se va linişti, neştiind însă că şi acolo se va lupta cu duhurile vicleşugului şi că nu este fără de primejdie.

"Dacă cei ce ostăşesc în lume nu sunt atât de pricepuţi încât la începutul luptelor să se arunce în foc, fiind încă neiscusiţi şi nedeprinşi, cu atât mai mult eu - zicea sfântul întru sine - neînvăţând încă mâinile mele spre luptă şi degetele mele la război, nici de sus fiind încins cu putere, cum voi îndrăzni să aleg singurătatea împotriva începătoriilor, puterilor şi stăpânitorilor lumii întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii celor de sub cer? Se cade, mai întâi să mă împărtăşesc cu sfinţii nevoitori şi să învăţ de la părinţi cum mă voi lupta cu vrăjmaşii cei nevăzuţi; apoi, după o vreme, să adun roadele cele ce cresc în singurătate şi linişte".

Socotind acestea cu înţelepciune, pentru că avea într-însul pe lângă alte fapte bune, şi înţelegerea cea desăvârşită, care ştie pe toate să le socotească bine, îndată şi-a căutat un povăţuitor.

În acea vreme era mai iscusit între părinţii ce vieţuiau împrejurul Ierusalimului, un stareţ oarecare, anume Longhin, care avea chilia sa lângă turnul ce se numea de cei

vechi "al lui David", unde, închizându-se, lucra cu iubire de osteneală, mierea cea dulce a bunătăţilor.

Mergând fericitul Teodosie la acest stareţ a făcut începutul ostenelilor monahiceşti şi, lipindu-se de acel stareţ cu tot sufletul, se povăţuia de dânsul la toată fapta bună; pentru că acel cuvios era mare cu cuvântul şi cu fapta.

După multă vreme, a fost mutat de către stareţ, chiar fără voia sa, la locul ce se numea vechea şedere; şi aceasta pentru următoarea pricină: o femeie drept-credincioasă şi văduvă cinstită, anume Glicheria, fiind slujitoare a lui Hristos, a zidit în acel loc o biserică prea curatei Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu, şi stăruia cu dinadinsul, cu multă rugăciune, pe lângă cuviosul Longhin, ca să dea voie lui Teodosie să locuiască lângă biserica cea din nou zidită; dar mucenicul nu voia la început a se despărţi de părintele său, însă fiind ascultător, s-a sălăşluit acolo, după porunca părintelui; de aici a străbătut pretutindeni vestea de bunătăţile lui, pentru că fapta bună face arătat pe cel ce o săvârşeşte, precum şi lumânarea aprinsă arată noaptea, pe cel ce o poartă.

Au început a veni la dânsul cei ce căutau folos şi se adunau cei ce voiau ca să fie următori ai vieţii lui.

Vieţuind fericitul acolo câtăva vreme, s-a supărat de neodihnă, pentru că nu suferea să fie slăvit de oameni; deci s-a dus de acolo la un munte, unde era o peşteră, în care până astăzi se află sfintele lui moaşte; aici, precum se povesteşte de cei vechi, s-au odihnit de cale şi au dormit acei trei magi, care au mers la Hristos, în Betleem, cu daruri, şi s-au întors pe altă cale la ţara lor. Deci, în acea peşteră s-a mutat cuviosul Teodosie.

Această mutare a lui acolo a fost cu dumnezeiască rânduială, ca astfel în acel loc să se ridice acea mărită lavră şi să se adune pentru Hristos Dumnezeu cete de oşti duhovniceşti.

Fericitul, schimbându-şi locul petrecerii sale, şi-a schimbat totodată şi viaţa, începând a călători pe o cale mai strâmtă. Dorinţa lui era să împlinească totdeauna poruncile Domnului, iar mai vârtos era atât de cuprins de dragostea dumnezeiască, încât toate sufleteştile puteri spre nimic din cele ale lumii nu le încorda, fără numai spre Unul Dumnezeu, ca să-L iubească din tot sufletul, din toată inima şi cu tot cugetul.

O asemenea dragoste avea în osteneli şi nevoinţe, încât nu va putea nimeni să o spună cu amănuntul. ***Rugăciunea lui era neîncetată, privegherea de toată noaptea, lacrimile din ochi totdeauna curgeau ca din nişte izvoare; apoi ţinea postul fără măsură, pentru că 30 de ani n-a gustat nici pâine, ci mânca numai fructe de finic, sau linte, sau ierburi şi rădăcini de pustie, şi de acelea foarte puţine, numai să nu moară de foame. Când nu se găsea acea hrană prin pustie, hrana lui erau sâmburi de curmale, muiaţi în apă; iar sufletul neîncetat îşi hrănea cu cuvântul lui Dumne-zeu, săturându-l cu dumnezeiasca râvnă dinăuntru.***

Cu viaţa aceasta a strălucit ca o stea luminoasă şi a fost ştiut de cei ce locuiau în Palestina, căci este cu neputinţă a se ascunde cetatea stând deasupra muntelui; şi veneau la dânsul unii dintre cei iubitori de bunătăţi, voind mai mult să aibă împreună cu dânsul acea pustnicească şi liniştită viaţă în peşteră, decât cea luminată din cetăţi.

***

Deci, la început avea şapte ucenici; ştiind că celor ce încep a vieţui după Dumnezeu nu le este mai de folos altceva decât pomenirea morţii, care este adevărata filosofie, le-a poruncit să sape un mormânt, ca, privind spre dânsul, să-şi aducă aminte de moarte, ca şi cum ar avea-o înaintea ochilor; iar după ce s-a gătit mormântul, s-a dus părintele să-l vadă şi, stând deasupra mormântului, a zis către ucenicii săi ca şi cum ar glumi, iar cu ochii sufleteşti văzând mai înainte cele ce aveau să fie: ***"Iată, fiilor, mormântul este gata, dar oare este cineva din voi gata de moarte, ca să-l primească mormântul acesta?".***

Acestea zicând sfântul, un ucenic din cei ce erau de faţă, anume Vasile, cu rânduiala de preot, apucând înaintea altora, a căzut în genunchi înaintea stareţului, şi plecându-şi faţa la pământ, cerea binecuvântarea ca să moară şi să fie pus în acel mormânt, zicând: "Binecuvântează-mă, părinte, ca eu să înnoiesc mormântul, eu să fiu mort mai înainte de fraţii care se gândesc la moarte". Atunci stareţul s-a învoit.

Vasile intrând în mormânt, sfântul a poruncit a se face pomenire pentru Vasile, ca pentru un mort, împlinind câte porunceşte legea pentru cei răposaţi, la trei zile, la patru zile, la nouă zile şi la patruzeci de zile. Sfârşindu-se pomenirea toată, s-a sfârşit şi fericitul Vasile, neavând nici o boală trupească, ci adormind şi odihnindu-se ca întru-un somn dulce, a trecut către Domnul.

Trecând 40 de zile de la îngroparea lui, stareţul a văzut pe Vasile la pravilă, arătându-se între fraţi şi cântând cu cântăreţii; apoi s-a rugat lui Dumnezeu ca să li se deschidă ochii şi celorlalţi, să vadă pe cel ce se arătase, şi, văzându-l unul din fraţi, anume Aetie, de bucurie s-a repezit să-l cuprindă cu mâinile, dar cel ce s-a arătat

era de necuprins şi îndată s-a făcut nevăzut. Apoi, ducându-se, zicea în auzul tuturor: "Mântuiţi-vă, părinţilor şi fraţilor, mântuiţi-vă, zic; iar pe mine nu mă veţi mai vedea aici".

Aceasta a fost întâia mărturie a bunătăţilor cuviosului Teodosie, căci avea un astfel de ucenic gata de moarte, cu a lui povăţuire, şi după moartea cea trupească arătându-se viu cu sufletul, după cuvântul Domnului din Evanghelie: Cel ce crede în Mine, de va şi muri, viu va fi.

&&&

Despre celelalte daruri minunate ale stareţului, ce i s-au dat de la Dumnezeu, cuvântul de faţă le va arăta.

***

Sosind praznicul Învierii lui Hristos, ucenicii sfântului, care erau în acea vreme 12, se mâhneau că nu aveau ce să mănânce la praznic, nici pâine, nici unt şi nimic altceva din cele de mâncare; iar ceea ce era mai de întristare, era că nici dumnezeiasca Liturghie nu putea să se săvârşească, la un praznic ca acela luminat, nefiind prescuri, nici vin de slujbă, încât rămâneau lipsiţi şi de împărtăşirea Sfintelor Taine; deci, cârteau puţin între dânşii asupra cuviosului, în taină.

El, având neîndoită nădejde spre Dumnezeu, a poruncit fraţilor să împodobească bine dumnezeiescul Altar şi să fie fără de grijă, apoi le-a zis: ***"Cel ce a hrănit pe Israil de demult în pustie şi mai pe urmă cu puţine pâini a săturat multe mii de oameni, Acela se va îngriji şi de noi; pentru că şi acum ca şi înainte, atât cu puterea, cât şi cu purtarea de grijă, acelaşi Dumnezeu este în veci".***

Acestea le-a grăit cuviosul cu nădejde şi îndată s-au împlinit cuvintele lui; precum de demult lui Avraam i-a stat de faţă - în Muntele Horeb - berbecele gata spre jertfă, aşa şi acestui fericit stareţ, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu i s-au gătit toate cele de trebuinţă. Căci, apunând soarele, a venit un iubitor de Dumnezeu la peştera lor, aducând de la casa lui, pustnicilor din pustie, doi catâri încărcaţi cu fel de fel de hrană şi cu prescuri şi vin, spre săvârşirea dumnezeieştilor Taine.

Văzând acestea, ucenicii fericitului, s-au bucurat şi au cunoscut de ce dar s-a învrednicit de la Dumnezeu stareţul lor. Deci, au prăznuit cu veselie Paştele, iar hrana adusă le-a fost destulă în cele cincizeci de zile.

&&&

După aceea, fiind iarăşi lipsă de hrană, fraţii se mâhneau, chinuindu-se de foame.

***

Un oarecare bărbat bogat făcea într-acea vreme milostenii multe tuturor mânăstirilor celor din Palestina, iar locaşul lui Teodosie, care era în peşteră, îl trecea cu vederea, neştiindu-l, şi prin acesta Dumnezeu îi încerca credinţa; deci, supărau fraţii pe părintele ca şi pe sine şi pe dânşii să se facă cunoscuţi înduratului bogat, ca să ia şi ei, ca şi celelalte mânăstiri, milostenie spre hrană.

Cuviosul Teodosie, nevoind nicidecum să fie cunoscut de cineva din mireni şi nădăjduind nu spre oameni, ci spre Dumnezeu, care deschide mâna Sa şi satură pe tot cel viu de bunăvoie, mângâia pe ucenicii săi şi-i învăţa că în răbdare să aştepte mila lui Dumnezeu, nădăjduind spre Acela care satură tot sufletul cel flămând; pentru că, dacă dă hrană dobitoacelor celor necuvântătoare şi puilor corbilor, celor ce-l cheamă pe El, cu atât mai vârtos făptura Sa cea înţelegătoare şi cuvântătoare nu o va lipsi de hrana cea trebuincioasă.

Astfel, mângâind sfântul pe fraţii cei împuţinaţi cu sufletul, a venit cineva la el, aducând un dobitoc încărcat cu multe bucate, şi acela mergea nu la peştera lui Teodosie, ci aiurea, ca să dea bucatele ce aducea; iar când era aproape de peşteră şi voia să treacă de ea, dobitocul a stat şi nu mergea mai departe din loc; deşi era bătut de stăpânul său, totuşi stătea nemişcat în loc, ca piatra; deci, cunoscând omul acela că voia lui Dumnezeu şi puterea nevăzută ţineau dobitocul de stătea nemişcat, i-a slăbit frâul şi l-a lăsat ca să meargă unde va voi.

Dobitocul, ca şi cum ar fi fost tras cu mâna, a mers drept la locaşul cuviosului Teodosie, care era în peşteră. Deci, cunoscând omul bunăvoire a Domnului şi purtarea de grijă pentru robii Săi, a dat toate bucatele cuviosului stareţ şi ucenicilor lui.

Într-acea vreme au încetat ucenicii sfântului a se mai împuţina cu sufletul şi se sârguiau să fie râvnitori nădejdii şi credinţei celei tari către Dumnezeu, precum şi către părintele lor.

&&&

Înmulţindu-se fraţii în toate zilele, pentru că izvoarele darurilor de care era plin Sfântul părinte chema la sine multe suflete care iubeau fapta bună, pe care ar putea cineva să-i numească cerbi înţelegători şi doritori de izvoarele cele duhovniceşti; căci mulţi senatori şi bogaţi au venit să locuiască cu dânsul.

Însă peştera fiind strâmtă pentru a încăpea atât de mulţi, fraţii rugau pe cuviosul ca să lărgească mânăstirea afară de peşteră şi să facă loc mai mare oilor celor cuvântătoare. Ei ziceau: "Nu te îngriji, părinte, de cele pentru zidirea mânăstirii, ci numai porunceşte, căci mâinile noastre sunt de ajuns".

Atunci văzând sfântul că este silit să fie păstor la o turmă mai mare şi se tulbură liniştea, se muncea de felurite gânduri, pe de o parte nevrând să lase liniştea, ca pe o adevărată maică, iar pe de alta îngrijirea pentru fraţi o socotea a fi mai mare lucru; pentru că omul este dator să vieţuiască nu numai pentru el însuşi, ci mai mult pentru aproapele, pentru care lucru însuşi Hristos Domnul a fost pildă, adunând ucenici şi apoi, fiind păstor oilor celor cuvântătoare, Şi-a pus chiar sufletul pentru dânsele.

Acestea gândind cuviosul Teodosie, nu pricepea de ce să se ţină? De linişte, ori de grijă pentru mântuirea fraţilor; deci, uneori se ducea cu gândul la una, iar alteori spre cealaltă. Atunci, ce a făcut fericitul? Toate le-a îndreptat spre Dumnezeu, care poate pe amândouă să le aducă spre folos; pentru ca şi de roadele liniştii să nu se păgubească, şi nici plata pentru mântuirea şi îngrijirea fraţilor să n-o lase. De vreme ce nu în singurătatea trupului, ci în bunăstare şi în alinarea inimii, se săvârşeşte viaţa monahicească.

Cuviosul avea în minte şi proorocia Sfântului Simeon Stâlpnicul, care îi proorocise despre păstorirea oilor celor cuvântătoare.

Însă el încredinţa voii lui Dumnezeu lucrul ce avea să înceapă şi Lui se rugă ca să-i arate cu încredinţare, de îi va fi plăcută zidirea mânăstirii, şi cu semn de minune să-i arate locul pe care să se pună temeliile locaşului.

Luând o cădelniţă şi umplând-o de cărbuni stinşi, a pus tămâie şi umbla prin pustie, rugându-se astfel: ***"Dumnezeule, cel ce prin multe şi mari minuni ai încredinţat pe Israel şi pe plăcutul Tău Moise, prin felurite semne, ca să primească începătoria peste poporul Tău; după aceea toiagul l-ai prefăcut în şarpe, iar mâna ai umplut-o de lepră şi apoi ai însănătoşit-o; Cel ce ai schimbat apa în sânge şi sângele iarăşi în apă cu înlesnire l-ai prefăcut; Cel ce ai dat lui Ghedeon prin lână semnul biruinţei, Făcătorule al tuturor şi Atotţiitorule; Cel ce lui Iezechia, prin umbra cea întoarsă înapoi pe trepte, i-ai încredinţat adăugire de viaţă; Cel ce rugăciunile lui Ilie le-ai ascultat şi foc din cer ai trimis, pentru întoarcerea necredincioşilor şi ai ars lemnele, jertfele şi pietrele; Tu şi acum acelaşi Dumnezeu eşti, ascultă-mă pe mine, robul Tău, şi-mi arată locul unde va fi plăcut Stăpânirii Tale, ca să se ridice sfânta biserică şi să se facă locaş robilor***

Tăi şi ucenicilor mei. Vei arăta aceasta cu adevărat, în locul unde se vor aprinde aceşti cărbuni de la sine, în slava Ta, spre cunoştinţa multora şi spre încredinţarea adevărului".

Acestea şi altele asemenea grăindu-le în rugăciune, înconjura locurile pe care le vedea, unele mai cuviincioase decât altele pentru mânăstire; şi a ocolit mult pământ pustiu până la locul ce se numea Cutil şi până la malurile iezerului celui cu smoală, având acei cărbuni stinşi în cădelniţă. Când a văzut că nu se aprind, nici dorirea lui nu se împlinea, a gândit să se întoarcă la peşteră.

Deci, întorcându-se şi nefiind departe de peşteră - o! cine va lăuda după vrednicie puterea Ta, Nemuritorule Împărate! - îndată a ieşit din cădelniţă fum bine mirositor, căci cărbunii s-au aprins. Atunci a cunoscut sfântul că acela este locul unde binevoieşte Dumnezeu să zidească locaşul, arătând nu cu graiul, ci prin minune.

Îndată ucenicii sfântului s-au apucat de lucru, punând temelia; apoi au zidit biserica, chiliile, ograda şi locaş larg degrabă au făcut, cu ajutorul Celui Preaînalt; deci, lavra cuviosului Teodosie s-a făcut vestită şi slăvită şi într-însa s-a început viaţă de obşte.

A dat Domnul în lavra aceea toată îndestularea, încât cei ce locuiau într-însa se îmbogăţeau nu numai cu duhovniceşti bogăţii de lucruri bune, ci şi de cele trupeşti nu se simţea trebuinţa; şi era acolo odihna nu numai a monahilor, ci şi a mirenilor, străinilor, călătorilor, săracilor, scăpătaţilor, bolnavilor şi neputincioşilor. Deoarece cuviosul Teodosie era milostiv, iubitor de oameni şi îndurat, arătând că este din inimă tuturor părinte, tuturor prieten iubit, tuturor rob şi slujitor osârdnic, curăţind rănile bolnavilor, mângâind pe cei leproşi, adăpându-i şi făcându-le toată slujirea.

Apoi arăta mare dragoste spre cei ce veneau de pretutindeni, ospătându-i, odihnindu-i şi cu toate trebuinţele îndestulându-i; astfel, cuviosul era adăpostire de obşte a tuturor, de obşte primitor, de obşte casă, de obşte ospăţ, de obşte vistierie a neputincioşilor, flămânzilor, săracilor şi a străinilor; pentru că toţi se îndulceau de dragostea aceluia, de mila şi de îndurările sale şi nu era nimeni trecut cu vederea de dânsul.

Aceasta au văzut-o cei ce slujeau la mese în mânăstire, căci uneori se întâmpla a se pune 100 de mese într-o zi, pentru toţi cei ce veneau, străini şi săraci; atât era de iubitor de străini cuviosul părinte Teodosie.

Dar Dumnezeu Însuşi, fiind dragoste şi văzând atâta dragoste către aproapele în plăcutul Său, i-a binecuvântat mânăstirea lui; căci într-însa, fiind puţină hrană, se înmulţea nevăzut şi sătura multe mii de oameni.

***

Odinioară, fiind foamete în Palestina şi mulţime de săraci şi scăpătaţi adunându-se de pretutindeni la porţile mânăstirii, ca să-şi ia obişnuita milostenie, ucenicii s-au întristat şi au spus fericitului că n-au atâta hrană ca să dea tuturor care cereau; iar el, căutând cu mâhnire asupra lor, le-a defăimat necredinţa şi le-a zis: ***"Îndată să deschideţi porţile, ca toţi să intre".***

Deci, intrând săracii şi scăpătaţii, au şezut la rând. Cuviosul a poruncit ucenicilor ca să pună pâine înaintea lor şi, mergând ucenicii mâhniţi la cămara cu pâine, crezând că nu vor afla nimic: o! minune, deschizând cămara, au găsit-o plină de pâini, pentru că mâna lui Dumnezeu, purtătorul de grijă al tuturor, a umplut-o pentru credinţa robului Său.

Atunci fraţii au lăudat pe Dumnezeu pentru o minune ca aceasta şi s-au minunat de nădejdea cea mare a părintelui lor.

Făcându-se praznic în mânăstirea lor, în ziua Adormirii Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, şi la praznic venind mult popor şi nefiind bucate îndeajuns pentru toată mulţimea, cuviosul Teodosie căutând spre cer şi puţine pâini binecuvântând, a poruncit să le pună înaintea mulţimilor; înmulţindu-le Dumnezeu, a săturat poporul, precum s-a săturat odinioară din cele cinci pâini, ba încă şi pentru cale şi-au luat merinde.

Fraţii, adunând prisosul rămas, multe coşniţe au umplut, pe care păstrându-le, au mâncat din ele mult timp.

&&&

De multe ori, mii de oameni fiind adunaţi la mânăstire, încât se părea că nici fântânile nu vor fi destule spre adăparea atâtor suflete, toţi erau hrăniţi cu mâinile hrănitorului celui milostiv. Apoi a zidit cuviosul multe case pentru străini şi multe bolniţe, pentru monahi şi deosebite pentru mireni, precum şi pentru cei prea îmbătrâniţi în osteneli.

Ba încă cerceta şi pe cei ce erau în munţi şi în peşteri şi se îngrijea de dânşii ca un tată de copiii săi, miluindu-i cu îndurările. Drept aceea, le purta de grijă de toate

câte trebuiau corpului şi sufletului, învăţându-i şi dojenindu-i şi pe mulţi izbăvindu-i de înşelăciunea satanei.

Dar în locaşul cuviosului erau fraţi nu numai de un neam şi de o limbă, de aceea a făcut şi alte biserici în care fiecare neam să binecuvânteze pe Dumnezeu în graiul său.

Drept aceea, în biserica cea mare a prea curatei Născătoare de Dumnezeu erau grecii, într-a două erau iviriţii, iar într-a treia armenii, care cântau în limbile lor rânduiala bisericească, de şapte ori pe zi, după cum zice David: De şapte ori în zi Te-am lăudat, Doamne.

Însă pentru cei bolnavi biserica era deosebită. În vremea împărtăşirii cu Preacuratele Taine, toţi fraţii din toate bisericile se adunau în biserica cea mare, în care cântau grecii, şi împreună se împărtăşeau.

Deci, toţi fraţii petrecători aici, fiii cuviosului părinte, pe care duhovniceşte i-a născut şi în învăţătură păstoreşte i-a crescut şi la faptă bună i-a povăţuit, erau în număr de 693, din care mulţi erau conducători de la alte mânăstiri, învăţându-se aici ocârmuirea cea bună de la Sfântul Teodosie, cel plin de duhovnicească înţelepciune, care îşi păştea turma, nu certând-o cu toiagul, ci cu cuvântul păstorind-o; adică cu cuvântul cel dres cu sare, care mişca sufletul şi străbătea până la adâncul minţii; căci cu cuvântul şi cu fapta învăţa singur, făcându-se pildă a turmei. Pentru aceea, când sfătuia cu dragoste sau certa pe cineva, era înfricoşător. Cu toate acestea era iubit de toţi şi dulce la vorbă.

La dânsul era minunat şi lucrul acesta, că fiind neînvăţat în înţelepciunea cea din afară, nici iscusit în cărţile elineşti, dădea învăţătură cu atâta îndestulare de cuvinte, încât nici dacă ar fi îmbătrânit cineva în cărţi şi ar fi străbătut desăvârşit învăţătura retoricească cu vorbire frumoasă, nu putea să se asemene lui. Pentru că învăţa nu din înţelepciunea cea omenească, ci din darul lui Dumnezeu, care grăia către dânsul precum către proorocul Ieremia în taină: Iată, am dat cuvintele Mele în gura ta.

Apoi, fericitul grăia de la dânsul multe cuvinte alese, iar altele din cuvintele apostoleşti, din aşezămintele Sfinţilor părinţi şi din cuvintele cele pustniceşti ale marelui Vasile, al cărui urmaş era cu viaţa, şi râvnitor al Scripturilor celor de Dumnezeu înţelepţite, ale acestui sfânt.

Este bine şi de folos să pomenim o învăţătură a lui, din cele multe şi mari; adică aceasta: ***"Rogu-mă vouă, fraţilor, zicea el, pentru dragostea Domnului nostru***

Iisus Hristos, care S-a dat pe Sine pentru păcatele noastre, să ne îngrijim de sufletele noastre, să ne întristăm pentru deşertăciunea acestei vieţi trecătoare, să ne îndreptăm spre cele viitoare, în mărirea lui Dumnezeu şi a Fiului Său; să nu petrecem în lenevire şi slăbănogire, trecându-ne vremea de astăzi în trândăvie şi amânând începerea lucrului celui bun până mâine, ca nu cumva să fim aflaţi fără fapte bune, de către Cel care cere sufletele noastre şi ne vom lipsi din cămara cea de bucurie; atunci în deşert vom plânge pentru vremea vieţii cea trecută rău, tânguindu-ne, când nici un folos nu va fi celor ce se căiesc. Acum este vremea bine primită; acum este ziua mântuirii, acesta este veacul pocăinţei, iar cel viitor al răsplătirii. Acesta este al lucrării, iar acela al răsplătirii. Acesta este al răbdării, iar acela al mângâierii.

Acum Dumnezeu este ajutător al celor ce se întorc din calea cea rea, iar atunci va fi înfricoşător întrebător al faptelor omeneşti, al cuvintelor şi al gândurilor, înaintea căruia nu este cu putinţă a se tăinui. Acum să ne îndulcim de îndelunga Lui răbdare, iar atunci vom cunoaşte dreapta Lui judecată, când vom învia, unii spre muncă veşnică, iar alţii spre viaţa veşnică; şi vom lua fiecare după faptele noastre. De ce întârziem dar să ne supunem lui Hristos, celui ce ne-a chemat în cereasca Lui împărăţie? Oare să nu ne trezim? Oare să nu ne întoarcem de la viaţa cea deşartă, spre evangheliceasca desăvârşire?

Va veni ziua Domnului cea înfricoşată şi de spaimă, în care cei ce vor fi de-a dreapta lui Dumnezeu şi prin fapte bune se vor apropia de El, vor fi primiţi în Împărăţia cerească, iar pe cei de-a stânga, care vor fi lepădaţi pentru lipsa faptelor bune, îi va acoperi focul gheenei, întunericul cel veşnic şi scrâşnirea dinţilor.

Noi zicem că suntem doritori de cereasca împărăţie, iar pentru ca s-o câştigăm nu ne îngrijim; şi neostenindu-ne câtuşi de puţin la împlinirea poruncilor Domnului, în deşertăciunea minţii noastre nădăjduim să câştigăm cinstea cea întocmai ca a acelora care până la moarte s-au nevoit împotriva păcatului".

Aşa învăţând cuviosul pe ucenicii săi, îi povăţuia să aibă multă sârguinţă spre mântuire.

Însă acum este vremea să pomenim şi de râvna lui pentru dreapta credinţă; pentru că, deşi era blând cu obiceiul către toţi, însă unde se făcea nedreptate dreptei credinţe, acolo el era ca un foc arzător sau ca o sabie tăietoare, armă nebiruită asupra celui potrivnic.

***

În acea vreme împărăţea Anastasie (491-518), cel ce luase sceptrul după Leon cel mare (457-474) şi după Zenon (474-491); împărăţia aceluia se părea ca un rai de plăcere, dar mai pe urmă s-a arătat ca un câmp pustiu, pentru că se făcuse ca unii din păstorii care risipesc şi pierd turma lor şi cu apă tulbure îşi adapă oile, fiindcă s-a vătămat cu eresul lui Eutihie şi al lui Sever cel fără de minte; astfel, tulbura Biserica lui Dumnezeu, lepădând al patrulea Sinod sobornicesc al Sfinţilor părinţi, cel din Calcedon (451); apoi izgonea pe episcopii cei dreptcredincioşi de pe scaunele lor, iar pe cei rău slăvitori îi punea în locurile acelora; precum şi pe mulţi din cei dreptcredincioşi plecându-i spre a sa rătăcire, pe unii cu îngroziri, iar pe alţii cu cinste şi cu daruri.

Acela a îndrăznit cu meşteşugul lui cel înşelător a se atinge şi de acest stâlp nemişcat întru credinţă, de cuviosul părintele nostru Teodosie.

Vicleşugul era astfel: Anastasie a trimis 30 de litre de aur cuviosului, ca şi cum ar fi spre hrana şi îmbrăcămintea săracilor şi spre trebuinţa bolnavilor, iar în fapt el vâna voinţa cuviosului pe care toată Palestina îl asculta şi sfatul său îl urma; iar marele părinte, cunoscând vicleşugul împăratului, s-a făcut ca un vultur zburător în nori, neajuns de nimeni, căci cuviosul mai ales vâna pe împărat, care voia să-l prindă pe el.

Deci, aurul cel trimis nu l-a lepădat, ca să nu arate că defaimă credinţa împăratului şi să nu dea pricină mâniei lui; ba încă prin milostenia făcută din aurul acela să-i mijlocească de la Dumnezeu milă, povăţuindu-l pe calea cea dreaptă. Dar întru nimic n-a sporit milostenia, de vreme ce nu cu dreptate, ci cu vicleşug a fost trimis aurul. Însă împăratul nădăjduia să aibă pe Teodosie la un gând cu sine, de vreme ce luase aurul, dar deşartă i-a fost nădejdea lui.

Pentru că venind vremea în care împăratul, prin scrisorile sale, cerea de la cuviosul mărturisirea credinţei - însă o mărturisire cum el nădăjduia, unită cu a lui Eutihie şi a lui Sever - atunci cuviosul, adunând pe toţi cetăţenii pustiului, ca un bărbat puternic şi povăţuitor de oaste duhovnicească, a stat cu tărie împotriva păgânătăţii eretice.

Împăratului i-a răspuns prin scrisoare astfel: ***"Când aceste două ne stau în faţă, împărate, adică, ori cu urâciune voind a vieţui fără minte, ori a muri cu cinste, urmând dogmelor celor drepte ale sfinţilor, să ştii că moartea mai mult o cinstim, pentru că nu primim dogmele cele noi, ci urmăm aşezămintele părinţilor celor care au fost mai înainte; iar pe cei care voiesc a născoci altele, pe aceia cu***

dreaptă credinţă îi lepădăm şi îi dăm blestemului şi din cei hirotoniţi de cei fără de minte, nu primim pe nici unul. Să nu ne fie nouă aceasta, Hristoase, Împărate!

Iar de s-ar întâmpla ceva într-aceasta, punând martor al adevărului pe Dumnezeul cel hulit de dânşii, împotrivă vom sta până la sânge; şi precum pentru patrie, astfel şi pentru dreapta credinţă ne vom pune cu plăcere sufletele noastre, chiar de am vedea Sfintele Locuri pierdute prin foc. Pentru că, ce trebuinţă este numai de nume, adică să se numească locuri sfinte, când acea sfinţenie suferă de la eretici ocară cu fapta. Drept aceea, noi nicidecum nu voim, nu numai să grăim, dar nici să gândim ceva împotriva sfintelor soboare a toată lumea. Dintre care cel dintâi a fost împodobit cu trei sute optsprezece părinţi, care s-au adunat la Niceea, contra lui Arie şi anatemei dându-l pe ticălosul acela, l-au înlăturat de la trupul Bisericii, de vreme ce necredinciosul dogmatiza pe Fiul lui Dumnezeu străin de fiinţa Tatălui şi aducea dogmele nedreptei credinţe.

Al doilea sinod, prin îndemnarea dumnezeiască s-a adunat la Constantinopol, contra lui Macedonie, care grăia hule asupra Duhului Sfânt.

Al treilea s-a adunat la Efes, contra lui Nestorie cel cu limba necurată, care hulea trupul lui Hristos cel luat din prea curata Fecioară. După aceasta s-a adunat în Calcedon soborul celor trei sute trei zeci de purtători de Dumnezeu părinţi, care au grăit întocmai cu sinoadele cele dintâi, iar pe cele grăite de cei de mai înainte le-au întărit; apoi, pe ticălosul şi hulitorul Eutihie, împreună cu Dioscor, l-a înlăturat de la sfinţitul şi bisericescul trup şi apostoleasca credinţă au întărit-o; iar pe tot cel ce gândea cele potrivnice l-a socotit străin de Biserica lui Hristos.

În faţa acestor sinoade să se aprindă asupra noastră foc, să se ascută sabie şi moartea cea mai amară să ne pună nouă în faţă, iar mai ales, de se poate, nenumărate morţi să fie, noi nicidecum nu ne vom lepăda de dreapta credinţă adevărată, nici prin eres nu vom necinsti cele ce părinţii bine le-au primit. Martori să ne fie sudorile şi nevoinţele cele multe, pe care le-au suferit Sfinţii părinţi pentru credinţă. Ci acelea vor rămâne tari şi nemişcate pentru noi, ca şi pentru aceia cărora cu cuviinţă este a urma pe Dumnezeu, iar pacea lui Dumnezeu, care covârşeşte toată mintea, să fie povăţuitoare şi păzitoare stăpânirii tale."

Cu această scrisoare cuviosul a arătat râvna sa pentru dreapta credinţă. Citind aceasta împăratul, s-a ruşinat şi s-a mai potolit puţin; apoi şi războiul cel dinăuntru asupra celor dreptcredincioşi a încetat o vreme.

După aceea, a scris cuviosului cu smerenie, aruncând asupra altora pricina tulburării bisericeşti, zicând: "La acest lucru nou nu suntem noi pricinuitori, omule al lui Dumnezeu, pentru care cu îndrăzneală chemăm ca martor ochiul lui Dumnezeu cel atotvăzător; ci de la aceia iese atâta tulburare, care mai mult decât alţii se cădea să cinstească dogmele. Căci ei, dorind fiecare ca să se arate şi cu cuvântul şi cu vrednicia mai întâi, unul pe altul se întrec şi caută să ne atragă şi pe noi către ei. Înştiinţat lucru să fie cuvioşiei tale, că unii din monahi şi din clerici, părându-li-se a înţelege drept nişte sminteli ca acestea, au pornit sârguindu-se, precum am zis, ca să se arate pe ei mai întâi".

După aceasta, trecând puţină vreme, iarăşi s-a întărâtat împăratul, având nestatornicie, şi s-a ridicat asupra dreptei credinţe. Deci, iarăşi s-au dat în toate părţile, cum şi în sfânta cetate a Ierusalimului, porunci împărăteşti, care lepădau sfintele soboare, dar mai ales pe cel din Calcedon.

Atunci, iarăşi s-a arătat duhovnicescul ostaş, Cuviosul Teodosie, care era acum bătrân cu anii, însă avea putere de tânăr. Căci toţi de frică tăcând şi cei mai mulţi învoindu-se cu împăratul, cuviosul venind din locaşul său, a intrat în sfânta biserică cea mare a Ierusalimului; apoi, urcându-se acolo unde este obiceiul preoţilor a face citire către popor şi cu mâna făcând semn de tăcere, cu mare glas a strigat: ***"Dacă nu socoteşte cineva pe cele patru sfinte sinoade a toată lumea, întocmai ca şi pe cele patru Evanghelii, anatema să fie".***

Acestea zicându-le, ca un înger a înspăimântat pe popor şi nici unul din potrivnici n-a îndrăznit să zică vreun cuvânt. Apoi, chemând pe ucenicii săi cei mai aprinşi în credinţă, umbla prin cetăţi şi prin sate, pierzând eresul şi întărind buna credinţă.

Aflând împăratul despre acest lucru, l-a pedepsit cu izgonire, neştiind ticălosul că se apropia sfârşitul său. Deci, cuviosul a fost trimis în surghiun, iar împăratul Anastasie în curând s-a lipsit de viaţa cea pământească, vremelnică.

Atunci, îndată mărturisitorul lui Hristos, Teodosie, s-a întors în locaşul său, împreună cu toţi ceilalţi care au pătimit izgoniri pentru dreapta credinţă.

Agapit, episcopul Romei vechi şi Efrem, episcopul Antiohiei, au scris către dânsul, fericindu-l cu multe laude pentru răbdarea ce a arătat şi pentru izgonirea ce a suferit pentru adevărata credinţă, încât era gata să sufere şi moarte.

&&&

Acum este vremea să trecem la povestirea minunilor Sfântului Teodosie.

***

În timpul acela, când porunca păgână a împăratului Anastasie se punea de faţă, în cetatea Ierusalimului erau adunaţi toţi părinţii din locaşurile Palestinei. Cuviosul Teodosie, precum am zis, venind acolo cu ucenicii săi, şi tot soborul acesta fiind în locul ce se cheamă Ierotion. În acel loc este un scaun mare, zidit de marele Constantin, unde în toţi anii se făcea înălţarea cinstitei Cruci a Domnului.

Atunci, o femeie oarecare, având în sânurile sale o durere pe care doctorii o numeau carchin (cancer), pătimind de multă vreme şi neavând nici o uşurare de la ei, a venit acolo şi stătea întristată aproape de ceata sfinţilor; apoi, apropiindu-se de unul din ei (acesta era cuviosul Isidor, care mai pe urmă a fost egumen al locaşului Suchiei), i-a arătat, plângând, boala sa şi l-a întrebat dacă este în acel sobor cuviosul Teodosie şi cum este el la chip. Isidor i-a arătat cu degetul pe sfânt; deci, ea mergând către dânsul, nu într-alt chip, ci ca şi femeia aceea căreia îi curgea sânge şi care s-a atins de marginea hainei Domnului, aşa şi dânsa şi-a descoperit pieptul şi s-a atins în taină de haina monahicească ce era pe cuviosul şi îndată a câştigat tămăduire.

Aceasta nu s-a tăinuit de cuviosul, căci întorcându-se către femeie, i-a zis: ***"Îndrăzneşte fiică, căci Stăpânul meu a zis: Credinţa ta te-a mântuit".***

Fericitul Isidor cu sârguinţă a alergat la femeie, vrând să vadă minunea ce se făcuse; şi a văzut că nici un semn nu se mai afla în acel loc, unde erau rănile netămăduite.

***

După moartea împăratului Anastasie şi după întoarcerea din surghiun a cuviosului părinte, obiceiul lui era ca să meargă în Betleem pentru rugăciuni. Odinioară, vrând să se odihnească de oboseală, s-a abătut din cale la locaşul cuviosului Marchian; iar el, cu dragoste primind pe doritul oaspete, nu avea cu ce să-l ospăteze - pentru că într-acea vreme nu avea nici pâine, nici grâu, şi după îndestulată vorbă duhovnicească, când a fost vremea mesei, Marchian a poruncit ucenicilor săi ca, fierbând linte, s-o pună înaintea lor.

Teodosie, înţelegând sărăcia cea mare în care se afla Marchian, a poruncit ucenicilor săi să aducă pâinile ce le adusese de acasă în traistă pentru călătorie şi să le pună înainte.

Plecând ucenicii, cuviosul Marchian a zis către cuviosul Teodosie: "Să nu te superi pentru aceasta părinte, că ţi-am făcut ospăţ sărac, nici să te mâhneşti că n-am pus pâine înainte, pentru că suntem foarte mult lipsiţi şi n-avem grâu nicidecum".

Zicând el aceasta, minunatul Teodosie a căutat spre barba lui Marchian şi a văzut un grăunte de grâu, care nu se ştie de unde căzuse în barbă, pe care luându-l încetişor cu dreapta şi cu faţa veselă zâmbind, i-a zis: ***"Iată grâul; deci cum ziceţi că grâu nu aveţi?"***

Fericitul Marchian luând cu bucurie grăuntele din mâinile lui Teodosie, ca pe o sămânţă bine roditoare, a poruncit să-l ducă în jitniţă, crezând că binecuvântarea Sfântului Teodosie, fără osteneală, va aduce rod mai mult decât holdele cele lucrate.

Aceasta s-a şi întâmplat, pentru că a doua zi după plecarea lui Teodosie, ucenicii vrând să deschidă uşile jitniţei, au găsit-o plină cu grâu, încât nici uşile nu se puteau deschide.

Deci, Marchian a trimis la cuviosul Teodosie, înştiinţându-l despre minunea ce se făcuse, mulţumindu-i pentru înmulţirea grâului.

Cuviosul i-a răspuns: ***"Nu eu, ci tu, părinte, ai înmulţit grâul, căci din barba ta s-a luat acel grăunte".***

***

Altă dată o femeie cinstită din Alexandria a venit la locaşul cuviosului Teodosie, cu micul său fiu, care văzând pe sfântul părinte de departe, a strigat către mama sa, arătând cu degetul spre fericitul: "Acesta m-a izbăvit de înecare în puţ, ţinându-mă de mână ca să nu mă afund în apă".

Iar mama, căzând la picioarele cuviosului, a zis: "Pruncul acesta, jucându-se cu alţii, a căzut din nebăgare de seamă în puţul cel mai adânc şi socoteam că s-a înecat acolo şi a murit. Deci, tânguindu-ne pentru dânsul ca după un mort, am slobozit un om în puţ, ca să scoatem din apă trupul pruncului, iar el s-a aflat viu, şezând deasupra apei. Mirându-ne, şi întrebându-l cum de nu s-a afundat în apă, el ne-a spus că un monah bătrân, arătându-se, l-a apucat de mână şi-l ţinea deasupra apei. Deci, eu de atunci luându-mi pruncul, înconjor cetăţile, satele, munţii şi pustiile, până ce voi afla pe acel părinte; şi iată te-am aflat pe cuvioşia ta, pe care te-a cunoscut pruncul meu, cel mântuit de înecare prin tine".

***

O altă femeie, pătimind grele dureri în toţi anii după naşterea copiilor pe care îi năştea morţi, deşi mult roditoare, tot nu avea fii; ea era mult roditoare, căci năştea adeseori, dar fără fii, căci rodul era mort mai înainte de a ieşi din pântece. Deci, a rugat cu lacrimi pe cuviosul părinte Teodosie, ca şi el să se roage pentru dânsa, să înceteze pierzarea fiilor care se nasc dintr-însa şi să i se uşureze durerile cele grele.

L-a mai rugat pe cuviosul, că de va naşte vreun prunc de parte bărbătească, să-i dea voie, să-i pună numele Teodosie. Că zicea: "De vei porunci ca acela care are să se nască din mine să se cheme cu numele tău, nădăjduiesc că va fi viu pruncul".

Cuviosul s-a învoit la cererea ei şi a făcut rugăciune către Dumnezeu cu dinadinsul pentru dânsa; când era să nască, n-a avut durerile de mai înainte, ci a născut mai uşor, şi cel născut era viu şi de parte bărbătească; apoi l-a numit cu numele cuviosului; iar înţărcându-l şi mai crescând puţin, l-a dus în locaşul cuviosului părinte şi l-a dat lui Dumnezeu spre călugărie.

***

Asemenea şi altă femeie din Betleem, întristându-se pentru copiii săi, care mureau, când a numit pe pruncul născut după numele cuviosului, l-a avut viu şi a crescut sănătos cu trupul, făcându-se om iscusit, fiind un zidar ales.

***

Odată supărau pe oameni în Palestina omizile şi lăcustele, dar cuviosul era foarte bătrân în acea vreme, neputând nici a umbla; însă a poruncit ucenicilor să-l aducă în câmp, unde se făcea pierzarea roadelor pământului; acolo a certat lăcustele şi omizile, zicând: ***"Aşa vă porunceşte vouă Stăpânul vostru cel de obşte al tuturor, să nu pierdeţi ostenelile omeneşti şi să nu mâncaţi hrana săracilor".*** Îndată lăcustele s-au dus ca un nor, iar omizile au pierit.

***

Altă dată fraţii aveau trebuinţă de haine, încât erau foarte lipsiţi şi dezbrăcaţi şi-l supărau pe cuviosul, venind la el; iar el nu avea ce să le dea, ca să-şi cumpere haine şi-i era milă. Însă după făgăduinţa Stăpânului a toate, grăia către dânşii: ***Nu vă îngrijiţi de ziua de mâine, ci căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, căci toate celelalte se vor adăuga vouă; pentru că Tatăl vostru cel ceresc ştie de ce aveţi trebuinţă mai înainte de cererea voastră.***

Aşa mângâind sfântul pe fraţi, a venit un bărbat necunoscut de nimeni, care nici n-a spus cine-i şi de unde este. Acesta a dat cuviosului o sută de galbeni pentru tre-

buinţa mănăstirească şi s-a dus. Cuviosul, mulţumind lui Dumnezeu pentru o purtare de grijă ca aceea, a dat galbenii pentru îmbrăcămintea fraţilor şi s-au îndestulat toţi cu haine multă vreme.

***

Iulian, păstorul Bisericii Vostriei, care la începutul vârstei sale învăţase de la cuvios citirea cărţilor, a spus despre dânsul: "Am venit odată - zice el -, cu cuviosul părinte în Vostria; şi iată o femeie vestită cu răutatea, întâmpinându-ne, a căutat spre cuvios cu mânie şi l-a numit înşelător şi mincinos; dar îndată a ajuns-o pedeapsa lui Dumnezeu, căci, deodată căzând, a murit.

Mi s-a întâmplat, spunea acelaşi Iulian, a merge pe lângă o mânăstire în care erau monahi cuprinşi de eresul lui Sever, care, văzându-ne, au început a da în toaca bisericii spre adunarea fraţilor, mai înainte de obişnuita vreme a cântării; iar cuviosul, înţelegând că vrea să ne facă oarecare asupreală, s-a aprins cu dreaptă mânie şi prooroceşte a zis cuvântul Stăpânului nostru Hristos: Nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu se risipească. N-a zăbovit împlinirea cuvintelor sale, căci, puţină vreme trecând, au năvălit agarenii (arabii) noaptea la mânăstirea aceea, şi, luând toate ce se aflau într-însa şi robind pe toţi monahii, au ars mânăstirea şi s-a risipit acel loc, după proorocia sfântului.

***

Un comite al ostaşilor greci de la răsărit, care se numea Chiric, îndrăzneţ la războaie şi cucernic spre Dumnezeu, mergând asupra perşilor, s-a dus mai întâi în Ierusalim să se închine la Sfintele Locuri şi să câştige ajutorul lui Dumnezeu asupra vrăjmaşilor; el a venit şi în locaşul lui Teodosie, de vreme ce, străbătând pretutindeni slava pentru sfinţenia cuviosului părinte, îi atrăgea pe toţi la dânsul. Drept aceea, vorbind mult cu sfântul, s-a folosit de la dânsul; pentru că a auzit din sfinţita lui limbă ca să nu nădăjduiască numai spre arcul său, nici să se bizuiască pe zecile de mii de ostaşi, ci pe unul Dumnezeu să-L ştie de ajutător şi să nădăjduiască spre puterea Lui nebiruită, căruia şi este cu înlesnire să facă aceasta: adică, unul să gonească o mie, iar doi să biruiască zeci de mii.

Dintr-o învăţătură ca aceasta, comitele acela a câştigat mare dragoste către sfânt şi a cerut de la dânsul rasa pe care o purta, s-o aibă ca pe o pavăză în războaie. Deci, când oastea grecească a luptat cu perşii şi se făcea mare măcel, comitele fiind îmbrăcat în rasa cuviosului Teodosie, era nevătămat de săgeţi, de suliţe şi de săbii şi a arătat multă vitejie.

După sfârşitul războiului, a venit iarăşi la cuviosul şi i-a spus: "Pe tine însuţi, părinte, te-am văzut ajutându-mi în război şi făcându-mă înfricoşat vrăjmaşilor, până ce am biruit puterea persană".

&&&

Nu numai comitelui aceluia s-a arătat marele nostru părinte, fiind departe, ci şi la alţi mulţi se arăta în multe locuri, aducându-le grabnic ajutor; unora în corăbii, primejduindu-se în mijlocul valurilor şi al furtunilor, altora prin pustietăţi rătăcind şi altora, scoţându-i din gurile fiarelor sălbatice. Drept aceea, unora în vis, iar altora în vederea ochilor le stă în faţă, scoţându-i din primejdii.

***

Dar nu numai oamenilor le era grabnic ajutător, ci şi dobitoacelor celor necuvântătoare; astfel, odată un străin mergea cu catârul şi întâmpinându-l în cale un leu, s-a repezit la catâr, neuitându-se spre om, vrând să rupă şi să mănânce catârul; deci, omul tremurând, a chemat cu mare glas numele cuviosului, zicând: "Ajută-mi, omule al lui Dumnezeu, Teodosie". Atunci leul, auzind de numele sfântului, s-a întors şi a fugit în pustie.

&&&

Să pomenim ceva şi despre înainte-vederea cuviosului.

***

El a poruncit odată, nu cu mult înainte de sfârşitul său, ca să lovească în toacă spre adunarea fraţilor. Adunându-se fraţii la dânsul, a suspinat, a lăcrimat şi le-a zis: ***"Este trebuinţă a ne ruga, părinţilor şi fraţilor, este trebuinţă a ne ruga, căci văd că mânia lui Dumnezeu s-a pornit spre partea Răsăritului".***

După aceasta, trecând şase sau şapte zile, s-a auzit că a căzut Antiohia în urma unui mare cutremur al pământului şi a căzut chiar în vremea aceea când cuviosul, văzând mânia Domnului, poruncea fraţilor să se roage.

&&&

Apoi, cuviosul părintele nostru Teodosie s-a apropiat de fericitul sfârşit, zăcând pe patul durerii un an întreg. Era rugăciunea neîncetată în gura lui, încât, chiar dormind, buzele lui se mişcau şi grăiau psalmii şi rugăciunile cu care se obişnuise. Când sfântul voia să se deştepte, afla psalmul în gura sa, încât se împlinea cu dân-

sul cuvântul lui David: Noaptea se înalţă cântarea de la mine. Apoi necontenit învăţa şi pe fraţi la fapte bune.

Mai înainte cu trei zile de sfârşitul său, a chemat trei episcopi iubiţi ai săi şi, spunându-le ducerea sa către Dumnezeu, le-a dat sărutarea cea de pe urmă; iar ei plangeau şi se tânguiau pentru despărţirea de el. După aceasta, a treia zi, rugându-se lui Dumnezeu, şi-a dat duhul, vieţuind peste 105 ani.

Iar mutarea lui a cinstit-o Dumnezeu cu minunea aceasta: un om, anume Ştefan, de neam din Alexandria, era îndrăcit de multă vreme; acela, după mutarea cuviosului, atingându-se de patul lui, s-a izbăvit de chinuitorul său şi s-a făcut sănătos.

Auzindu-se pretutindeni despre sfârşitul Sfântului Teodosie, s-a adunat din toate părţile mulţime de popor, precum şi monahi din mânăstiri.

Apoi a venit şi Preasfinţitul Petru, întâiul stătător al Ierusalimului, cu episcopii săi, şi au îngropat cu cinste sfântul trup al cuviosului, în peştera în care vieţuise de la început, întru slava Domnului nostru Iisus Hristos, căruia se cuvine închinăciune, împreună cu Tatăl şi Sfântul Duh, în veci. Amin.

Sfântul Teodosie cel mare - drumul spre sfințenie

Începătorul vieții de obște, Sfântul Teodosie s-a născut în Capadocia și a primit cu mult drag cuvintele Sfintei Scripturi, citindu-le în Biserică oamenilor și dorind să le urmeze. A renunțat la oricare alte planuri și, călăuzit de Dumnezeu, a mers la Sfântul Simeon stâlpnicul, în Antiohia, pentru a lua binecuvântare. Acolo Sfântul Simeon, înainte-văzător, i-a prorocit că va ajunge să îndrume multe persoane, luptând contra diavolului.

Apoi, Sfântul Teodosie a mers în cetatea Ierusalimului și a devenit ucenic al părintelui Longhin, cunoscut la acea vreme ca fiind printre cei mai iscusiți stareți. Dar pentru că roadele sale bune au ajuns la urechile oamenilor și nu mai avea pace, Sfântul Teodosie a plecat în munți și s-a sălășluit într-o peșteră. S-a dovedit apoi că mutarea lui a fost făcută după voia dumnezeiască, pentru că în acel loc s-a construit binecunoscuta lavră unde Domnul a adunat cete duhovnicești.

Rugăciunea lui era neîncetată, ca și lacrimile, iar vreme de 30 de ani abia dacă a gustat câteva fructe, cât să nu moară de foame. I-a învățat pe ucenicii lui să privească mereu spre moarte, punându-i chiar să sape un mormânt.

Vasile, unul dintre ucenicii săi, s-a așezat în groapă și a stat acolo de parcă ar fi fost un mort, făcându-i-se pomenirile de până la 40 de zile. Iar când s-au terminat pomenirile, s-a terminat și viața lui Vasile pe acest pământ, mergând la Domnul, pentru ascultarea pe care o avusese față de Sfântul Teodosie. El s-a arătat apoi fraților, încurajându-i să se mântuiască.

Crescând numărul ucenicilor, aceştia se mâhneau că nu aveau ce mânca şi nici Sfânta Liturghie nu o puteau sluji, dar starețul le spunea să fie fără de grijă, căci le va trimite Domnul toate cele de care aveau nevoi. Și așa s-a și întâmplat.

Odată, trecând pe acolo un om cu un dobitoc încărcat cu bucate, i-a dat cuviosului tot ceea ce avea, pentru că animalul se oprise în fața peșterii și nu mai voia să pornească la drum, arătând că spre acel loc îl trimisese Dumnezeu.

Și pentru că numele Sfântului Teodosie devenea tot mai cunoscut, veneau la el tot mai mulți ucenici, printre ei fiind oameni bogați, senatori și cu alte funcții importante, dar care alegeau să nu se mai bizuie pe înțelepciunea lor, ci să urmeze cuvântul dat de Sfântul Teodosie.

Fericitul era bucuros de sufletele pe care i le trimitea Dumnezeu spre povățuire, dar în același timp ducea dorul liniștii. Și atunci și-a umplut cădelnița cu cărbuni stinși și, punând tămâie, mergea prin cetate și se ruga să îi arate Domnul locul unde să construiască o biserică și un lăcaș pentru ucenicii săi. Și s-au aprins cărbunii nu departe de peștera în care stătuse până atunci, iar ucenicii s-au și pus pe treabă, de au zidit biserica, ograda și chiliile, încât lavra Sfântului Teodosie a fost primul locaș de obște, iar vestea s-a răspândit peste tot.

Toți cei care veneau să vadă erau primiți cu mare bucurie și cinste, iar hrana se înmulțea cât să sature mii de oameni și încă mai rămâneau multe coșuri cu pâine, pentru obște. Au zidit apoi case pentru străini și bolnițe pentru cei suferinzi, dar și alte biserici, pentru ca să poată ține slujbele în cât mai multe limbi.

Fiind împărat în acea vreme Atanasie și pornindu-se împotriva credinței, Sfântul Teodosie l-a rușinat de mai multe ori, chiar în biserica cea mare a Ierusalimului, spunând: „Dacă nu socoteşte cineva pe cele patru sfinte sinoade a toată lumea, întocmai ca şi pe cele patru Evanghelii, anatema să fie!”. Pentru aceste cuvinte cuviosul a fost izgonit, dar a revenit la scurtă vreme, după moartea împăratului, făcând din ce în ce mai multe minuni.

O femeie care suferea de cancer la sân s-a vindecat numai cât s-a atins de haina lui, iar pentru rugăciunile sale, cămara cuviosului Marchian s-a umplut de pâine, în vremea când îi lipsea grâul.

Altădată, un prunc a povestit că fusese pe punctul de a se îneca într-un puț, dar chiar atunci Sfântul Teodosie s-a arătat și l-a ținut în mod tainic, salvându-i viața.

Pe femeile care nu reușeau să aducă prunci vii pe lume le binecuvânta și acestea năsteau băieți pe care apoi îi numeau Teodosie, iar un comite care s-a îmbrăcat în rasa de călugăr a Sfântului Teodosie a reușit să scape viu dintr-un război, nefiind atins de nici o suliță.

Nu doar oamenii, ci și animalele ascultau de sfânt, căci numai cât auzeau de numele lui și fugeau înapoi în pustie.

El avea și darul înainte-vederii, prorocind despre căderea Antiohiei, iar cu trei zile înainte de a trece la cele veșnice, la vârsta de 105 ani, și-a luat rămas bun de la trei episcopi iubiți.

După mutarea lui la cele veșnice, un om îndrăcit din Alexandria s-a vindecat când s-a atins de patul cuviosului, și auzind toți despre cele întâmplate, s-au adunat în număr mare pentru a-l conduce pe sfânt pe ultimul drum, îngropându-i trupul în peștera în care viețuise de la început.

Sinaxar 11 ianuarie

În această lună, în ziua a unsprezecea, pomenirea cuviosului părintelui nostru Teodosie, începătorul vieţii de obşte şi dascălul pustiului.

Cuviosul părintele nostru Teodosie era de fel din satul Mogarisos din Capadocia; tatăl său se numea Proeresie şi mama sa Evloghia, şi erau amândoi credincioşi şi cucernici.

Teodosie a intrat în viaţa călugărească, şi luând haina aceasta, a pornit spre Ierusalim, când se adunase la Calcedon Sinodul al patrulea Ecumenic, la anii 451; şi trecând prin Antiohia s-a dus la marele Simeon stâlpnicul, de la care a deprins înclinarea spre viaţa cea îmbunătăţită şi care i-a proorocit că va fi păstor peste multe oi cuvântătoare.

Apoi a sihăstrit lângă un oarecare Longhin, în jurul Ierusalimului. În urmă s-a dus într-un munte, unde era o peşteră şi acolo a petrecut viaţă aleasă, ajungând la atâta înfrânare, încât timp de 50 de ani n-a gustat pâine, ci numai ierburi şi roade de finic.

Rugăciunea lui era neîncetată şi lacrimile de pe obraz nu i se uscau niciodată. În jurul lui s-au strâns ucenici mulţi, care îi ascultau poveţele şi-i urmau viaţa.

A făcut şi minuni. Şi făcându-se dascăl al multor ucenici, a adormit întru Domnul.

Tot în această zi, pomenirea cuviosului părintelui nostru Teodosie cel din Antiohia.

Acest cuvios părinte Teodosie este un alt sihastru, care a avut ca patrie cetatea Antiohiei. Era fiul unor părinţi vestiţi. Ascultând odată cu încordare glasul Stăpânului, şi-a lăsat casa, bogăţia, rudenia şi toate celelalte şi s-a dus în nişte locuri retrase, care dădeau spre mare. Şi făcându-şi o chilie strâmtă petrecea viaţa

monahicească, îmbrăcat cu haină de păr. Sub haină purta lanţuri grele: unul la gât, altul la mijloc şi câte unul la fiecare mână. Stăruind în rugăciune şi în lucrul mâinilor sale, adormea dorinţa şi trufia şi celelalte patimi trupeşti. Părul lui era bogat şi lung până la picioare.

Câteodată împletea coşuri, iar altă dată îşi făcea de lucru în grădină, unde semăna seminţe şi aduna de acolo hrana din destul pentru el şi pentru străinii ce întâmplător veneau la el.
Vestea despre el ajungând până departe, mulţi veneau la el, cerând să petreacă acelaşi fel de viaţă, aşa că pustiul acela s-a schimbat într-o altă cetate cerească.

Odată năvălind acolo agarenii, nu l-au supărat cu nimic, ci ruşinându-se de acest fericit, s-au dus de acolo.
Din pricina năvălirii agarenilor, fericitul, lăsând pustiul, a venit în patria sa şi făcându-şi o chilie mică săvârşea aici duhovnicească lucrare. Căci zicea: "Deşi s-au ruşinat de noi agarenii, dar scris este pentru noi să nu dăm loc urgiei. Când Hristos a fugit de Irod, ne-a învăţat să facem şi noi aşa; şi învăţătură avem să nu ne aruncăm singuri în ispite; iar patria noastră nu ne opreşte de la lucrarea duhovnicească, dacă voim să o săvârşim". După scurt timp s-a mutat către Domnul.

Tot în această zi, soborul celor zece mii de sfinţi îngeri.

Acest praznic se săvârşeşte înăuntrul bisericii Sfintei Anastasia, cea din golful lui Domnin.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Ştefan cel din Plachidiane, a Sfântului Teodor şi a arhimandritului Agapie.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Mal, care, bătut fiind, s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea cuviosului Vitalie, care în pace s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea cuviosului Teodosie egumenul sfintei Mănăstiri Filoteu din Muntele Athos, care a fost şi episcop de Trapezunt şi care în pace s-a săvârşit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Teodosie, începătorul vieţii călugăreşti de obşte din Palestina

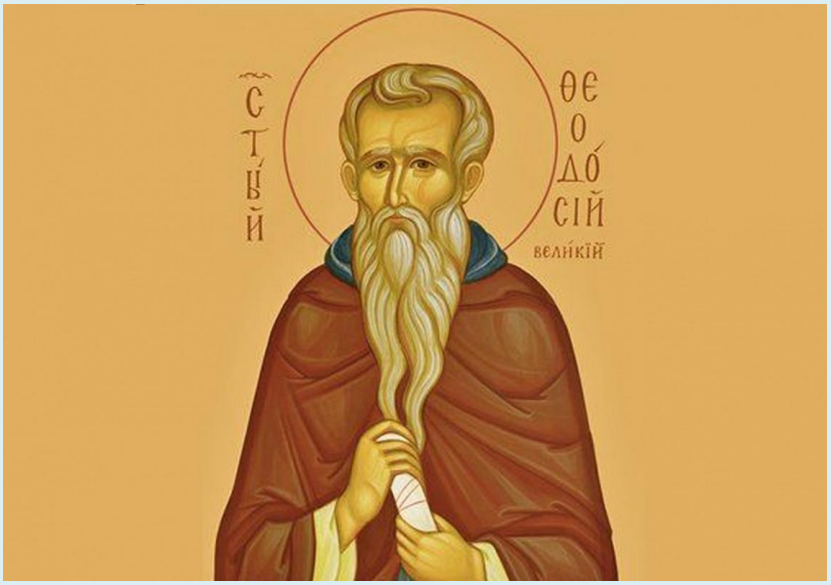

Sfântul cuvios Teodosie (†529) era din satul Mogarisos, din ţinutul Capadociei. Părinţii săi erau creştini şi se numeau Proeresie şi Evloghia. A fost crescut de ei cu bune obiceiuri şi cu învăţătură de carte. De tânăr, Teodosie a primit treapta de citeţ al bisericii şi era iscusit cititor al sfintelor cărţi către popor.

Auzind în inima sa chemarea dumnezeiască de a ieşi din ţara lui şi de a-L urma pe Domnul, a îmbră-ţişat viaţa călugărească plecând la Ierusalim. În drum, s-a oprit în Antiohia, unde s-a întâlnit cu Sfântul Simeon stâlpnicul, care l-a primit sus pe stâlpul său, strigându-l pe nume, fără a-l cunoaşte mai înainte. Sfântul Simeon l-a binecuvântat pe cuviosul Teodosie, prorocindu-i multe din cele ce aveau să i se întâmple.

Ajuns la Ierusalim, se întreba mereu ce fel de viaţă călugărească se cuvenea să-şi aleagă: cea singuratică a sihaştrilor, sau vieţuirea de obşte, într-o comunitate de călugări? În cele din urmă s-a hotărât pentru viaţa de obşte şi a intrat sub ascultarea unui stareţ Longhin, care i-a dat în grijă o biserică aflată pe drumul spre Betleem.

Simţind că laudele încep să-i schimbe inima, Sfântul Teodosie s-a retras într-o peşteră din munte. La început a primit ucenici mai puţini, apoi pe toţi cei ce veneau la el. Cu toţi aceşti ucenici, Sfântul Teodosie a zidit o mare mănăstire, aproape de Betleem, unde pentru prima dată în Palestina a rânduit toate după legile vieţii de obşte, de unde şi faima lui de „întemeietorul vieţii de obşte”.

Timp de 30 de ani, Sfântul Teodosie nu a mâncat pâine, ci doar ierburi şi legume. Era apropiat duhovniceşte de Sfântul Sava cel sfinţit şi a fost învrednicit cu darul facerii de minuni.

S-a mutat cu pace la Domnul în anul 529, la 11 ianuarie, la vârsta de 105 ani.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Teodosie, începătorul vieţii călugăreşti de obşte din Palestina

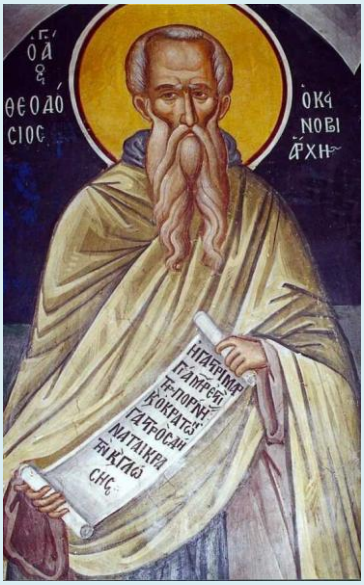

Sfântul cuvios părinte Teodosie era din satul Mogaris, din ţinutul Capadociei, şi se trăgea din părinţi dreptcredincioşi, Proeresie şi Evloghia. A fost crescut de părinţii săi cu bune obiceiuri şi cu învăţătură de carte. De foarte tânăr a primit treapta de citeţ al bisericii şi era iscusit cititor al sfintelor cărţi către popor, ca nimeni altul.

Deci, auzind în inima lui chemarea dumnezeiască de a ieşi din ţara lui şi de a urma pe Domnul, a îmbrăcat haina şi viaţa călugărească şi a plecat la Ierusalim.

În drum, s-a oprit în Antiohia, unde a dorit să vadă pe Sfântul Simeon stâlpnicul, care l-a primit sus, pe stâlpul său, strigându-l pe nume, fără a-l cunoaşte dinainte, şi i-a binecuvântat calea, prorocindu-i multe din cele ce aveau să i se întâmple.

Ajuns la Ierusalim, după ce s-a închinat la Sfintele Locuri, se întreba mereu ce fel de viaţă călugărească se cuvenea să-şi aleagă: cea singuratică, a sihaştrilor, sau vieţuirea împreună cu mai mulţi călugări, stând sub îndrumarea unui conducător înţelept şi luminat, adică viaţa de obşte? Şi, hotărându-se pentru viaţa de obşte, a intrat sub ascultarea unui stareţ, Longhin, cu bun nume şi iscusit pe calea mântuirii.

Tropar, glasul 8: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; şi te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

La porunca stareţului său, Sfântul Teodosie a luat în grija sa o biserică aflată pe drumul spre Betleem. Simţind însă că laudele încep să-i schimbe inima, s-a retras într-o peşteră din munte, unde, la început, a primit ucenici mai puţini, apoi pe toţi cei ce veneau la el.

Cu toţi aceşti ucenici, Sfântul Teodosie a zidit o mare mănăstire aproape de Betleem, unde pentru prima dată în Palestina, a rânduit toate după legile vieţii de obşte, de unde şi faima lui de „întemeietor al vieţii de obşte”.

Mănăstirea lui era ca o adevărată cetate, cu patru biserici, trei bolniţe şi locuinţe deosebite pentru călugări şi oaspeţi de toate neamurile, câte erau acolo, viaţa desfăşurându-se în cea mai desăvârşită tăcere şi evlavie. Era o viaţă de înfrânare, de slujire a oamenilor şi de rugăciune de zi şi de noapte.

Deşi avea o vârsta înaintată, Sfântul Teodosie nu a schimbat nimic din asprimea vieţii sale petrecută în post, în priveghere şi în rugăciune. Timp de 30 de ani n-a mâncat nicidecum pâine, hrănindu-se doar cu legume şi ierburi sălbatice.

Era foarte apropiat duhovniceşte de Sfântul Sava cel sfinţit, împreună cu care a apărat Ortodoxia de rătăcirea monofizită, de severianism şi de alte erezii ale vremii. N-a iubit bunurile pământeşti, ci totdeauna ajuta din ele pe săraci. Pentru acestea Dumnezeu l-a învrednicit de darul facerii de minuni.

Astfel vieţuind, s-a mutat către Domnul în anul 529, la 11 ianuarie, având vârsta de 105 ani.

Smerenia și înțelepciunea Sfântului Teodosie

Sfântul Teodosie (este numit și „începătorul vieții de obște”; este prăznuit de Biserică la 11 ianuarie), ajungând la o vârstă înțelepțească, zămislind dor de viață filosoficească (în context: „călugărească”), plecând din țara sa, a venit la Ierusalim. Și, închinându-se celor sfinte cu sfințenia cuvenită, era întorcând gândul întru sineși: oare cum să înceapă a filosofa și pe care cărări din cele două să o aleagă - pe cea foarte singuratică și neamestecată [cu grijile lumești] sau pe cea împreună cu alți cucernici deopotrivă la scop cu dânsul? Însă, precum era atunci, n-a cercat a se liniști deosebi, judecându-l ca pe un lucru fără temei, neiscusit fiind el a se lupta singur de sineși cu duhurile vicleșugului.

Că dacă din cei din lume care se ostășesc, zicea, nimeni din cei ce s-ar lupta de sine n-ar ieși nebiruit la vitejie, nici cineva cu neștiința prisosit, care să fie adică cu totul nedeprins și neînvățat în războaie, care îndată din șanț în mijlocul vrăjmașilor pe sineși să se împingă, eu, având mâinile încă neînvățate spre oștire, nici degetele la război (Psalmul 143, 1), nici cu putere de sus fiind îmbrăcat, și mai vârtos pentru că luptarea aceasta este mult mai primejdioasă și plină de alunecări și curse, cum oare mă voi putea oști împotriva începătorilor, stăpânirilor, către țiitorii lumii acestui veac întunecat, către duhurile vicleșugului? Lipsește doar ca mai întâi să mă fac ucenic la părinții cei sfinți, la cei ce s-au iscusit întru aceste [fapte] bune, și așa să mă deprind din destul dintr-înșii de cele către înțelegătorii vrăjmași, iar apoi să secer la vreme și roadele cele ce răsar din liniște.

Acestea prea înțelepțește socotindu-le (căci la el avea, alături de alte-le, pricepere adâncă „cu acrivie”), îndată către cercarea celor ce cu osteneală fac cugetarea [lucrului] celui bun s-a dus, știind că deprinderea și învățătura din pătimire este mai temeinică.

Deci aducându-se pe sineși lui Loghin, fericitului bătrân, care era mult deosebit de părinții cei din vremea lui, s-a dat aceluia, împărțind hrana și făcându-se locuitor cu dânsul; și, foarte îndulcindu-se întru obiceiurile aceluia, era pentru aceasta cu totul altoit lui și, precum zice și dumnezeiescul David (Psalmul 62, 8), se lipise cu sufletul de el. Și bine se zice aceasta de cei vechi: că acela care stă alături de altul se aseamănă cu el, îndulcindu-se de acela, și, de aici, astfel se și crede a fi.

(Everghetinosul, vol. 1-2, traducere de Ștefan Voronca, Editura Egumenița, Galați, 2009, p. 93)

Emilian Apostolescu - Cuviosul Teodosie - viaţă de obşte, asceză, milă şi neîncetată rugăciune

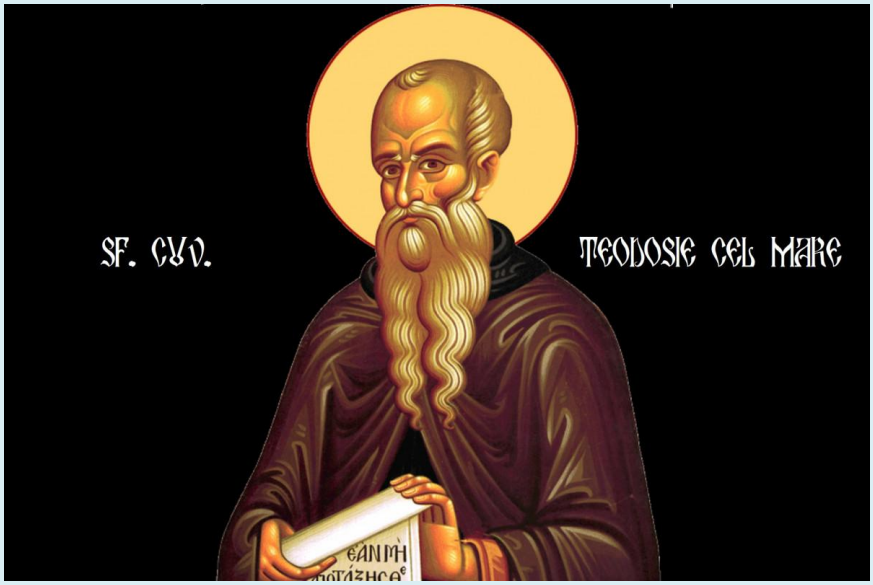

În data de 11 ianuarie, Biserica Ortodoxă sărbătoreşte un important sfânt, cuviosul Teodosie cel mare, supranumit și chinoviarhul. Această numire îi este atribuită prin prisma calității sale de începător și organizator al vieții monahale de obște din Palestina și Țara Sfântă, acolo unde, în secolele 5-6, a pus bazele celei mai mari mănăstiri din regiune, viețuind în comuniune cu ucenicii săi și învrednicindu-se de săvârșirea multor fapte de seamă.

Originar din Asia Mică, Sfântul Teodosie se naște în jurul anului 423 în satul Mogarisos, aflat în ținutul Capadociei, din părinți cucernici bine credincioși, Proeresie și Evloghia. Aceștia i-au transmis fiului lor dragostea și râvna pentru cele sfinte, astfel încât tânărul, înzestrat fiind cu un glas minunat, se îndeletnicea de mic cu cântarea și lectura în Biserică. Rugându-se insistent Domnului pentru a-l călăuzi pe calea mântuirii, Teodosie intră în monahism și, în vremea Sinodului Ecumenic de la Calcedon (451), pornește spre Ierusalim din dorința de a vizita și a se închina la Locurile Sfinte.

Trecând prin Antiohia, cuviosul face un popas în locul de nevoință al Sfântului Simeon stâlpnicul care, spre mirarea lui, îl întâmpină adresându-i-se pe nume și îl invită alături de el. Urcând stâlpul în care viețuia stilitul, Teodosie este binecuvântat, prorocindu-i-se marile fapte duhovnicești pe care le va împlini.

Ajuns la Ierusalim, cuviosul se închină în toate locurile marcate de viața Mântuitorului, după care se alătură unei mici comunități monahale aflate sub îndrumarea unui important bătrân, Longhin, care locuia lângă Turnul lui David, în apropierea Porții Jaffa a cetății sfinte.

Gândul cuviosului Teodosie era de a se retrage în pustie, însă nu înainte de a învăța cu adevărat de la părintele său duhovnicesc ce este ascultarea.

În acea perioadă, o femeie bogată și evlavioasă pe nume Ikelia înalță, între Ierusalim și Betleem, Biserica Așezământului Fecioarei Maria, rugându-l pe cuviosul Longhin să îl trimită pe Teodosie în noua ctitorie. Făcând ascultare, acesta acceptă și se stabilește acolo, însă viața sa duhovnicească se face remarcată și, curând, este vizitat de nenumărați credincioși pentru îndrumare și povățuire.

Dorindu-și mult să trăiască în singurătate, cuviosul părăsește după o perioadă locașul și se stabilește într-o peșteră din apropierea Betleemului, în care, conform tradiției, Magii au înnoptat după ce s-au închinat Mântuitorului Iisus Hristos.

Timp de mulți ani, cuviosul Teodosie se nevoiește cu asprime, hrănindu-se cu ierburi, plante și puține legume fierte, rugându-se neîncetat și vărsând permanent lacrimi de pocăință. El singur își întrerupea somnul pentru a se ruga și mânca atât cât îi era suficient pentru a nu se îmbolnăvi.

Numeroși ucenici i se alătură și îi imită modul sfânt de viețuire și, când peșterea devine neîncăpătoare, cuviosul socotește că a sosit timpul ridicării unei mănăstiri.

Bazele acesteia sunt puse în anul 479, în deșertul Iudeii, la aproximativ 7 km de Betleem. Locul înălțării ei a fost indicat de Dumnezeu, în urma rugăciunilor sfântului, printr-o minune prin care cărbunele și tămâia din cădelnița unui ucenic de-al său s-au aprins singure în timpul peregrinării prin deșert a acestuia.

Curând, mănăstirea înălțată devine o adevărată lavră, primul așezământ monahal de amploare din regiunea Țării Sfinte, găzduind aproape 700 de călugări. Viața monahală a acestora era bazată pe regulile Sfântului Vasile cel mare, frații adunându-se în biserică de șapte ori pe zi pentru rugăciune.

În jurul bisericii au fost înălțate, progresiv, spații de găzduire pentru călători sau localnici, în special cei săraci, un arhondaric pentru călugării străini, infirmerii separate pentru monahi și mireni, dar și un așezământ pentru persoanele muribunde. Constatând diversitatea neamurilor celor care locuiau în Lavra cuviosului

Teodosie, acesta se îngrijește ca alte biserici mai mici să fie zidite și sfintele slujbe să fie oficiate și în limbi precum armeană, siriacă sau georgiană. Toți locuitorii și vizitatorii mănăstirii se adunau, însă, în biserica principală pentru a primi Sfintele Taine, unde slujbele erau oficiate în limba greacă.

Numeroase minuni sunt legate de viața cuviosului Teodosie, o parte din acestea manifestându-se prin înmulțirea pâinilor, prin rugăciunile sale, în perioade de foamete în regiune ori, pur și simplu, atunci când săracii trebuiau hrăniți, iar soluția acestei probleme nu era la îndemână.

În jurul anului 513, Gherontie, superiorul Mănăstirii Sfintei Melania Romana trece la Domnul și cuviosul Teodosie este ales în locul său de patriarhul Ierusalimului în calitatea de superior și îndrumător al tuturor monahilor viețuitori în comunități din Palestina și Țara Sfântă.

În paralel, Sfântul Sava cel sfințit, cu care acesta legase o frumoasă prietenie duhovnicească, era îndrumătorul eremiților din regiune.

Sfântul Teodosie s-a opus cu înverșunare ereziei monofizite care, în ciuda hotărârilor Sinodului al IV-lea Ecumenic, nu fusese cu totul suprimată și al cărei adept devenise împăratul Anastasie I (491-518). Cuviosul îi trimite o scrisoare împăratului prin intermediul căreia apără cu fermitate credința ortodoxă, denunțând abaterile doctrinare ale acestuia și expune felul în care Sinoadele Ecumenice de până atunci au definit-o. Mai mult, conform scrisorii sale, toţi monahii Țării Sfinte se arătau susținători ai autorului. Același rol, de afirmare și întărire a credinței corecte, l-a avut și predica sa de la amvonul Bisericii Sfântului Mormânt din Ierusalim. Pentru statornicia sa, cuviosul, acum înaintat în vârstă, a fost aruncat în închisoare, însă moartea împăratului și popularitatea de care se bucura au determinat eliberarea sa nu după mult timp.

Viața Sfântului Teodosie chinoviarhul a fost marcată de statornicie în credință, în nevoințe și de eforturile permanente de a stabili și închega o comunitate monahală care să trăiască în armonie, să își lucreze mântuirea și să se implice în alinarea durerilor celor suferinzi.

Prin rugăciunile sale, cuviosul vindeca bolnavii și scăpa de la moarte soldații, pe cei naufragiați și pe cei rătăciți în deșert, cu o ocazie îndepărtând chiar o invazie a lăcustelor care distrugeau culturile agricole din Palestina.

Cunoscându-și dinainte sfârșitul, Sfântul Teodosie cheamă trei episcopi apropiați lui cărora le împărtășește momentul trecerii la Domnul. Trei zile mai târziu, acesta adoarme în nădejdea vieții veșnice, în anul 529, la venerabila vârstă de 105 ani.

Trupul său, îngropat inițial în peștera în care se nevoise în tinerețe, a fost mutat ulterior în mănăstirea care îi poartă numele.

Ieromonahul Macarie de la Mănăstirea Simonos Petras din Sfântul Munte Athos, în adaptarea sa în limba franceză a Vieții Sfinților Bisericii Ortodoxe publicată la Tesalonic, în 1988, remarca faptul că *„dintre toate virtuțile Sfântului Teodosie, trei vor rămâne ucenicilor săi ca o moștenire vie: o severă asceză până la moarte, însoțită de o credință nestrămutată; mila față de săraci și bolnavi; sârguința neîncetată către rugăciune și către lauda lui Dumnezeu”*.

Arhim. Mihail Daniliuc - Monahismul chemat să facă pământul cer

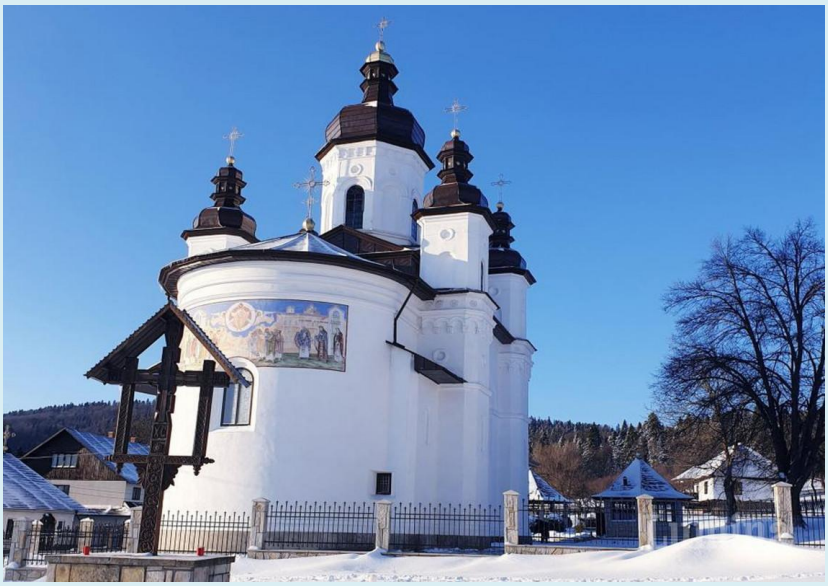

An de an, mijlocul lui Ghenar ne oferă binecuvântatul prilej de a ne reîntâlni duhovnicește cu unul din marii reprezentanți ai monahismului ortodox, Sfântul Teodosie cel mare, începătorul vieții de obște.

Din Sinaxare știm că Sfântul cuvios Teodosie, proslăvit la 11 ianuarie, a ajuns un călugăr desăvârșit, alegând viețuirea monahală încă din tinerețe. Inima curată, rugăciunea neîncetată, dragostea față de dumnezeiești învățături l-au transformat într-un model demn de urmat. Biserica l-a numit începătorul vieții de obște datorită rânduielilor statornicite în mănăstirile pe care le-a păstorit din încredințarea episcopului.

Citindu-i viața sa ori pe ale altor cuvioși, te cuprinde o admirație nespusă, o pace adâncă: ce frumos au trăit! Ce dăruire totală lui Hristos! Nu știm dacă pilda Sfântului Teodosie sau a altora ca el prezintă înaintea tinerilor de astăzi vreun interes oarecare. Poate, cel mult, le citesc viața și nevoințele din curiozitate. Câtor adolescenți li se aprinde astfel dorul de călugărie? Ca unul ce viețuiesc în mănăstire, vă mărturisesc cu tristețe că situații de acest fel sunt tot mai rare. Oare de ce? Vom încerca unele răspunsuri fără a avea pretenția că acestea s-ar putea constitui într-o apologie a vieții monahale, ci ne-ar lămuri, măcar în parte, de ce unii au ales drumul călugăriei și de ce alții ezită.

Omenirea se arată interesată cu precădere de bunurile materiale, pe când călugărul hotărăște să păstreze sărăcia de bunăvoie. Dacă fiecare ins tinde să-şi afirme cu

superioritate individualitatea, voind să-şi domine semenii, ba chiar să supună şi stihiile, monahul făgăduieşte ascultarea necondiționată și smerita cugetare. În timp ce contemporaneitatea promovează cu o consecvență diabolică sexualismul, dezordinea sentimentală, prezentându-le ca stări firești omului, călugărul, dorind să devină „înger în trup”, renunță la aceste aspecte ale vieții și, depunând votul fecioriei, alege curăția și ordinea în toate.

Într-o realitate însingurată și izolată, supusă ideologiilor umaniste, pricepute să plăsmuiască „iaduri” pământene, monahul își croiește o altă cale, ţintind către o destinație care nu însingurează și enclavizează, Cerul.

Călugărul se opune insului modern, care a întors spatele lui Dumnezeu şi trăieşte în afara prezenţei Lui, chiar dacă uneori I se impune sau dă bine să se arate religios. Fără a dispreţui societatea, monahul nu se retrage din lume fiindcă tăgăduiește valoarea ei, ca bun plăsmuit de Dumnezeu, ci, dimpotrivă, pentru a o sfinţi prin rugăciunile din toată vremea. Sfinţindu-se pe sine, călugărul sfinţeşte natura umană, se roagă pentru ea, dorind a o închina complet lui Dumnezeu.

Într-o lume jertfită morţii, monahul se jertfeşte Învierii, fapt adeverit de o rugăciune din slujba de călugărie: „Doamne, Dumnezeul nostru, primește pe robul Tău, care a lăsat poftele cele lumești și pe sine s-a adus Ție jertfă bine primită”.

Astfel, omul îşi redescoperă menirea sacerdotală: adică de a dărui totul, chiar pe sine, lui Dumnezeu, care nu poate rămâne indiferent, ci va răspunde prin a-i oferi o viaţă nouă, descoperindu-i taina comuniunii cu Dumnezeu și cu sfinții Săi, fapt arătat și în slujba sus menționată: „Întru tot înduratul și milostivul Dumnezeu… să te primească, să te îmbrățișeze, să te apere, veselind inima ta cu mângâierea Sfântului Duh; învrednicindu-te pe tine a fi părtaș cu sfinții și cuvioșii, împreună cu care să moștenești Împărăția cerurilor”.

Faţă de acest aspect, umanitatea desacralizată devine adesea contrariată, încercând câteodată unele evidenţieri sau incriminări, alteori având cuvinte de apreciere. Din păcate, mulți nu înțeleg rostul călugăriei într-o societate diriguită de ideologii materialiste, secularizante. În rânduiala tunderii în monahism, una din rugăciuni îndeamnă pe cel călugărit: „…te povățuiesc la viața cea mai desăvârșită să ajungi, fiindcă ai ales să te apropii și să slujești Domnului”.

Așadar, apropierea de Dumnezeu și slujirea Lui nu se pot face decât prin respectul față de cei rămași „în lume”, prin rugăciunea și prețuirea familiei. Monahismul nu este o izolare de lume, ci o rugă neîncetată pentru ea; că monahul nu se însin-

gurează și nu fuge de responsabilități, ci, dimpotrivă, stabilește priorități ce privesc cerească Împărăție, iar prin rugăciune se află în comuniune cu toți. Din această perspectivă rostul monahismului este de a aduce printre semeni bucuria prezenţei lui Dumnezeu.

Monahii au aceeaşi vocaţie ca sfinţii de odinioară: de a face pământul cer, iar nicidecum cerul pământ. Monahismul nu trebuie să se înscrie în trăsăturile traiului cotidian, ci în viaţa lui Dumnezeu. Chiar dacă nu-și întemeiază o familie proprie, călugărul face parte din familia cea mare a Bisericii, trupul tainic al lui Hristos. El are datoria de a-L arăta pe Dumnezeu lumii. Pentru aceasta trebuie să împlinească o condiție sine qua non, și anume să trăiască el mai întâi cu și în Dumnezeu, căci, așa cum spunea Sfântul Ioan Scărarul, *„…îngerii sunt lumină monahilor, iar vieţuirea monastică este lumina tuturor oamenilor”.*

Sfântul Teodosie cel mare, prăznuit la Ierusalim

Patriarhia Ierusalimului l-a sărbătorit pe 24 ianuarie (11 ianuarie după calendarul bisericesc neîndreptat) pe Sfântul Teodosie, "începătorul vieţii de obşte şi dascălul pustiului".

La Mănăstirea Sfântului Teodosie, locul unde s-a nevoit sfântul şi unde a pus bazele vieţii de obşte în Ţara Sfântă, Sanctitatea sa Theophilos al III-lea, patriarhul Ierusalimului şi a toată Palestina, a săvârşit Sfânta Liturghie.

La Biserica Reprezentanţei Patriarhiei Române din Ierusalim, Sfânta Liturghie a fost săvârşită de către Preasfinţitul Varsanufie prahoveanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor, în fruntea unui sobor de preoţi şi în prezenţa a numeroşi pelerini din toată lumea, informează Ilie Chişcari, corespondent Basilica la Ierusalim. Alături de Preasfinţia sa, a slujit Înalt prea cuviosul părinte Ipopsifiu Ieronim, reprezentantul Patriarhiei Române la Locurile Sfinte şi Superiorul Aşezămintelor Româneşti de la Ierusalim, Ierihon şi Iordan.

Preasfinţitul Varsanufie se află într-un pelerinaj la Locurile Sfinte, prilej cu care marţi, 18 ianuarie, în ajunul praznicului Botezului Domnului, a vizitat şi biserica românească de la Ierihon, unde a săvârşit slujba sfinţirii Apei celei mari.

Sfântul Teodosie, care este prăznuit marţi, s-a născut în anul 424 d.Hr., în satul Mogarion, din Capadocia. De tânăr a plecat de la casa tatălui său şi a venit în Ierusalim, ca să îmbrace haina călugărească. La început se aşază într-o chilie de lângă

cetatea Ierusalimului, în ascultarea unui părinte vestit, cu numele Longhin, alături de care a petrecut timp de zece ani. După această perioadă, cere binecuvântarea stareţului său de a se retrage în deşertul Iudeii, lângă cetatea Betleemului, unde va petrece într-o peşteră în priveghere şi rugăciune până la sfârşitul vieţii.

Faima vieţuirii şi minunilor sale s-a răspândit în curând în întreaga Ţară Sfântă, încât numeroşi credincioşi au lăsat toate avuţiile lor şi s-au retras alături de sfântul în pustie. Adunându-se peste două sute de ucenici, Sfântul Teodosie a hotărât să întemeieze aici o lavră, aproape de cetatea Betleemului, unde pentru întâia dată în Ţara Sfântă a rânduit toate după legile vieţii de obşte, de unde şi faima sa de "întemeietor al vieţii de obşte".

Mănăstire cu trei biserici şi trei bolniţe

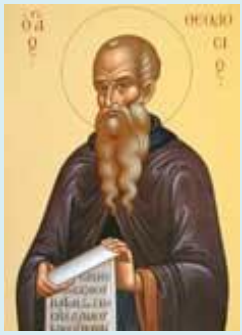

Mănăstirea întemeiată de Sfântul Teodosie a fost închinată Născătoarei de Dumnezeu, cuprinzând în incinta sa trei biserici, trei bolniţe şi alte aşezăminte pentru călugări şi pelerini.

Păstrând o strânsă legătură cu Sfântul Sava cel sfinţit, Sfântul Teodosie a devenit unul dintre cei care au condus lupta împotriva ereziei lui Eutihie, întărindu-i pe creştinii din Ţara Sfântă să rămână în credinţa cea ortodoxă.

Numărul vieţuitorilor în lavra Sfântului Teodosie a ajuns la 700, rânduindu-se ca sfintele slujbe să se săvârşească în mai multe limbi (greacă, georgiană, armeană).

Sfântul a fost numit de către Salust, patriarhul Ierusalimului (486-493), responsabil peste toate aşezările mănăstireşti din Ţara Sfântă.

Sfântul Teodosie s-a mutat la Domnul în anul 529, la vârsta de 105 ani, fiind îngropat în peştera unde a locuit ca eremit.

Peştera sa a devenit unul din locurile cele mai vizitate de către pelerinii creştini de pretutindeni, iar în mănăstirea sa continuă să vieţuiască monahi până în ziua de astăzi.

Sfântul cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieții de obște, Palestina (11 ianuarie)

Acest prea cuvios părinte se născu în preajma anului 423 în satul Mogarion, din ținutul Capadociei, din părinți bine credincioși, Proeresie și Evloghia. Fiind crescut de părinții săi cu bune obiceiuri și cu învățătură de carte, de foarte tânăr primi îndeletnicirea de citeț al bisericii și era iscusit cititor al sfintelor cărți, către popor, ca nimeni altul.

Și auzind în inima sa chemarea Domnului să iasă din țara sa și să urmeze pe Domnul, îmbrăcă haina și viața monahală și plecă la Ierusalim.

În drum se opri în Antiohia, unde dori să vadă pe sfântul Simeon stâlpnicul.

Sfântul cuvios Simeon stâlpnicul (1 septemnrie)

Miniatură din veacul al XVI-lea

Acesta îl primi sus pe stâlpul său, strigându-l pe nume, fără a-l cunoaște, și îi binecuvântă calea, proorocindu-i multe din cele ce aveau să se întâmple.

Ajuns la Ierusalim, după ce se închină la Sfintele Locuri, se întrebă ce fel de viață călugărească se cuvenea să-și aleagă: cea singuratică, a sihaștrilor sau viața cu mai mulți călugări, stând sub îndrumarea unui conducător înțelept și luminat, adică în viața de obște. Și hotărându-se pentru viața de obște, intră sub ascultarea unui stareț, Longhin, c nume bun și iscusit pe calea mântuirii.

La porunca starețului său, sfântul Teodosie conduse o vreme o biserică, pe drumul spre Betleem. Simțind însă că laudele încep să-i schimbe inima, se retrase într-o peșteră din munte, unde, la început, primi ucenici mai puțini, apoi pe toți cei ce veneau la dânsul.

Cu toți acești ucenici, Sfântul Teodosie zidi o mănăstire mare aproape de Betleem, unde, pentru prima dată în Palestina, puse rânduială a viețuirii de obște, de unde îi veni numele de „întemeietor al vieții de obște”.

Mănăstirea lui era ca o adevărată cetate, 4 biserici, 3 bolnițe și locuințe deosebite pentru călugări și oaspeți de toate neamurile, câte erau acolo, viața desfășurându-se în cea mai desăvârșită tăcere și evlavie. Era o viață de înfrânare, de slujire a oamenilor și de rugăciune zi și noapte.

Cu toată vârsta înaintată, până la plecarea sa la cele veșnice, Sfântul Teodosie nu schimbă nimic din asprimea vieții sale petrecută în post, priveghere și rugăciune. Vreme de 30 de ani, nu mâncă pâine, ci numai legume și ierburi sălbatice. Rugăciunea lui era neîncetată și lacrimile de pe obraz nu i se uscau niciodată.

Era legat cu mare dragoste de Sfântul cuvios Sava cel sfințit, cei doi mari părinți ai pustiei întâlnindu-se adesea pentru a se îndulci de vorbirea de cele duhovnicești, pentru a discuta diferite probleme sau pentru a lupta împreună împotriva ereticilor.

Sfântul cuvios Sava cel sfințit (5 decembrie)

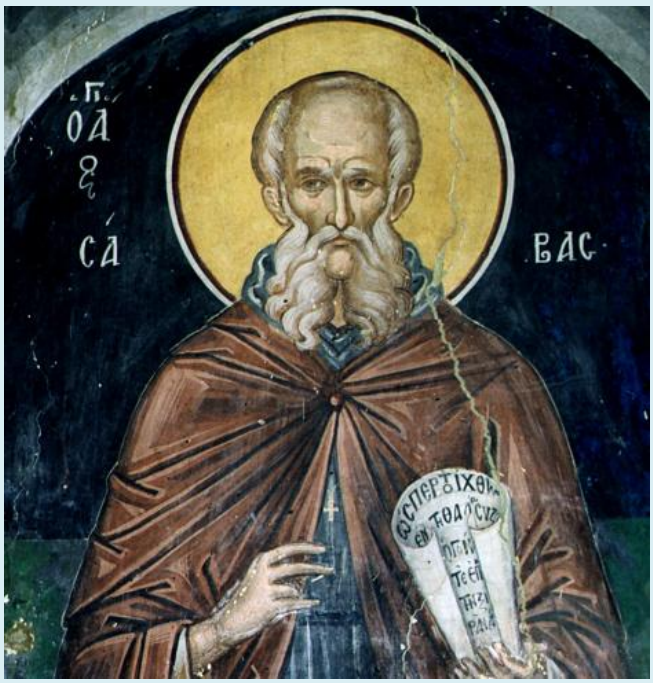

În preajma anului 513, adormind în Domnul Gherontie, starețul mănăstirii Sfintei Melania Romana, patriarhul Ierusalimului Salustius îl alese pe Sfântul Teodosie ca superior și conducător al tuturor monahilor ce viețuiau în comunități în Palestina și Țara Sfântă, în timp ce sfântul Sava cel sfințit era în fruntea eremiților și a celor ce trăiau în lavre.

Sfântul Teodosie fu un înflăcărat luptător împotriva ereziei monofizite. După ce cuvântă în biserica Sfântului Mormânt, la cererea monahilor din Palestina, despre însemnătatea învățăturii sinodului ecumenic de la Calcedon, împăratul Anastasius I îl suspendă o vreme, insă Sfântul Teodosie era susținut de importante personalități ale vieții bisericești de atunci precum papa Felix al IV-lea al Romei și patriarhul Efrem al Antiohei.

Cuviosul părinte puse rânduială ca în mănăstirea sa să fie primit orice străin sau sărac și să fie ospătat cum se cuvine, astfel, de multe ori se întâmpla să se pună și câte 100 de mese. Pentru aceasta, de multe ori Dumnezeu își arătă purtarea Sa de grija căci atunci când frații socoteau că nu mai au de unde milui pe cei aflați în nevoie care intră pe porțile mănăstirii, puținele bucate rămase se înmulțeau sau soseau binefăcători neașteptați pentru a îndestula mănăstirea de cele trebuincioase în hrănirea tuturor.

Și astfel, pe când avea 105 ani, la 11 ianuarie 529, Sfântul Teodosie se mută la odihna gătită de Dumnezeu bine plăcuților săi, de atunci pururea săvârșind multe minuni și mijlocind pentru mântuirea celor ce îl pomenesc cu credință.

+ * + * +

Împodobindu-ți sufletul tău cu înfrânare, cu dureri și cu rugăciuni, cu dumnezeiască cuviință te-ai făcut părtaș cuvioșilor, pururea mărite; și daruri de minuni cu adevărat ai primit, spre a tămădui neputințele celor ce te cinstesc pe tine cu credință. Drept aceea și mulțimile demonilor gonind, dai tămăduiri oamenilor prin har, de Dumnezeu purtătorule Teodosie. Roagă-te lui Hristos să dăruiască iertare de greșeli celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta. *(Sedealna Sfântului ce se cântă la Utrenie)*

Nu înceta a priveghea spre turma ta, părinte cuvioase, și adu-ți aminte de făgăduința ta, de care ca de o piatră tare am atârnat ancora nădăjuirii, către Hristos solitor avându-te pe tine, Teodosie. *(Din Canonul Sfântului ce se citește la Utrenie)*

+ * + * +

Mormântul Sfântului cuvios Teodosie cel mare

Mănăstirea Sfântului Teodosie cel mare

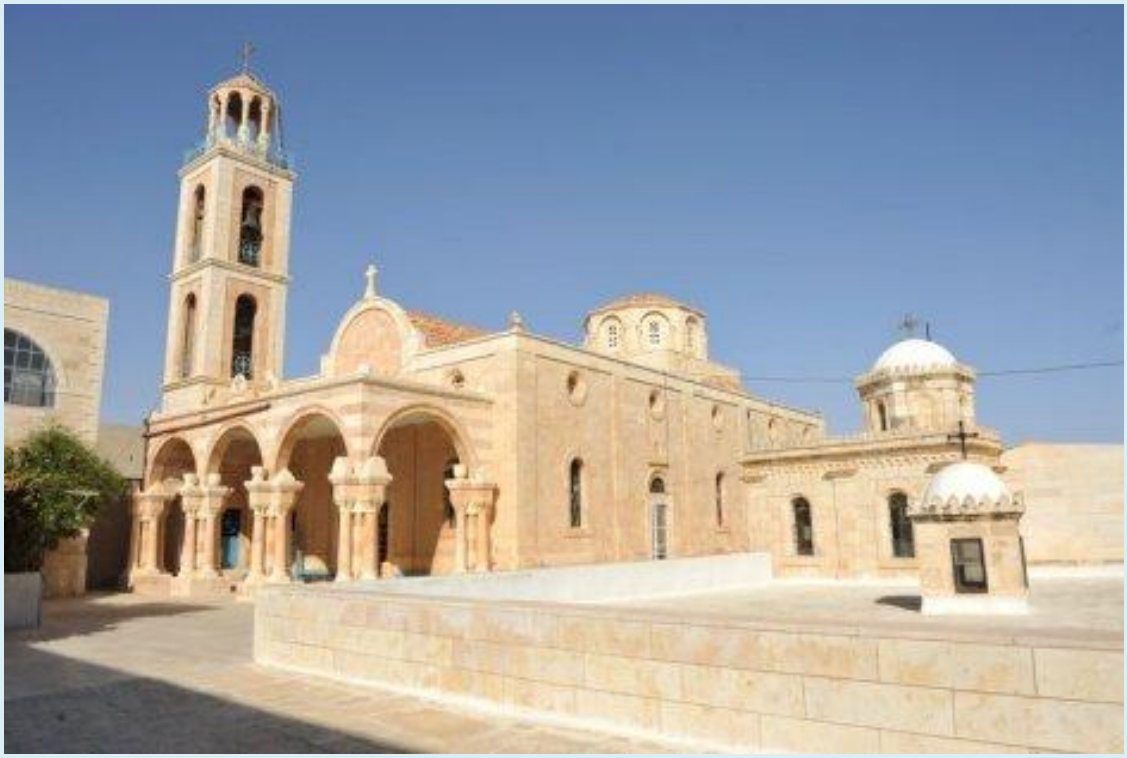

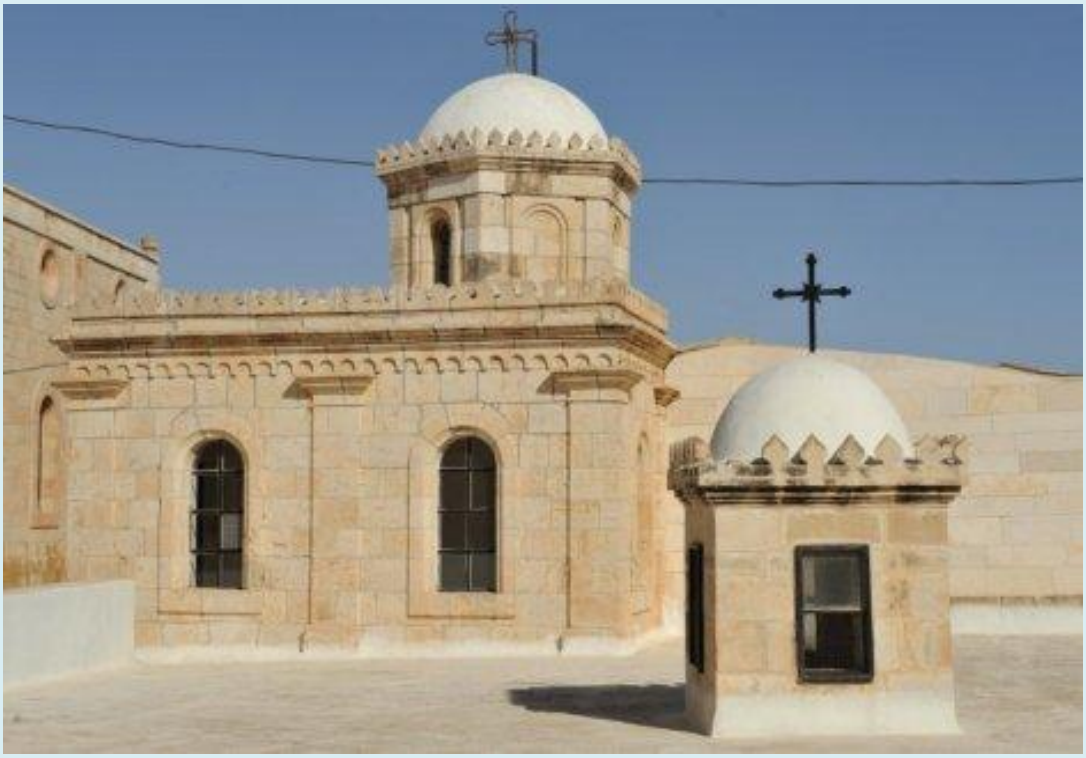

Sursa:
https://sfintisiicoane.wordpress.com/2013/01/11/sfantul-cuvios-teodosie-cel-mare-incepatorul-vietii-de-obste-palestina-11-ianuarie/

Sfântul Teodosie cel mare - vindecătorul sterilității

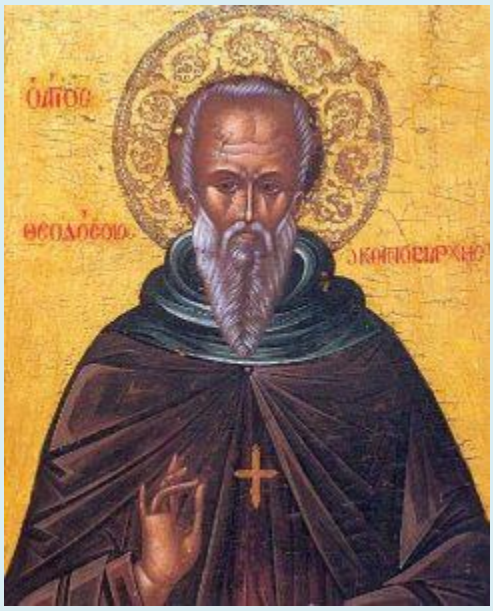

11 ianuarie este ziua de prăznuire a Sfântului Teodosie cel mare în calendarul creștin-ortodox, cel numit începătorul vieţii de obşte sau dascălul pustiei.

Sfântul Teodosie cel mare s-a născut în Capadocia, spre sfârşitul secolului al V-lea d.H., şi a trăit în Palestina. Sfătuit de Sfântul Simeon stâlpnicul, el a îmbrăţişat viaţa cea de obşte.

Sfântul Teodosie este cunoscut şi ca făcător de minuni.

***

Tradiţia Bisericii spune că a binecuvântat o femeie ai cărei prunci nu trăiau şi că la îndemnul ucenicilor săi, foarte bătrân fiind, a mers în câmp şi a alungat lăcustele şi omizile care aduceau foamete şi sărăcie oamenilor.

De aceea, Sfântul Teodosie cel mare era pomenit şi cinstit mai ales de ”oamenii sterpi”, pentru ”a primi rod pântecelui”.

Femeile aflate ”în starea darului” sau însărcinate îl cinsteau pe Sfântul Teodosie cel mare pentru a avea naştere uşoară.

Crescătorii de animale se rugau Sfântului Teodosie cel mare pentru ”prăsirea” acestora.

&&&

Prin unele zone, Sfântul Teodosie cel mare era cunoscut ca sfântul ce apără de vise rele şi năluciri, de lingoare, de opăreli şi arsuri și de accidente, în general.

Orthodoxwiki - Teodosie cel mare, începătorul vieții de obște

Sfântul Teodosie chinoviarhul - mozaic din Mănăstirea Nea Moni (Grecia), secolul al XI-lea

Date personale:
Naștere: 423, Mogarisos, Capadocia
Mutare la Domnul (†):529, lângă Betleem
Localizare:Țara Sfântă
Naționalitate: bizantin
Tip: Cuvios, monah
Prăznuire la data de:11 ianuarie
Recunoaștere:pan-ortodoxă

Cuviosul Teodosie cel mare (în greacă Θεοδόσιος ὁ Μέγας; în slavonă Феодосий Киновиарх), supranumit chinoviarhul (adică „începătorul vieții de obște”), a trăit în perioada secolelor V-VI, în Asia Mică și în Palestina. Prăznuirea sa în Biserica Ortodoxă se face pe 11 ianuarie.

Viața

Teodosie s-a născut către anul 423 în satul Mogarisos [1] din ținutul Capadociei, în estul Turciei de astăzi. Tatăl său se numea Proeresie și mama sa Evloghia, și erau amândoi credincioși și cucernici.

[1] *Numele localității poate avea forme diferite: Mogarissos, Mogarisos, Mogarion, Garisos.*

Teodosie a intrat de tânăr în monahism și, din râvnă pentru Locurile Sfinte și din dorința de înstrăinare [2], a pornit spre Ierusalim, pe vremea când se adunase la Calcedon Sinodul IV Ecumenic, la anii 451. Trecând prin Antiohia, s-a dus la marele Simeon stâlpnicul (prăznuit la 1 septembrie), de la care a deprins înclinarea spre viața cea îmbunătățită și care i-a proorocit că va fi păstor peste multe oi cuvântătoare pe care le va scoate din gura lupului.

Ajuns la Ierusalim, Teodosie s-a închinat la toate locurile sfinte pomenite în evanghelii. Apoi a viețuit un timp într-o mică comunitate monastică la jumătatea drumului dintre Ierusalim și Betleem, sub ascultarea și cu sfătuirea unui mare bătrân, pustnicul Longhin, care el însuși trăia lângă turnul lui David în apropiere de poarta dintre Jaffa a cetății sfinte.

Mai apoi, Teodosie s-a retras într-o peșteră din apropierea Betleemului, despre care tradiția spune că era peștera în care cei trei Magi au petrecut noaptea după ce s-au închinat Mântuitorului Iisus Hristos. Aici, timp de 30 de ani, Teodosie s-a hrănit doar cu ierburi și roade de finic, nemâncând deloc pâine. Rugăciunea lui era neîncetată și lacrimile de pe obraz nu i se uscau niciodată.

Datorită vieții sale de ascet, în jurul său s-a adunat mulți ucenici, care îi ascultau povețele și-i urmau viața. Când peștera unde trăiau ei a devenit cu totul neîncăpătoare, sfântul a decis să ridice în apropiere o mănăstire.

Sfântul Teodosie a pus bazele acestei mănăstiri în anul 479 [3] în deșertul lui Iuda. Împreună cu ucenicii săi, Teodosie ridică, la 7 km de Betleem, o adevărată cetate evanghelică cu mai multe anexe: un arhondaric pentru călugării străini, un altul pentru primirea săracilor și a localnicilor, un spital pentru bolnavi, un ospiciu pentru călugării bătrâni și un azil pentru alienați.

Așezămintele erau atât de mari pentru acea vreme (peste 400 de membri de naționalități diferite și patru biserici: într-una Dumnezeu era lăudat în grecește, în alta în siriacă, în alta în armeană și a patra era rezervată alienaților și posedaților) încât, pentru a împlini toate nevoile, Domnul intervenea adesea prin minuni și înmulțind pâinea și celelalte necesare vieții. Viața lor călugărească era inspirată de regulile monahale ale Sfântului Vasile cel mare, frații adunându-se de șapte ori pe zi la biserică pentru laude.

---

[2] *După Viața sa, tânărul Teodosie a dorit să urmeze exemplului de înstrăinare al patriarhului Avraam, care și-a părăsit părinții, prietenii, rudele și tot ce avea din dragoste pentru Dumnezeu.*
[3] *După cronologia lui Dimitrios G. Tsamis din: Patericul sinaitic, Ed. Deisis, Sibiu, 1995, p. 222*

În jurul anului 513, la moartea lui Gherontie, superiorul mănăstirii Sfintei Melania Romana (prăznuită la 31 decembrie), Teodosie a fost ales de patriarhul Salustius al Ierusalimului ca superior și conducător al tuturor monahilor ce vieţuiau în comunităţi în Palestina și Ţara Sfântă, în timp ce Sfântul Sava cel sfinţit (prăznuit la 5 decembrie) era în fruntea eremiţilor și a celor ce trăiau în lavre. Cei doi sfinţi erau uniţi de o mare dragoste, întâlnindu-se adesea pentru a discuta probleme duhovnicești și pentru a lupta împreună împotriva ereticilor.

Sfântul Teodosie a fost un înflăcărat oponent al ereziei monofizite. După ce a predicat de la amvonul Bisericii Sfântului Mormânt, la cererea călugărilor palestinieni, despre importanța învățăturii Sinodului Ecumenic de la Calcedon și că cei care nu-l primesc sunt anatema, împăratul Anastasius I (430–518; împărat între 491 și 518) - un miofizit moderat - l-a suspendat temporar. Dar Teodosie era susținut de importante personalități ale vieții bisericești de atunci, cum ar fi papa Felix IV al Romei și patriarhul Efrem al Antiohiei.

Atins, către sfârșitul zilelor, de o lungă și dureroasă boală, a suportat totul ca Iov, dând slavă lui Dumnezeu.

Înainte de moartea sa, cuviosul Teodosie cel mare a chemat la sine trei episcopi apropiați lui și lor le-a descoperit că o moară curând. A trecut la cele veșnice după trei zile, la vârsta venerabilă de 105 ani, în anul 529.

Trupul său a fost îngropat în peștera în care și-a început ostenelile ascetice, iar mai târziu mormântul său a fost transferat în mănăstirea sa.

Imnografie și spiritualitate

Acest subcapitol reproduce câteva fragmente din lucrarea „Spiritualitatea ortodoxă în slujbele cuvioșilor din Mineiul pe luna ianuarie”:
http://www.nistea.com/slujbele_cuviosilor.htm

Sedealnă, la Utrenie

La slujba cuviosul Teodosie de la Utrenie, Biserica îi cântă sfântului această **sedealnă**: Împodobindu-ți sufletul tău cu înfrânare, cu dureri și cu rugăciuni, cu dumnezeiasca cuviință te-ai făcut părtaș cuvioșilor, pururea slăvite și daruri de minuni cu adevărat ai primit, spre a tămădui neputințele celor ce te cinstesc pe tine cu credință. Drept aceea și mulțimile demonilor gonind, dai tămăduiri oamenilor prin har (dar), de Dumnezeu purtătorule Teodosie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu

să dăruiască iertare de greșeli, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta. [4] Această alcătuire este - privind viața cuviosului - un foarte complet și de esență rezumat al vieții sale.

Sfântul Teodosie cel mare „Chinoviarhul" - icoană rusească din secolul al XVII-lea cu scene din viața sfântului

Pentru că „dintre toate virtuțile Sfântului Teodosie, trei vor rămâne ucenicilor săi ca o moștenire vie (imortalizate cu precizie în această sedealnă): o severă (aspră) asceză („Împodobindu-ți sufletul tău cu înfrânare…"), până la moarte, însoțită de o credință nestrămutată, („…cu dureri…" - punctează pe scurt sedealna, compusă fără îndoială de ucenicii săi: căci „atins, către sfârșitul zilelor, de o lungă și dureroasă boală, el suportă totul, precum Iov, dând slavă lui Dumnezeu, refuză să-L roage pe Dumnezeu să-l dezlege și nu slăbește întru nimic regula sa de asceză și rugăciune" [5]), mila față de săraci și bolnavi (că pentru aceasta „…daruri de minuni cu adevărat ai primit spre a tămădui neputințele celor ce te cinstesc pe tine cu

[4] *Mineiul - luna ianuarie, ed. 1954*
[5] *Cf. Le Synaxaire…, p. 377*

credință. Drept aceea și mulțimile demonilor gonind, dai tămăduiri oamenilor prin har, de Dumnezeu purtătorule Teodosie"), și sârguința neîncetată către rugăciune și către lauda lui Dumnezeu (…„și cu rugăciune") [6].

Dar acestor « podoabe » el a adăugat „cuviința cea dumnezeiască", desăvârșita pază a celor dinăuntru (acesta fiind sensul maximalist, monahal al « fecioriei, curăției »), după cum zice avva Agathon; că fiind întrebat acest avvă: „Ce este mai mare: osteneala cea trupească sau paza celor dinăuntru?", a răspuns: „Omul este asemenea unui pom; deci, osteneala cea trupească este frunza, iar păzirea celor dinăuntru este roada. Şi fiindcă, după ceea ce este scris: tot pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruncă (Mt. 7, 19), arătat este că pentru roadă este toată osârdia noastră, adică pentru păzirea minții. Dar este trebuință și de acoperământul și de podoaba cea de frunze, care sunt ostenelile cele trupești." [7]

Și, rămânând în cadrul analogiei bătrânului, aș adăuga că frunzele, adică ostenelile cele trupești, sunt încă și mai mult decât acoperământ („zid" - cum ziceam la alcătuirea cuviosului Gheorghe Hozevitul) și podoabă (deși „podoabă" are un înțeles foarte puternic, cum ne arată viersul „Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat" - Ps. 92, 1 - , prochimenul vecerniilor de sâmbăta seara): ostenelile trupești, ca și frunzele pomului, sunt indispensabile pentru roadă; ele sunt cele care atrag și absorb lumina (Lumina!). De aici marea prețuire a ostenitorilor, dusă uneori până la extrem.

Pentru această desăvârșire a sfântului putem să-i cerem rugăciunile: „Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeli celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta."

E aici și o particularitate demnă de remarcat. Se zice: Roagă-te! - dar cu precizarea: mai ales pentru cei ce-ți prăznuiesc pomenirea. Înainte de moarte, cuviosul Teodosie, ca de altfel toți marii conducători de oameni (și urmând modelul Mântuitorului), făgăduiește o mijlocire specială pentru mănăstirea sa [8].

Aceste ultime cuvinte ale alcătuirii noastre ne integrează în fapt pe toți cei ce-l prăznuim cu dragoste în comunitatea sa, în comuniunea de iubire cu el. Cum ziceam și în Introducere, sfântul care în viață a fost în fruntea unei comunități pe care a îndrumat-o, este acum în capul adunării euharistice - a sinaxei liturgice - ca

---

[6] *Cf. Le Synaxaire…, p. 377*
[7] *Agaton 8, Patericul egiptean, ed.cit., p. 25.*
[8] *Cf. Le Synaxaire…, p. 377.*

prim-slujitor (chiar de n-ar fi fost preot în viață), ca protos, conducându-ne tainic viața, dacă pricepem să ne lăsăm pătrunși de duhul său [9].

Stihoavna, Vecerniei mari

Cuviosului Teodosie „purtătorul de Dumnezeu" (teoforul) îi cântăm și o altă alcătuire, la stihoavna Vecerniei („Slava…" stihoavnei Vecerniei, alcătuită de Teodor Studitul), însă o alcătuire cu un oarecare caracter de generalitate: pentru „îndreptătorii călugărilor". De aceea o și întâlnim și în slujbele altor cuvioși [10].

Iată cuprinsul acestei cântări: Mulțimile călugărilor, te cinstim pe tine, îndreptătorule Teodosie, părintele nostru, că prin tine am cunoscut a umbla, cu adevărat, pe cărarea cea dreaptă. Fericit ești că lui Hristos ai slujit și ai biruit puterea vrăjmașului. Cela ce ești împreună vorbitor cu îngerii, și cu drepții și cu cuvioșii împreună-locuitor, cu care roagă-te Domnului să miluiască sufletele noastre. [11]

E o cântare de laudă, de cinstire, de slavă (nu degeaba e pusă ca „Slavă…" a stihoavnei) a cuviosului, mai ales - cum ziceam - ca „îndreptător" al călugărilor. E o cântare scrisă de un călugăr (Sfântul Teodor Studitul) pentru un călugăr sfânt (Sfântul Teodosie) și pentru călugări, cântată (sau făcută să fie cântată) de călugări: „Mulțimile călugărilor (până la urmă, iarăși, în obștea cuviosului s-au «încadrat» toți călugării) te cinstim pe tine, îndreptătorule Teodosie, părintele nostru, («Părinte unic, Teodosie, luase grija fiecăruia și arăta tuturor, prin purtarea și învățăturile sale, un chip viu al lui Hristos» [12]), că prin tine am cunoscut a umbla, cu adevărat, pe cărarea cea dreaptă (explicarea a ceea ce tocmai am spus: „cărarea cea dreaptă" e cărarea călugăriei, cel mai abrupt și mai scurt drum, dar desigur și cel mai greu - la viteze mari cea mai mică greșeală poate fi fatală…

De „cărarea cea dreaptă" vorbea și troparul cuviosului Antonie cel mare, punând-o în legătură cu Sfântul Ioan Botezătorul - adică cu cel ce striga: „În pustie gătiți calea Domnului!" - cu Sfântul prooroc Ilie, care și el a trăit monahicește și prin pustie , sau cu patriarhul Avraam, la a cărui poveste lui Teodosie îi plăcea atât de

---

[9] *Aș mai preciza că tot această accentuare (uneori paritară) între « nevoințe » și « curăție » se găsește în mai toate alcătuirile. Voi da un singur exemplu: „Cuvioase părinte, de Dumnezeu purtătorule Teodosie, cu cuviința te-ai învrednicit de viața cea fericită, pe aceasta aflând-o prin nevoințe și curăție /…/" – Stihira a treia de la „Doamne strigat-am…".*

[10] *La cuviosul Antonie cel mare se găsește în același loc: la slava stihoavnei Vecerniei mari; la cuviosul Eftimie cel Mare ca slavă a stihoavnei Utreniei; ș.a.m.d.*

[11] *Minei - luna ianuarie, ed. 1954.*

[12] *Cf. Le Synaxaire…, p. 376.*

mult să mediteze în copilărie, socotindu-l „modelul tuturor celor ce s-au exilat prin dragostea Domnului” – Gen. 12 [13])…”

Și cinstirea, lauda continuă: „…Fericit ești că lui Hristos ai slujit și ai biruit puterea vrăjmașului. Cela ce ești împreună-vorbitor cu îngerii (poate era aici mai fericită traducerea: «împreună-cuvântător», și atunci era mai clar că-i vorba nu de « discuțiile» cu îngerii, ci de slăvirea lui Dumnezeu împreună cu îngerii, și mai ales cu îngerii din prima ierarhie, care, cum zice dumnezeiescul Dionisie, “fiind așezată ierarhic în mod nemijlocit lângă obârșia a toată sfințenia, pentru o înălțare directă spre El, fiind plină de cea mai sfântă curăție a luminii celei nemăsurate ce se răspândește din lucrarea de sfințire cea mai presus de desăvârșire - este curată, luminată și desăvârșită. Ea e netulburată de vreo aplecare spre cele de jos…” [14]), și cu drepții și cuvioșii împreună-locuitor (cuvioșii au fost împreună-locuitori pustiului în viață și sunt acum împreună-locuitori în cetatea cea cerească), cu care, roagă--te Domnului să miluiască sufletele noastre”.

Canonul

Canonul cuviosului Teodosie cel mare de la Utrenie stă în strânsă legătură cu Botezul Domnului, căci praznicul cuviosului cade în perioada de după-prăznuire a Botezului.

Astfel, în stihira a treia a cântării a 3-a (ed. 1954) „părăsirea lumii și a celor din lume” e pusă în legătură cu “goliciunea Stăpânului, celei ce s-a făcut în Iordan”.

În cuvinte puține imnograful cuprinde un univers foarte larg de înțelesuri. Când zice „urmarea Stăpânului”, el nu se poate gândi acum decât la Stăpânul Cel ce S-a botezat în Iordan de către Ioan. Urmarea Stăpânului este deci urmarea kenozei (= goliciunii, golirii, deșertării) Stăpânului, a smereniei, a smeririi Sale: El, Cel fără de prihană, a acceptat să se boteze cu botezul pocăinței.

Chemările fiecăruia sunt unice, pentru că persoana este unică și irepetabilă, și pentru că Hristos Însuși e Cel ce face chemarea. Nu importă situația, nu importă momentul (poate să fie banal), ceea ce importă e că Hristos Însuși se înfățișează de o anume manieră (pentru noi, cei exteriori, banală sau ridicolă, dar pentru cel în cau-

---

[13] *Cf. Le Synaxaire…, p. 374.*

[14] *Sfântul Dionisie Areopagitul, Despre ierarhia cerească, VII, §.3: trad. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, în volumul « pere complete», Ed. Paideia, București, 1996, p. 25.*

ză unică, revelatoare, ș.a.m.d.) celui pe care l-a ales, fără ca el să aibă nici un dubiu asupra întâlnirii, asupra chemării.

Pentru că nu cuvântul lui Dumnezeu atinge propriu-zis sufletul, ci Cuvântul lui Dumnezeu, pe care nu-L interesează formele, ci persoanele.

Asemenea, stihira întâi a cântării a 5-a: Lipindu-ți mintea de Cel ce ne-a înnoit pe noi în rugăciuni, înțelepțește ți-ai întărit trupul tău cel slăbit cu pustnicia și cu chinuirea, prea fericite Teodosie. [15]

Tot ce a lucrat Mântuitorul în trup a avut rezonanță deplină în trupul, în firea umană, care în El nu era fragmentată, despărțită și împărțită de păcat. Astfel, El ne-a recapitulat pe toți (câți am fost, suntem și vom fi) întru Sine, și tot ce a făcut întru Sine a făcut și întru noi. Și pentru că tot ce a lucrat El a fost „bun foarte" (Fac. 1, 31), totul, a produs înnoire în noi. O înnoire pe care o socotim mai degrabă tainică, având, cuprinzând « rezerve de lucrare », ce nouă ne scapă.

Așa și aici. Putem spune unele lucruri, care pot fi adevărate, dar taina rămâne taină și „nu suferă ispitire", cum cântăm la Întruparea Domnului. Putem aici să luăm expresia „Cel ce ne-a înnoit pe noi în rugăciuni" ca referindu-se la botezul nostru (ceea ce, dogmatic, e improbabil, pentru că teologia ortodoxă distinge clar între botezul lui Ioan - cu care S-a botezat și Domnul - și botezul Mântuitorului, cu care ne botezăm noi) sau ca referindu-se la înnoirea smereniei, pe care Mântuitorul a întărit-o cu Botezul Său în Iordan, cum arătam și în comentariul la stihira precedentă. Optând pentru această din urmă variantă, „lipirea minții de Domnul" este acea alipire de Dumnezeu prin golirea, lepădarea de sine (și de lume și de cele ale lumii, cum zicea stihira precedentă) și hrănirea din El - hrănirea din (cu) Trupul și Sângele Său „adevărată mâncare" și „adevărată băutură": "Trupul Meu este adevărată mâncare și Sângele Meu, adevărată băutură" - In. 6, 55. Căci hrănirea cu Pâinea Vieții - „Eu sunt pâinea vieții. Părinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit /…/ Cel ce mănâncă această pâine va trăi în veac." (In. 6, 48-49, 58) - e cea care întărește trupul „cel slăbit cu pustnicia și cu chinurile".

Troparul și condacul cuviosului

Tropar, glasul al 8-lea: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor și cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; și te-ai

[15] *Minei - luna ianuarie, ed. 1954.*

făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Condac, glasul al 8-lea: Sădit fiind în locașurile Domnului tău, cu prea strălucitele tale fapte bune ai înflorit și ai înmulțit fiii tăi în pustiu, cu ploile lacrimilor tale udându-i, păstorule al turmelor lui Dumnezeu. Pentru aceasta strigăm ție: Bucură-te, părinte Teodosie!

Iconografie

Dionisie din Furna arată că Sfântul cuvios Teodosie chinoviarhul se zugrăvește bătrân, cu barba despărțită în două, purtând în mână înscrisul: „De nu veți părăsi toate cele ale lumii, nu veți putea fi călugări.” (Erminia picturii bizantine, Sophia, București, 2000, pp. 158, 195).

Posteritatea

„Dintre toate virtuțile Sfântului Teodosie, trei vor rămâne ucenicilor săi ca o moștenire vie: o severă asceză până la moarte, însoțită de o credință nestrămutată; mila față de săraci și bolnavi, și sârguința neîncetată către rugăciune și către lauda lui Dumnezeu.”[16]

Pentru lucrarea de organizare a mănăstirii sale (cea mai mare a vremii), precum și pentru lucrarea de organizare a monahismului de obște din Palestina și Țara Sfântă, Sfântului Teodosie i s-a dat supranumele de chinoviarhul, adică „începător al vieții de obște”.

Sfântul Teodosie, conducătorul și îndrumătorul celor ce duceau viața comunitară în Palestina și Țara Sfântă, numit „dascălul pustiei”, a rămas în memoria Bisericii ca o stea pentru eternitate strălucitoare pe firmamentul spiritual.

În mănăstirea Sfântului Teodosie (distrusă de perși la marea invazie din anul 614) au trăit o mulțime de sfinți, între care Ioan Moshu și Sofronie, viitor patriarh al Ierusalimului.

Fragmente din moaștele Sfântului Teodosie se găsesc și în România, la mănăstirea Râncăciov, județul Argeș [17]].

---

[16] . *Le Synaxaire. Vies des Saints de l'Eglise Orthodoxe, (adaptare franceză de monahul Macarie de la Mănăstirea Simonos Petras), Tesalonic, 1988, pp. 375-377.*

[17] *Sursă: http://www.pelerinaj.ro/*

Galerie de imagini

Mănăstirea Sfântul Teodosie, Țara Sfântă

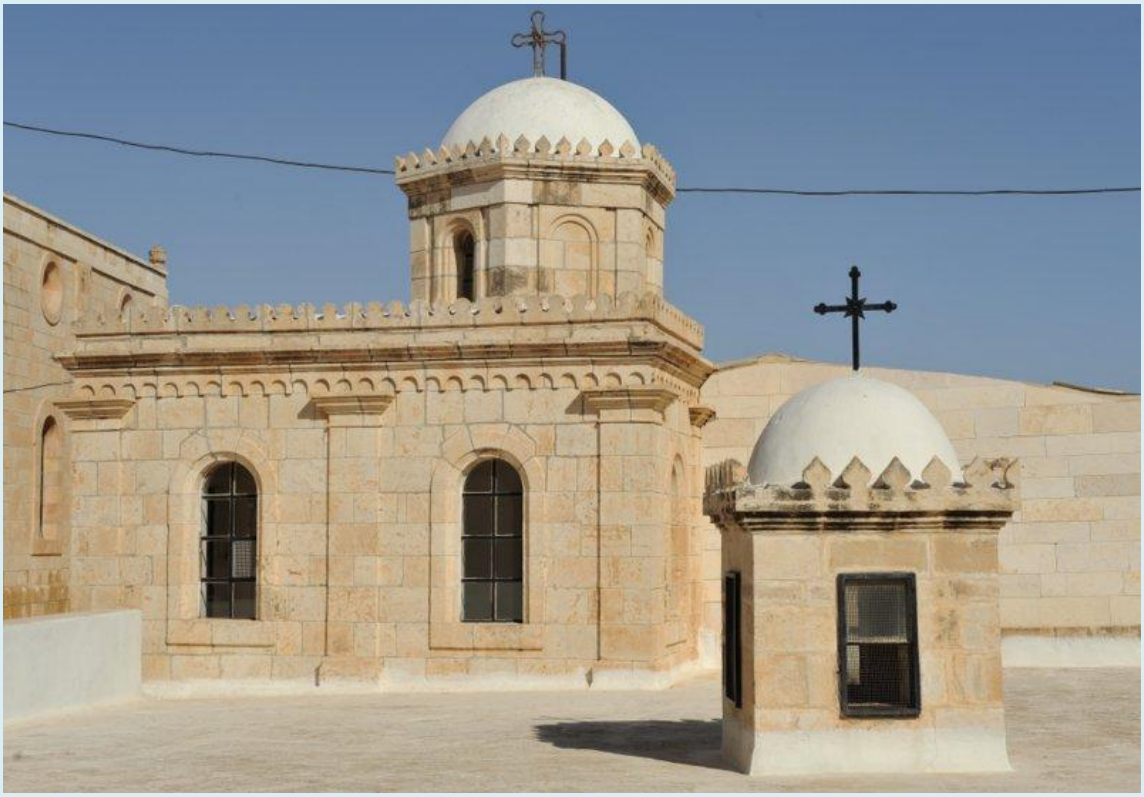

Cripta funerară a Mănăstirii Sfântul Teodosie, unde este și mormântul sfântului

Mormântul Sfântului Teodosie chinoviarhul, în cripta funerară a Mănăstirii lui

Surse:

- Sinaxar, 11 ianuarie: **http://www.calendar-ortodox.ro/luna/ianuarie/ianuarie11.htm**
- Ieromonahul Macarie de la Mănăstirea Simonos Petras (Muntele Athos), Le Synaxaire. Vies des Saints de l'Eglise Orthodoxe, Tesalonic, 1988, pp. 375-377
- Spiritualitatea ortodoxă în slujbele cuvioşilor din Mineiul pe luna ianuarie (Iulian Nistea - teză de licenţă în Teologie): **http://www.nistea.com/slujbele_cuviosilor.htm**

Sursa: **https://ro.orthodoxwiki.org/Teodosie_cel_Mare,_%C3%AEncep%C4%83torul_vie%C8%9Bii_de_ob%C8%99te**

Teodor Danalache - Mănăstirea Sfântul Teodosie cel mare - Betleem

Mănăstirea Sfântul Teodosie cel mare, sfânt cunoscut şi sub numele de "Începătorul vieţii de obşte", este o mănăstire ortodoxă din apropierea cetăţii Betleem, fiind aflată pe drumul ce leagă Biserica Naşterea Domnului de Mănăstirea Sfântul Sava.

Mănăstirea, întemeiată în anul 476, de către Sfântul Teodosie cel mare, este aşezată înspre est de localitatea Ubediyyeh, numită în vechime Cathismus, la o distanţă de numai 12 kilometri est de Betleem.

Mănăstirea a fost însă distrusă, în urma invaziei persane. Actuala biserică, împreună cu dependinţele acesteia, datează din vremea posesiei greceşti a locului. Înainte de această etapă însă, o altă biserică cruciată s-a aflat ridicată pe acest loc. Ruinele acesteia se află încorporate în noua biserică grecească.

La început mănăstirea a fost locuită de călugări, astăzi însă ea este întreţinută de maici, puţine la număr, însă deosebit de ospitaliere şi calde. Printre acestea se află şi câteva maici din România.

Într-o peşteră aflată în curtea mănăstirii se află mai multe morminte sfinte, printre care şi mormântul Sfântului Teodosie cel mare. Peştera cu morminte este încununată cu o micuţă capelă, din care pornesc în jos trepte de piatră.

Sfântul cuvios Teodosie cel mare a trăit în perioada secolelor V-VI. Sfântul s-a născut în satul Mogarisos, din ţinutul Capadociei, în estul Turciei de astăzi, în jurul anului 423. Tatăl său se numea Proeresie şi mama sa Evloghia, şi erau amândoi credincioşi şi cucernici.

Sfântul Teodosie cel mare intră de tânăr în monahism, la o mănăstire din Ierusalim. După ce petrece alături de pustnicul Longhin, se retrage într-o peşteră din apropierea Betleemului, unde timp de 50 de ani s-a hrănit doar cu ierburi sălbatice şi legume.

Datorită vieţii sale, sfântul va aduna în jurul său mulţi ucenici, dornici de viaţă duhovnicească. Sfântul Teodosie va ridica o mănăstire, în jurul anului 500, imediat lângă peşteră în care vieţuia, unde va pune şi bazele vieţii monahale de obşte. De aici şi supranumele de "începător al vieţii de obşte“.

Sfântul cuvios Teodosie cel mare a trecut la cele veşnice în jurul anului 529, la vârsta de 105 ani, fiind înmormântat în peşteră în care a şi vieţuit atâţia ani.

Potrivit tradiţiei locului, Sfântul Teodosie a fost călăuzit de Dumnezeu spre această peşteră, că spre aceea în care s-au odihnit cei Trei magi de la Răsărit, după ce s-au închinat Pruncului Iisus, ducându-i daruri. Ei s-au ascuns în această peşteră, spre a se întoarce în ţara lor "pe altă cale", nemaitrecând astfel pe la Irod, după cum i-a îndemnat îngerul Domnului (Matei 2, 12).

În biserica mănăstirii se păstrează, cu mare evlavie, moaştele Sfinţilor părinţi ucişi de perşi în anul 614, în urma invaziei persane.

Sfântul Sava cel sfinţit a vieţuit în această mănăstire, ca şi călugăr, mai înainte de a se retrage mai adânc în pustie şi a întemeia Lavra Sfântului Sava cel sfinţit.

Mănăstirea Sfântul Teodosie (Deir Dosi) - Pelerinajul părintelui Cleopa la Locurile Sfinte

Ultimul lăcaș pe care trebuie să-l vizităm astăzi este Mănăstirea Sfântul Teodosie, situată la 5 km depărtare de Betleem.

Mănăstirea Sfântul Teodosie (Foto: pr. Silviu Cluci)

Este ora cinci după amiază. Soarele, încă fierbinte, se lasă către Marea Mediterană. Urcăm în serpentină culma muntelui și ne apropiem de Betleem. Lăsăm în urmă cele câteva căsuțe ale beduinilor nomazi, cu oile, caprele, copiii și nevoile lor, și iată-ne la poarta renumitei mănăstiri zidită în secolul al V-lea de Sfântul Teodosie cel mare, întemeietorul vieții de obște. El era contemporan cu Sfântul Sava cel sfințit și ucenic al Sfântului Eftimie cel mare.

Sunăm la porțile încuiate, deasupra cărora se văd inițialele grecești „O.T.” (O Teos=Dumnezeu). Portarul mănăstirii, un beduin, ne deschide.

Mănăstirea este frumos așezată pe un câmp însorit, aproape de „Câmpul Păstorilor” și satul Beit Sahour. De aici se vede Betleemul și, mai departe, Ierusalimul.

Această mănăstire a fost întemeiată de vestitul dascăl al monahismului, Teodosie cel mare, în a doua jumătate a veacului al V-lea. El a adunat aici sute de călugări din pustie și a întemeiat, pentru prima dată în Palestina, viața călugărească de obște, după modelul Sfântului Pahomie cel mare din Egipt. De aceea se numește „Sfântul Teodosie, începătorul vieții de obște”.

Dar, spre deosebire de obștile din Egipt, obștea Sfântului Teodosie avea această regulă de a ospăta gratuit pe toți oamenii, atât creștini, cât și necreștini. Zeci de călugări slujeau zilnic la mese și hrăneau pe toți. Mai ales sâmbăta și în sărbători când veneau sute de săraci și închinători.

Sfântul Teodosie ținea totdeauna porțile mănăstirii deschise, făcând din călugări slujitori și hrănitori ai oamenilor, atât cu cele duhovnicești, cât și cu cele trupești. Această rânduială se mai întâlnește și astăzi în mănăstirile din Athos și din țara noastră. Dăm slavă lui Dumnezeu că am ajuns și aici!

Căutăm un părinte să ne dea câteva explicații. Beduinul credincios ne duce într-o chilie unde zace un bolnav, în vârstă de 90 de ani, episcopul grec Vartolomeu. Este singurul călugăr, singurul vieţuitor în obștea milenară a Sfântului Teodosie cel mare. Încă lucid, venerabilul episcop stă rezemat de marginea patului și ne explică, în limba franceză, starea de paragină în care era această veche mănăstire, până acum 20 de ani. Biserica veche era ruinată, chiliile la fel. Un singur beduin musulman veghea porțile mănăstirii.

Apoi ne mărturiseşte cum a adunat bani de la credincioși, cum s-a retras cu totul aici și a început marea operă de refacere a mănăstirii. Pe ruinele vechii biserici a ridicat o nouă biserică, mare și frumoasă, o nouă clopotniță, cu ziduri și chilii noi. La urmă, bunul episcop ne mărturisește că este foarte bolnav, că va pleca în curând la Domnul cu sufletul împăcat că a înnoit această veche mănăstire, dar cu mâhnire că nu are nici un călugăr să rămână aici, în urma lui.

Încercăm să mângâiem inima episcopului Vartolomeu, asigurându-l că Dumnezeu îi va răsplăti jertfa lui, iar Sfântul Teodosie cel mare îi va rândui călugări urmași, ca să aibă cine sluji, cine-l pomeni. După ce primim arhierească binecuvântare, ne ducem în biserică să ne închinăm.

O călugăriță ca de 60 de ani ne însoțește și ne descuie. Într-adevăr, biserica este o măreață catedrală în marmură și mozaic, cum n-am mai văzut alta în Palestina. Totul este nou, lucrat cu mult rafinament din marmură albă și colorată. Ne închinăm în sfântul altar, sărutăm sfintele icoane, admirăm fragmente mari de

mozaic, care pardoseau biserica veche încă din secolele V-VI și cântăm „Lumină Lină” și „Acum liberează pe robul Tău, Stăpâne...”. Ieșim în curte.

Maica ne spune că mănăstirea se întreține din contribuția Patriarhiei de Ierusalim, că în prezent sunt trei călugărițe bătrâne și un paznic, care mențin curățenia și îngrijesc de episcopul nonagenar.

Sfânta Liturghie se face numai Duminica de către un preot care vine din Ierusalim sau din Betleem.

Privim din nou cu tristețe spre această biserică atât de frumoasă dar cu puțini călugări. După ce admirăm curățenia din curte, florile, ordinea și cei câțiva chiparoși solitari, intrăm în gropniță. Gropnița mănăstirii se află săpată în stâncă, în partea de sus a bisericii. Este o încăpere întunecoasă de 10×5 metri, care adăpostește multe sfinte moaște de mare preț.

Ne închinăm la ele pe rând: moaștele

- *Sfântului Teodosie cel mare,*
- *ale mamei Sfântului Teodosie,*
- *ale mamei Sfântului Sava cel sfințit,*
- *ale mamei Sfinților doctori fără de arginți Cosma și Damian,*
- *ale Sfinților Xenofont și Maria, soția sa, și*
- *ale multor cuvioși călugări, uitați de vremuri.*

Moaștele sunt așezate în firide scobite în piatră. Aprindem câteva lumânări de ceară și ne reculegem. Apoi cântăm troparul cuviosului: „Cu curgerile lacrimilor tale, nerodirea pustiului ai lucrat-o...”.

Sfinte prea cuvioase părinte Teodosie, primește jertfa episcopului Vartolomeu și nu uita dragostea noastră. Roagă-te împreună cu sfinții tăi ucenici să miluiască Dumnezeu lumea, să împace popoarele, să hrănească cu pâine și apă pe toți oamenii pământului. Roagă-te Mântuitorului nostru Iisus Hristos să binecuvânteze lăcașul tău și toate sfintele mănăstiri cu călugări cuvioși, sfintele altare cu preoți evlavioși și casele cu mame bune și credincioase. Roagă-te lui Dumnezeu și pentru mănăstirile noastre românești, să fie mereu vetre de lumină pentru toți, lăcașuri de laudă lui Dumnezeu și de întâlnire cu Hristos; altare de rugăciune, de mângâiere sufletească, de păstrare a bunei credințe și de pomenire a fericiților noștri părinți și înaintași.

De la Mănăstirea Sfântul Teodosie pornim direct spre Ierusalim. Lăsăm în stânga Betleemul și mergem la nord. După ce trecem prin Valea Hinon - Valea Gheenei -, traversăm pârâul Cedrilor, ieșim din grădina Ghetsimani și intrăm în Ierusalim. După culmile cenușii ale Sfintei Cetăți, soarele își caută loc de odihnă.

Slavă Ție, Doamne, pentru această zi binecuvântată!

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Pelerinaj la Mormântul Domnului, Editura Mănăstirii Sihăstria, 2010, pp. 262-265)

Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Sfântului Teodosie cel mare

Mănăstirea Sfântului Teodosie, cunoscută şi sub denumirile de „Der Ibn Abet” sau „Deir Dosi”, se află la aproximativ şapte kilometri de Betleem, pe drumul ce duce spre Mănăstirea Sfântului Sava.

Foto: Silviu Cluci

Sfântul Teodosie s-a născut în anul 424 în Capadocia, în satul Mogarissus din părinţi binecredincioşi. La vârsta de 27 de ani a plecat să se închine la Sfintele Locuri. Trecând prin Antiohia, tânărul Teodosie a fost binecuvântat de Sfântul Simeon stâlpnicul, care i-a prorocit mari daruri duhovniceşti.

După închinarea la Mormântul Domnului, Sfântul Teodosie a locuit o perioadă în Tumul lui David, apoi şi-a îndreptat paşii spre Mănăstirea Kathisma, închinată Maicii Domnului.

Peştera magilor

Iubind mult viaţa sihastră şi căutând un loc unde să se retragă, cu voia Domnului, Sfântul Teodosie a descoperit printr-o minune peştera unde cei trei magi înnoptaseră atunci când, „luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor” (Matei 2, 12).

Tradiţia spune că în acel loc se găseau multe peşteri. Punându-şi nădejdea în Domnul, Sfântul Teodosie a postit şi s-a rugat cu multă râvnă. Apoi a luat o cădelniţă în care a pus cărbuni stinşi şi tămâie, a cercetat pe rând peşterile şi s-a oprit acolo unde cărbunele s-a aprins singur.

Începuturile mănăstirii

Între anii 465-475, Sfântul Teodosie împreună cu ucenicii adunaţi în jurul său au ridicat o mănăstire. Încetul cu încetul, un adevărat oraş a răsărit împrejurul mănăstirii, numărul vieţuitorilor depăşind curând 700 de monahi de diferite naţionalităţi.

Conform izvoarelor scrise, în mijlocul lor domneau dragostea, disciplina, vrednicia şi o deosebită atmosferă duhovnicească. În centrul mănăstirii se afla biserica în care se oficia liturghia în limba greacă şi două biserici de dimensiuni mai mici, pentru nevoinţele diferitelor comunităţi monahice.

În organizarea internă a chinoviei, Sfântul Teodosie nu a urmat exemplul mănăstirilor existente deja în Palestina, ci a stabilit reguli noi, specifice. Monahii puteau trăi liniştiţi în obşte, îmbinând viaţa sihastră cu fapta cea bună în sprijinul aproapelui; confecţionau bunuri atât pentru uzul propriu, cât şi pentru vânzare. Pe lângă ateliere, mănăstirea dispunea de camere pentru pelerini, cămine pentru cei săraci şi infirmi şi spitale.

Sfântul Teodosie a trecut la Domnul la 11 ianuarie anul 529, şi a fost îngropat în peştera celor trei magi.

Urmaşii Sfântului Teodosie

Sfântului Teodosie i-a urmat Sfântul Sofronie, care a fost stareţ timp de 14 ani şi 2 luni, adormind întru Domnul la 21 martie 546. Sfântului Sofronie i-a urmat Rufos, iar acestuia, Stratigios, renumit pentru postirea neîncetată, privegherea neîntreruptă şi munca grea. Stratigios a fost urmat de Modest.

Unul dintre fraţii de mănăstire din timpul Sfinţilor Sofronie şi Modest a fost Ioan Moshu, autor al Limonarului, care a murit mai târziu la Roma. Pentru sfinţenia vieţii sale, moaştele lui au fost aduse şi depuse în Peştera celor trei magi.

Invazia persană

În anul 614 a avut loc invazia perşilor la Locurile Sfinte. Dintr-un jurnal scris în secolul al IX-lea, aflăm că perşii au ars mănăstirea, ucigând mulţi dintre fraţi, iar restul au fugit de teama păgânilor.

Tot atunci, perşii au incendiat Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, au jefuit cele mai multe dintre mănăstiri, au ucis 90000 de creştini, l-au luat ostatic pe patriarhul Zaharia al Ierusalimului şi au răpit Sfânta Cruce din Ierusalim. Basilica Naşterii Domnului din Betleem a fost singura biserică scăpată întreagă. În acest context dificil, stareţul Modest a fost ales patriarh, urmând lui Zaharia.

Conform aceluiaşi jurnal, mănăstirea a fost refăcută parţial, iar în anul 808 în chinovie mai trăiau doar 70 de călugări.

Perioada cruciaţilor şi a otomanilor

În epoca dominației cruciate în Țara Sfântă, peste Peștera magilor a fost reconstruită o biserică nouă.

La începutul secolului al XII-lea, egumenul Daniel, cel mai vechi pelerin rus în Țara Sfântă cunoscut, povestește că mănăstirea era vizibilă de la Ierusalim și că se afla la 6 mile (aproximativ 10 km) de Ierusalim.

Între secolele XII-XIII, mănăstirea se ridică încetul cu încetul, însă nu rezistă prea mult timp, din cauza sărăciei. În secolul al XVI-lea, mănăstirea a fost din nou devastată de turci și locul a rămas pustiu pentru multă vreme.

Refacerea mănăstirii

În luna august a anului 1881, Fotios Alexandritis, directorul Seminarului Teologic al Mănăstirii „Sfânta Cruce”, a cumpărat de la un arab Peştera celor trei magi şi terenul cu ruinele mănăstirii.

În anul 1896, în ziua de pomenire a Sfântului Teodosie, patriarhul Gherasim I al Ierusalimului a sfinţit piatra de temelie a noului aşezământ.

Între anii 1914-1952, părintele Leontie din Creta a înălţat biserica cea mare, a descoperit şi a restaurat Peştera celor trei magi şi a cumpărat încă 40000 metri pătraţi, dedicându-şi întreaga viaţă acestei chinovii.

Deşi ctitoria Sfântului Teodosie se află astăzi în teritoriul arab ostil, mănăstirea a devenit popas obligatoriu pentru orice pelerin la Locurile Sfinte.

(Foto) Popas la Mănăstirea Sfântului Teodosie cel mare:
https://doxologia.ro/locuri-sfinte/popas-la-manastirea-sfantului-teodosie-cel-mare-galerie-foto

(Foto) Popas la Mănăstirea Sfântului Teodosie cel mare

foto: Oana Nechifor, Pr. Silviu Cluci

Mănăstirea „Sfântul Teodosie cel mare” este o mănăstire ortodoxă din Țara Sfântă, situată în deșertul Iudeii, în Cisiordania, între Betleem și Ierusalim, în apropiere de Lavra Sfântului Sava cel sfințit.

Mănăstirea „Sfântul Teodosie cel mare”, numită și Marea Lavră a Sfântului Teodosie (Deir Dosi), este prima mănăstire de obște din Palestina (secolul V).

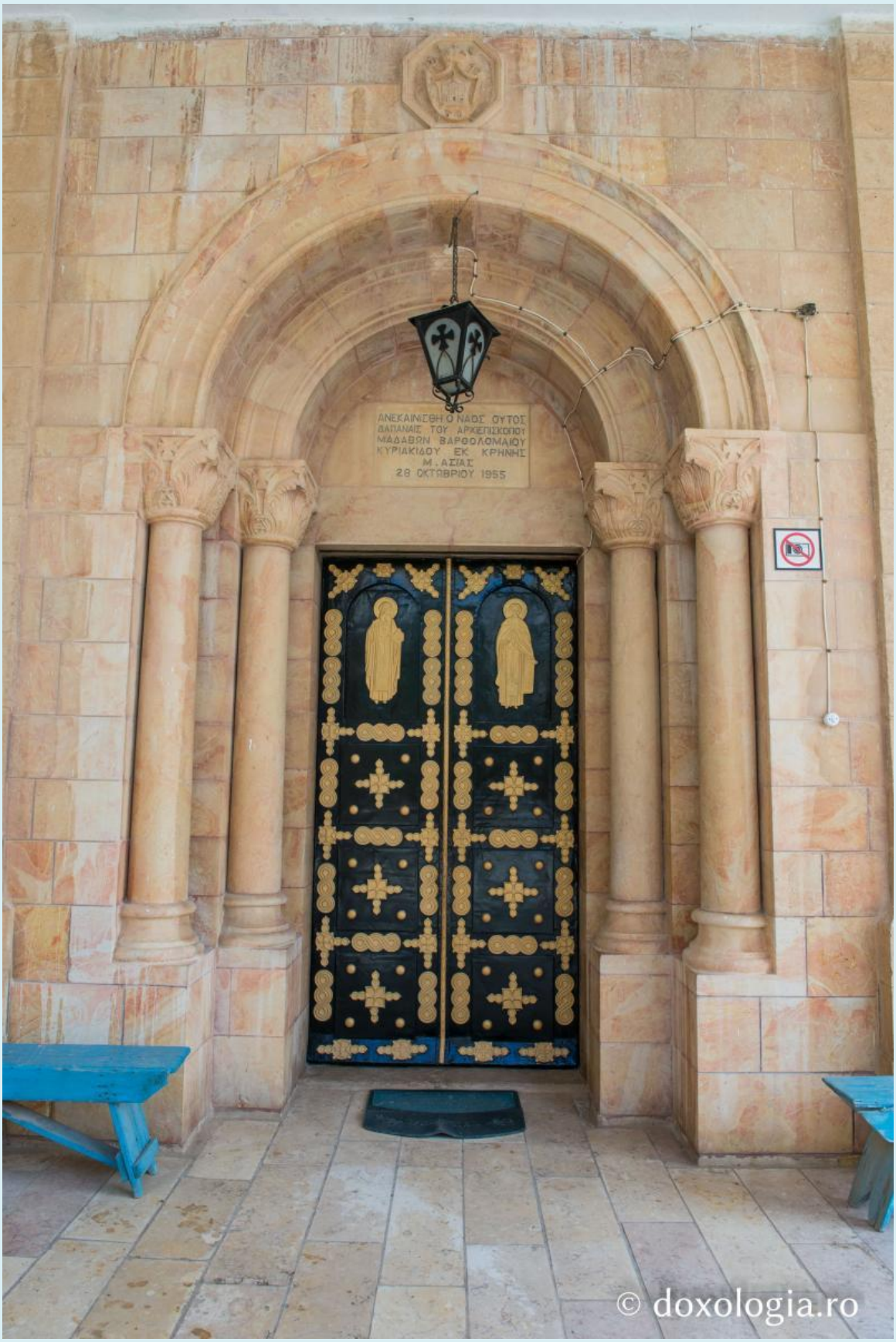
ΑΝΕΚΑΙΝΙΣΘΗ Ο ΝΑΟΣ ΟΥΤΟΣ
ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΜΑΔΑΒΩΝ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ ΕΚ ΚΡΗΝΗΣ
Μ. ΑΣΙΑΣ
28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1955
© doxologia.ro

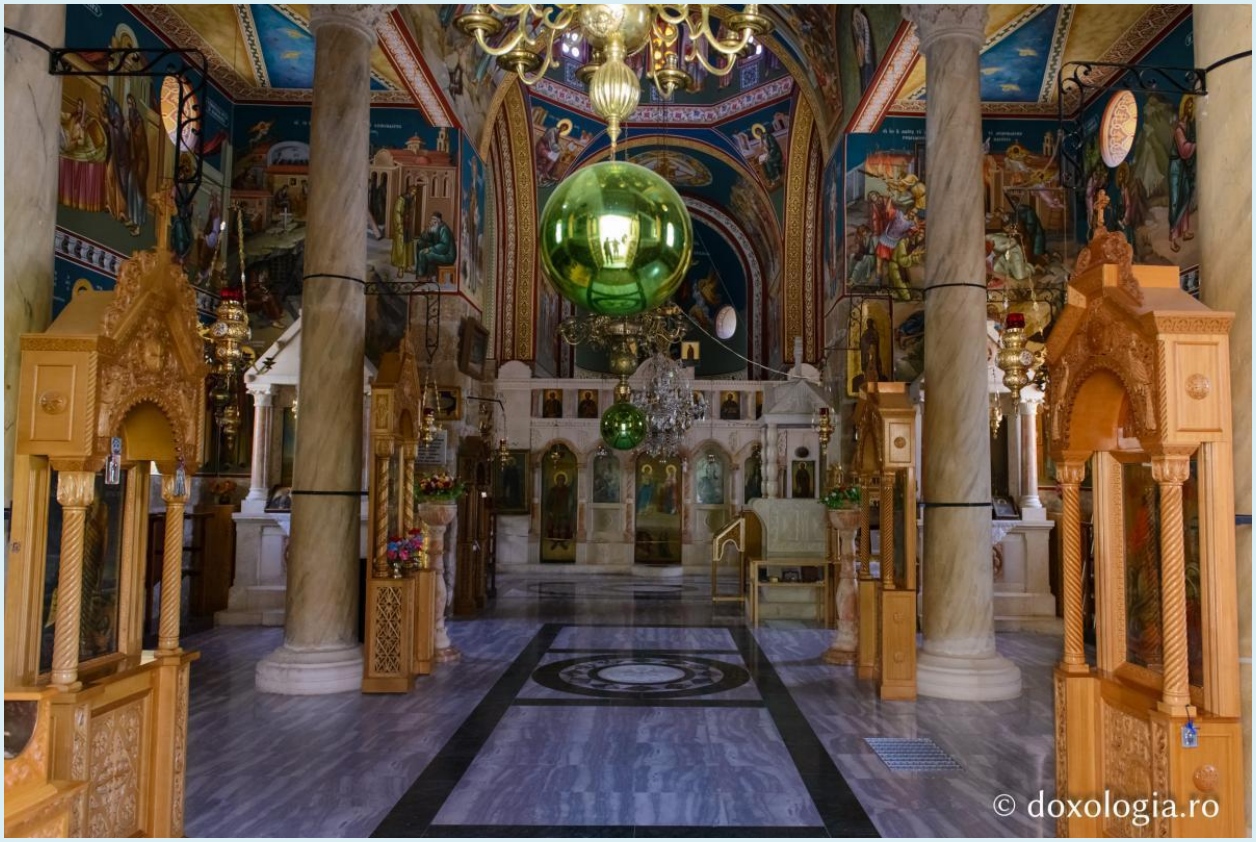
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΙΣ
Χς
Ο
Ν
ΠΑΝΤΟ
ΚΡΑΤΩΡ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

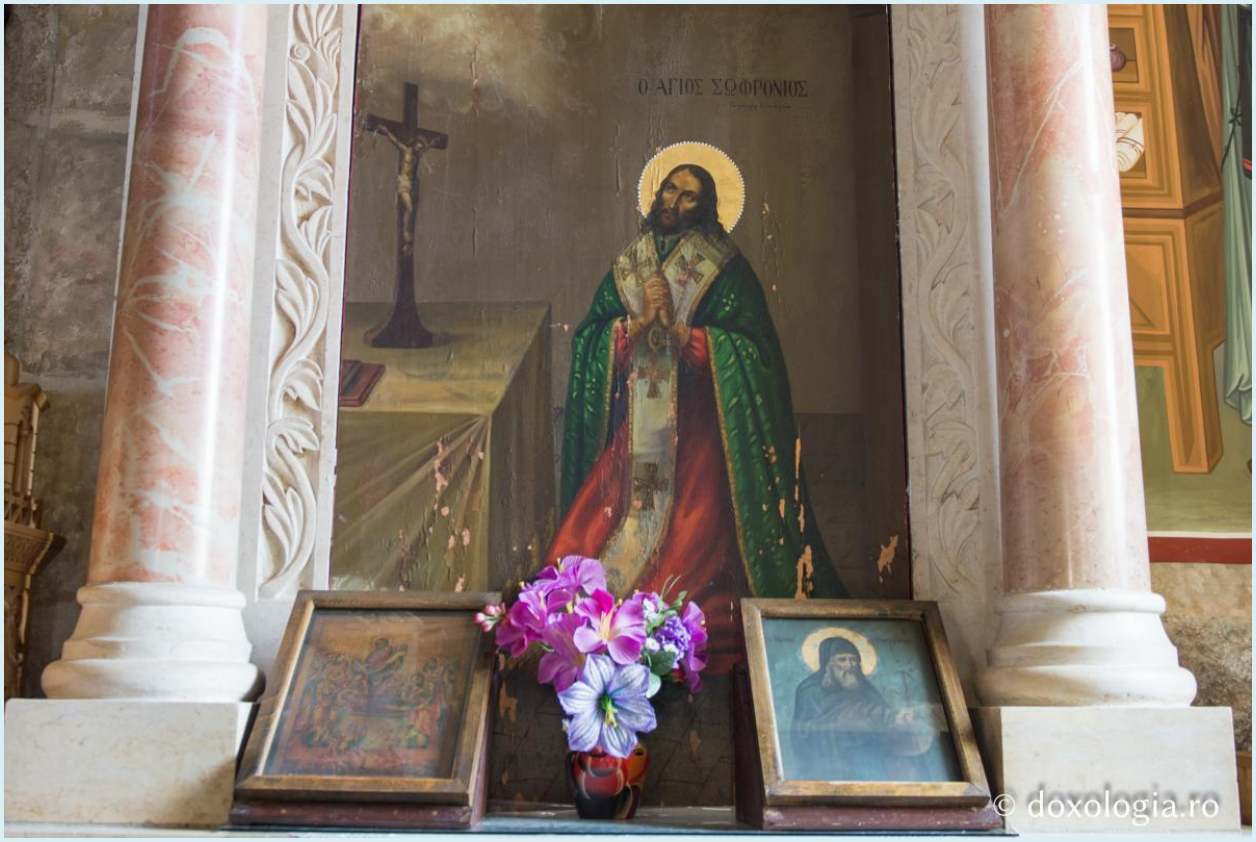
Ο ΑΓΙΟΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ
© doxologia.ro

Ο ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ
© doxologia.ro

οἱ ἐν τῇ λαύρᾳ ἁγίου θεοδοσίου κοινοβιάρχου
ἀσκήσαντες ὅσιοι πατέρες
© doxologia.ro

© doxologia.ro

يوحنا
ΟΠΡΟΔΡΟΜΟΣ
توبوا لانه
قد اقترب
ملكوت
السموات
© doxologia.ro

οἱ ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἁγίου θεοδοσίου
σφαγιασθέντες ὅσιοι
τοῦ κοινοβιάρχου
πατέρες
© doxologia.ro

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

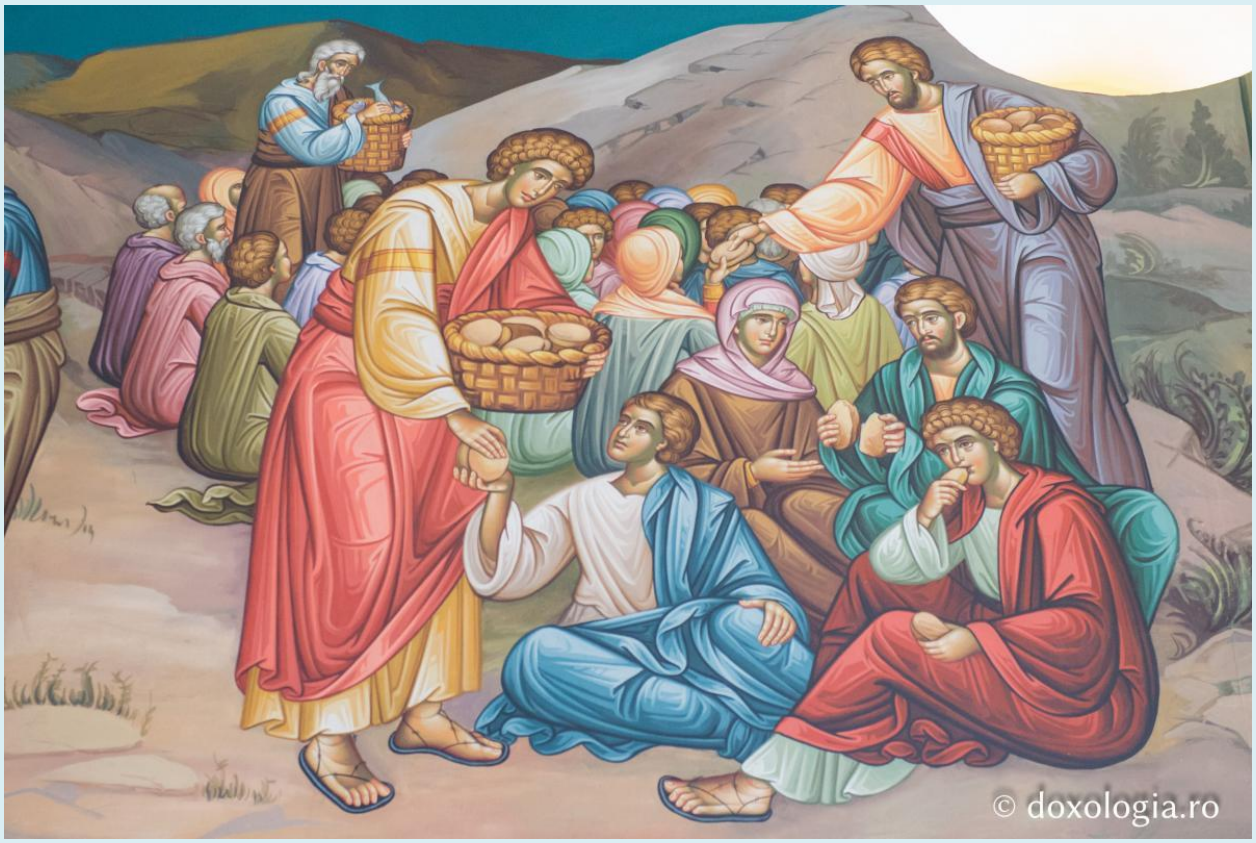
© doxologia.ro

ΙΣ ΧΣ
© doxologia.ro

Η ΒΑΠΤΙCΙC ΤΟ ΧΡΙCΤΟ
ΙΣ ΧΣ
© doxologia.ro

Ἡ μεταμόρφωσις
© doxologia.ro

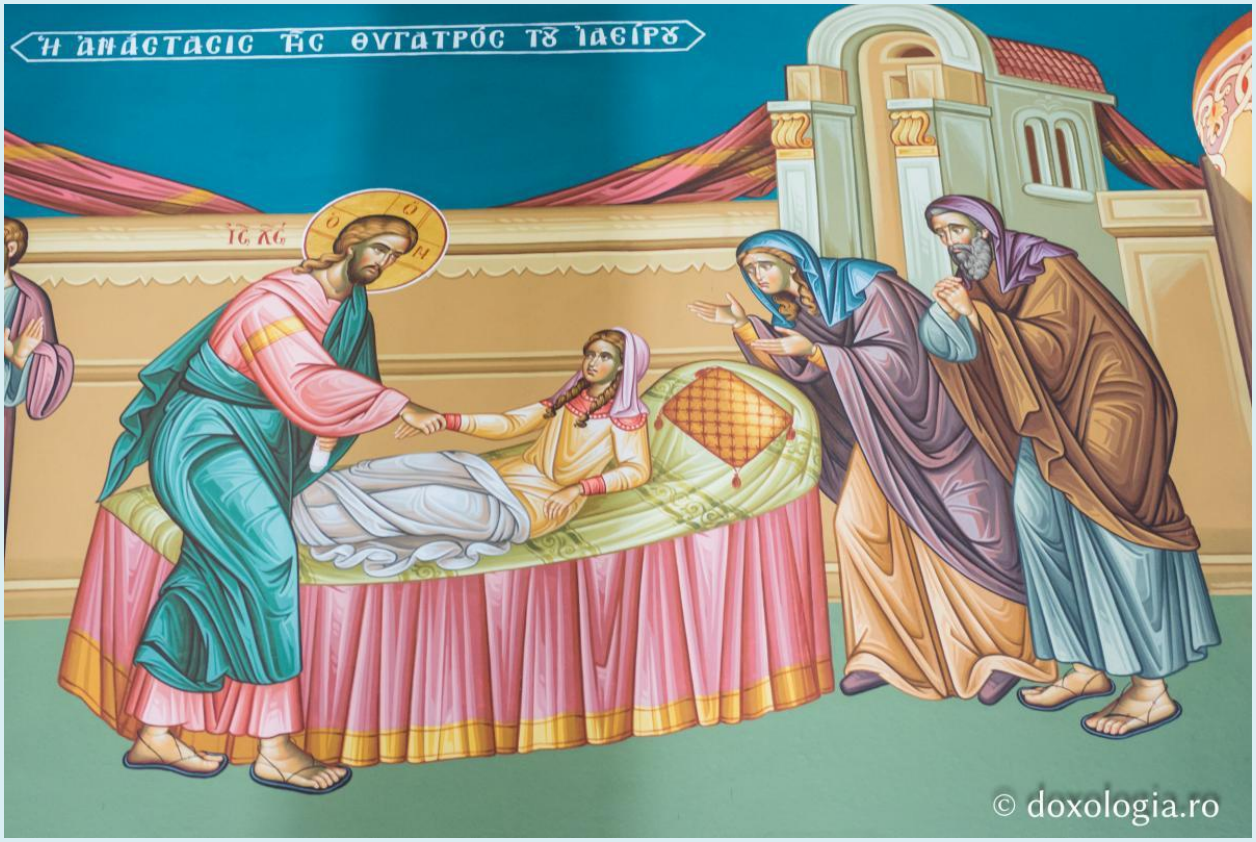
Ἡ ἀνάστασις ἧς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου
© doxologia.ro

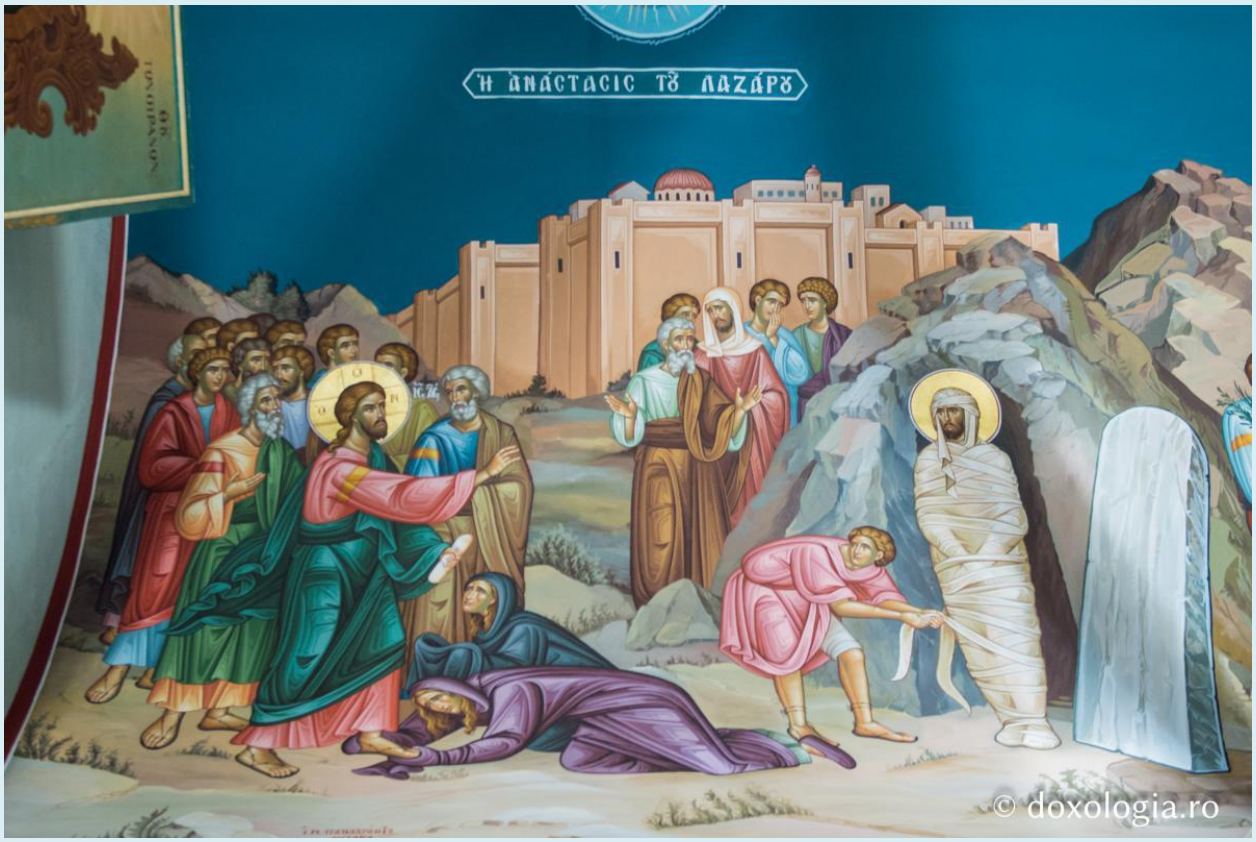
Ἡ ἈΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ
© doxologia.ro

Ὁ ΕΛΚΟΜΕΝΟΣ
Ἡ ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ
ΙΝΒΙ
© doxologia.ro

Η ΒΑΪΟΦΟΡΟΣ
ΙΣ ΧΣ
© doxologia.ro

Η ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ
© doxologia.ro

Ο ΑΓΙΟΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ
ΤΑΦΟΣ
ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ
ΗΜΩΝ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΙΑΡΧΟΥ
532
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

(Foto) Mănăstirea „Sfântul Teodosie cel mare” din Israel

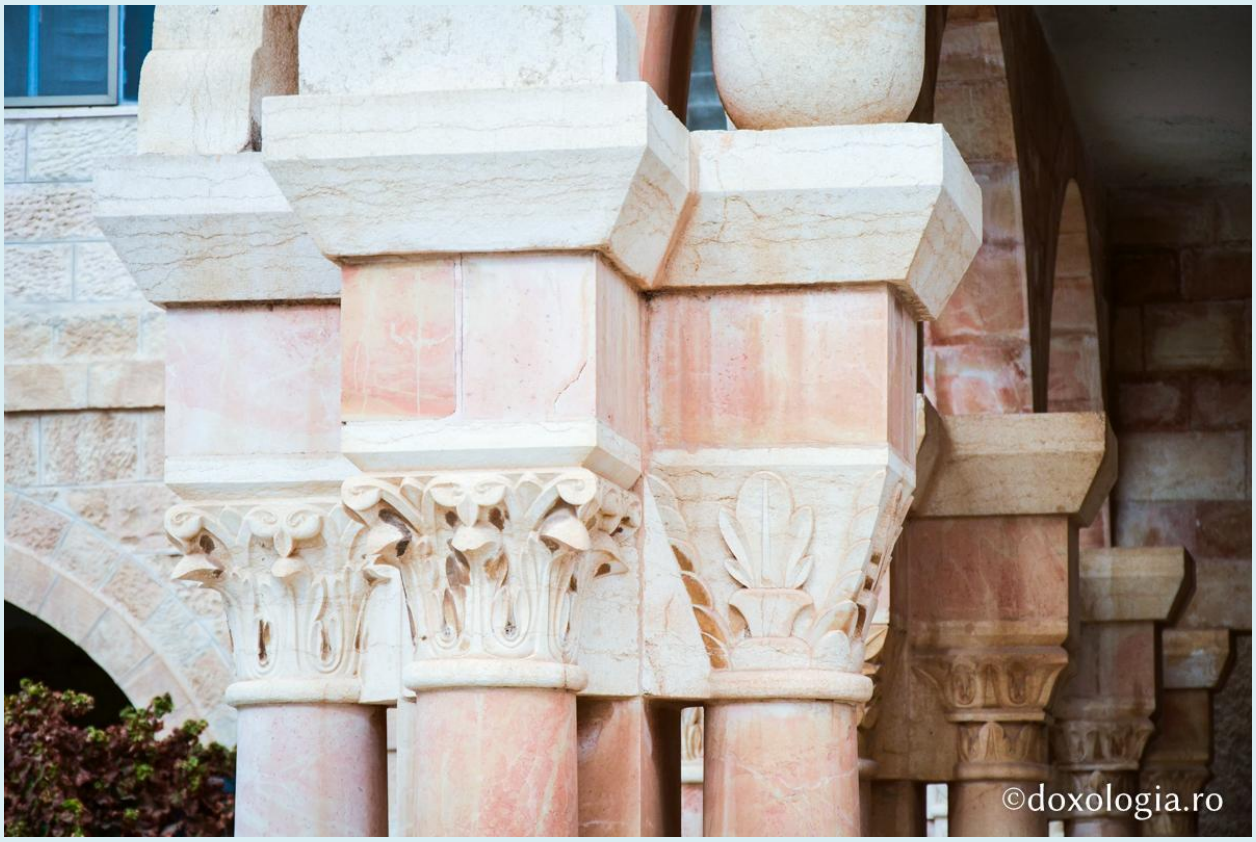
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
©doxologia.ro

Ὁ Ἅγιος
Θεοδόσιος
Ὁ Κοινοβιάρχης
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

ΑΝΕΚΑΙΝΙΣΘΗ Ο ΝΑΟΣ ΟΥΤΟΣ
ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΜΑΔΑΒΩΝ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ ΕΚ ΚΡΗΝΗΣ
Μ. ΑΣΙΑΣ
28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1955
©doxologia.ro

Ο ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ
©doxologia.ro

Ο ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

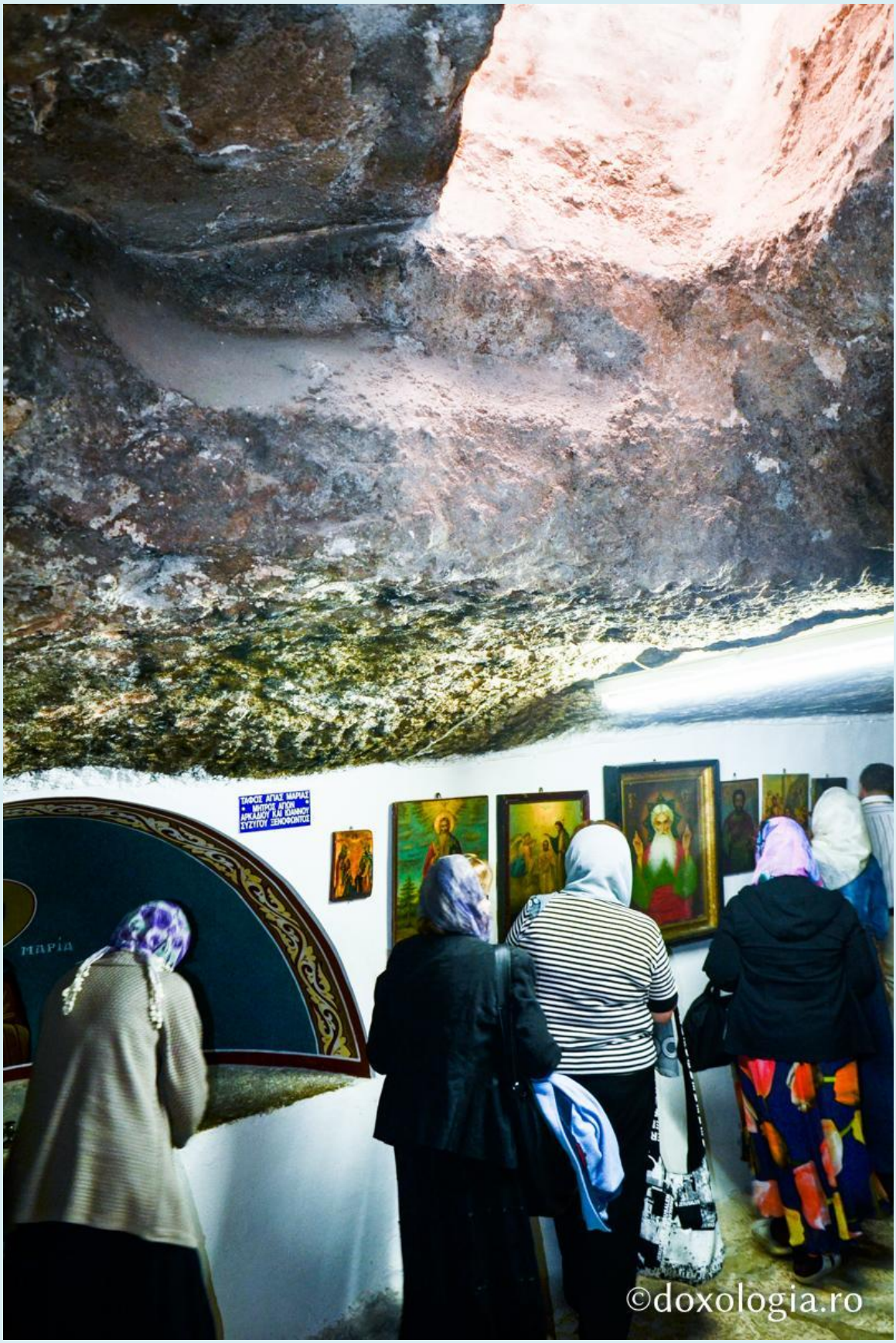
ΤΑΦΟΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΑΣ
ΜΗΤΡΟΣ ΔΕΣΠ.
ΑΡΧΑΙΟΥ Κ.ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ
ΣΥΖΥΓΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
©doxologia.ro

ΣΟΦΙΑΣ
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

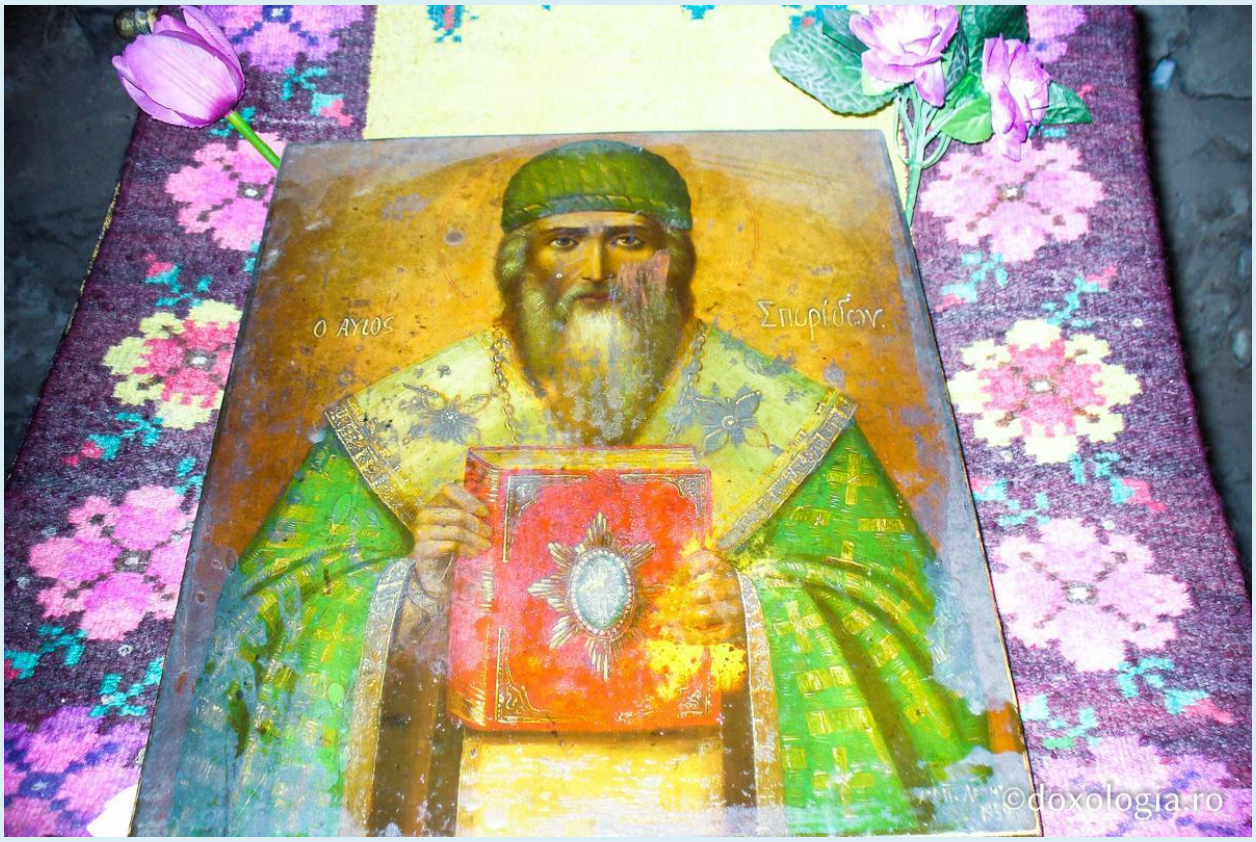
Ο ΑΓΙΟΣ
Σπυρίδων
©doxologia.ro

©doxologia.ro

Η ΑΓΙΑ ΕΥΛΟΓΙΑ
©doxologia.ro

©doxologia.ro

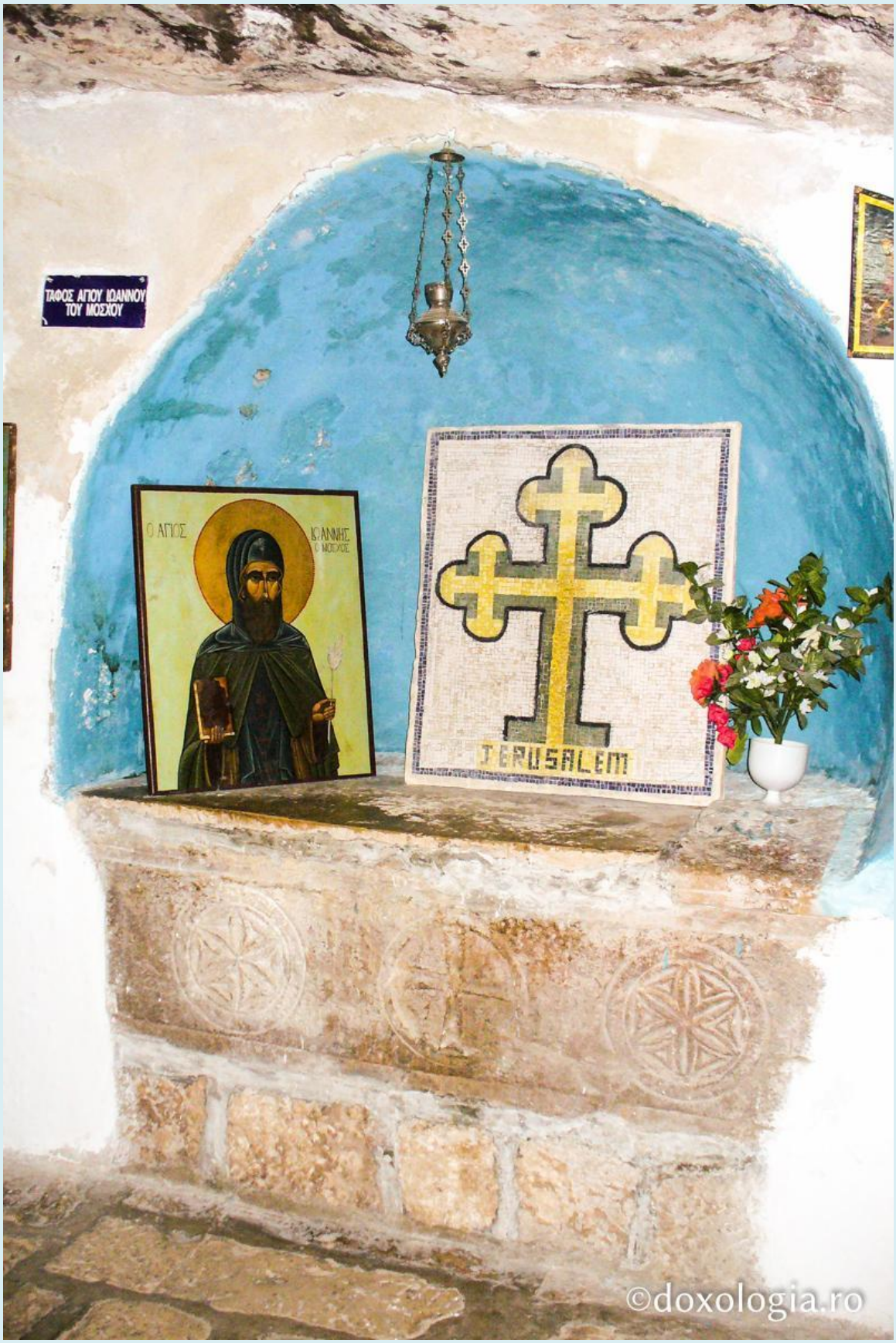
ΤΑΦΟΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ
Ο ΑΓΙΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ
Ο ΜΟΣΧΟΣ
IERUSALEM
©doxologia.ro

ΑΓΙΑ ΘΕΟΔΩΤΗ
ΤΑΦΟΣ ΑΓΙΑΣ ΘΕΟΔΟΤΗΣ
ΜΗΤΡΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
ΚΟΣΜΑ ΚΑΙ ΔΑΜΙΑΝΟΥ
©doxologia.ro

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

ΤΟΥ 614 ΑΠΟ
ΤΟΥΣ ΠΕΡΣΑΣ
©doxologia.ro

ΜΡ
Θ
ΠΟΡΤΑΗ-
ΤΗΣΑ
ΘΥ·
ΤΩΝ
ΗΕΗΡΩΝ
Η
ΕΛΕΟΥΣΑ
ΙΣ
ΧΣ
©doxologia.ro

Pr. Silviu Cluci - Mormântul Sfântului Teodosie cel mare

Mormântul Sfântului Teodosie cel mare se află în Peştera magilor din curtea mănăstirii ctitorite de cuvios.

Foto: Silviu Cluci

La trecerea la Domnul a Sfântului Teodosie cel mare (11 ianuarie anul 529), peştera celor trei magi a fost locul unde a fost săpat mormântul Sfântului Teodosie.

Peştera reprezintă una dintre cele mai interesante părţi ale vechii mănăstiri a Sfântului Teodosie. Este o peşteră naturală, uşor ecarisată, situată şi azi ca şi odinioară chiar în inima mănăstirii.

La începutul secolului XX, deasupra peşterii a fost ridicat un paraclis din care coboară trepte săpate în piatră.

Pr. Silviu Cluci - Odoarele Mănăstirii Sfântului Teodosie cel mare

În biserica mănăstirii se păstrează, cu mare evlavie, moaştele Sfinţilor părinţi ucişi de perşi în anul 614, dar şi părticele din moaştele mai multor sfinţi.

Pelerinii se mai pot închina la moaştele Sfintei Eufrosina, cneaghina din Polotsk, care a venit de la Mănăstirea rusească a Mântuitorului din Moscova şi a adormit întru Domnul la 23 mai 1783.

De asemenea, în peştera celor trei magi se află mormintele

- *Sfinţilor Teodosie şi Ioan Moshu şi*
- *Sfintelor Evloghia,*
- *Sfânta Sophia,*
- *Sfânta Theodoti şi*
- *Sfânta Maria, soţia Sfântului Xenofont şi mama Sfinţilor Arcadie şi Ioan.*

© doxologia.ro

Pr. Silviu Cluci - Peştera magilor de la Mănăstirea Sfântului Teodosie

Mănăstirea Sfântului Teodosie a fost ridicată pe locul peșterii unde, după tra-diție, s-au oprit să înnopteze magii pe drumul lor de întoarcere de la Betleem (Matei 2, 12).

Foto: Silviu Cluci

Peştera reprezintă una dintre cele mai interesante părţi ale vechii mănăstiri a Sfântului Teodosie. Este o peșteră naturală, uşor ecarisată, situată şi azi ca şi odinioară chiar în inima mănăstirii.

La trecerea la Domnul a Sfântului Teodosie cel mare (11 ianuarie anul 529), peştera celor trei magi a fost locul unde a fost săpat mormântul Sfântului Teodosie.

În aceeaşi peşteră mai odihnesc şi Sfânta Evloghia, mama Sfântului Teodosie; Sfânta Sophia, mama Sfântului Sava; Sfânta Theodoti, mama Sfinţilor Cosma şi Damian; precum şi Sfânta Maria, soţia Sfântului Xenofont şi mama Sfinţilor Arcadie şi Ioan. De asemenea, aici se află mormântul Sfântului Ioan Moshu, autorul Limonarului.

Odată cu zidirea noii mănăstiri la începutul secolului XX, deasupra peşterii celor trei magi a fost ridicat un paraclis din care coboară trepte săpate în piatră.

(Foto) Peştera în care s-au odihnit cei Trei crai de la Răsărit:
https://doxologia.ro/locuri-de-pelerinaj/pestera-magilor-de-la-manastirea-sfantului-teodosie

(Foto) Peştera în care s-au odihnit cei Trei crai de la Răsărit

Mănăstirea Sfântul Teodosie este situată în deșertul Iudeii, între Betleem și Ierusalim. În curtea mănăstirii se află un paraclis construit pe locul peșterii unde au poposit cei Trei crai de la Răsărit după ce au plecat din Betleem.

foto: Oana Nechifor, Pr. Silviu Cluci, Andrei Agache

© doxologia.ro

ΣΠΗΛΑΙΟ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ
ΜΑΓΩΝ
© doxologia.ro

Mormântul Sfântului Teodosie (Foto: Oana Nechifor)

Mormântul Sfântului Teodosie (Foto: Oana Nechifor)

Mormântul Sfântului Teodosie (Foto: Oana Nechifor)

Mormântul Sfintei Evloghia, mama Sfântului Teodosie (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfintei Sofia, mama Sfântului Sava (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfintei Maria, soţia Sfântului Xenofont şi mama Sfinţilor Arcadie şi Ioan (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfintei Theodoti, mama Sfinţilor Cosma şi Damian (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfântului Ioan Moshu (Foto: Silviu Cluci)

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ
ΗΣΑΙΑΣ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

O VIAŢĂ DE JERTFĂ ŞI O JERTFĂ DE O VIAŢĂ

Sfântul Teodosie cel Mare – începătorul vieţii de obşte – prăznuit la 11 ianuarie

„Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi pune sufletul pentru oile sale.”
Ioan, 10.11.

Călătorind prin deşertul uscat şi aspru al Iudeii, ca prin deşertăciunea nemiloasă a acestei vieţi, îţi rânduieşte Preamilostivul Dumnezeu o oază de răcoare sufletească, mereu vie şi proaspătă: Sfânta Mănăstire a lui Teodosie cel Mare. Este aici liniştea ce urmează tuturor răspunsurilor şi ostenelilor, este aici odihna de după înfrigurarea luptelor, seninătatea şi zborul de după focul cel curăţitor al lacrimilor.

Cine eşti tu, preaminunatule între sfinţi, fericit preacuvios Teodosie? „Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi pune sufletul pentru oile sale.”

S-a născut în Mogorion, un sat din vechiul tărâm al Capadociei, din părinţi binecredincioşi: Proieresie şi Evloghia. Încă din tinereţe a lăsat toate „ca pe Hristos să-L dobândească” şi a luat drumul Ierusalimului. Mergând spre Sfânta Cetate, l-a întâlnit pe Sfântul Simeon Stâlpnicul, care i-a proorocit că va fi mare păstor de suflete, iar această proorocie avea să-l urmărească toată viaţa. În acea vreme domnea împăratul Marchian, iar la Calcedon se ţinea al IV-lea Sinod Ecumenic (451).

Tânărul Teodosie a intrat în cinul monahal sub ascultarea stareţului Longhin, care-şi avea chilia pe lângă Turnul lui David din Ierusalim. Vieţuind acolo în supunere a fost ales de Domnul şi trimis de stareţul său cu binecuvântare să îngrijească biserica Preacuratei Născătoare de Dumnezeu zidită de o binecredincioasă femeie, anume Glicheria. Supărat de mulţimile ce veneau la dânsul, „a fugit şi s-a sălăşluit în pustie”, găsindu-şi liniştea în peştera în care s-au odihnit magii venind de la Betleem. 30 de ani s-a nevoit nemâncând pâine, ci doar ierburi, fructe de finic şi linte.

Ca un sfeşnic luminau faptele sale şi în juru-i s-au adunat îndată 7 ucenici. Încă de la început le-a întărit credinţa printr-o slăvită minune: unul dintre ei, Vasile, săpând un mormânt, a cerut binecuvântarea sfântului ca să fie primul mort din mănăstire pus în acel mormânt. Primind blagoslovenie, minune: săvârşindu-se toată rânduiala îngropării, la 40 de zile, Vasile a plecat la Domnul.

Fraţii s-au înmulţit şi i-au cerut sfântului să-i lase să zidească mănăstire (căci până atunci monahii locuiau răzleţi prin peşteri). Ea s-a ridicat, într-adevăr, pe un loc ales de Domnul prin minune şi astfel a luat acolo fiinţă, pentru prima dată, viaţa de obşte. Sub binecuvântarea lui Dumnezeu, locul a înflorit atât de mult încât în scurt timp se nevoiau aici 693 de călugări care aveau în grijă 4 biserici, 3 bolniţe şi care puneau zilnic 100 de mese pentru săraci. Slujbele erau ţinute în greacă, armeană şi ivrit.

Sfântul Teodosie a fost un aprig apărător al hotărârilor ortodoxe ale Sinodului din Calcedon şi a luptat cu înverşunare împotriva eresurilor lui Eutihie şi a lui Sever. Ştiind marea influenţă a sfântului asupra întregii comunităţi creştine, împăratul i-a dăruit bani mulţi în speranţa că fericitul ar întări credinţa eretică. Dar cuviosul, luând banii şi făcând mari milostenii, a mustrat pe faţă rătăcirea şi a dat anatemei pe cei ce nu mărturiseau hotărârile Sinodului din Calcedon.

Minunile pe care le-a săvârşit au împodobit viaţa şi trăirea cuviosului părinte: o femeie ce pătimea de cancer la sân a fost vindecată numai cu atingerea Fericitului; de nenumărate ori a înmulţit hrana celor ce erau în lipsă; o femeie care năştea numai prunci morţi, făgăduind că, de va avea un copil viu, îl va numi Teodosie, a dobândit fiul dorit şi l-a închinat lui Dumnezeu. „Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi”

Mutarea la Domnul a sfântului este înveşmântată în neîncetată rugăciune. Zăcând un an întreg pe patul suferinţei „dascălul pustiei” nu s-a dezlipit nici în somn de iubita sa rugăciune. S-a dus la ceruri la 105 ani şi a fost înmormântat cu cinste de Preasfinţitul Petru al Ierusalimului. Dar nu a plecat, este aici, în pustiul Iudeii, roditor prin lacrimile sale, este aici, aproape de orice inimă suferindă, aproape de săraci şi de bolnavi, de suspinul celui pierdut şi rătăcit, căci „oricine crede în Mine, deşi mort, viu va fi”.

Simona Văleanu

O VIAȚĂ DE JERTFĂ ȘI O JERTFĂ DE O VIAȚĂ

Sfântul Teodosie cel Mare – începătorul vieții de obște – prăznuit la 11 ianuarie

„Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile sale.”

Ioan, 10.11.

drumul Ierusalimului. Mergând spre Sfânta Cetate, l-a întâlnit pe Sfântul Simeon Stâlpnicul, care i-a proorocit că va fi mare păstor de suflete, iar această proorocie avea să-l urmărească toată viața. În acea vreme domnea împăratul Marchian, iar la Calcedon se ținea al IV-lea Sinod Ecumenic (451).

Tânărul Teodosie a intrat în cinul monahal sub ascultarea starețului

minune: săvârșindu-se toată rânduiala îngropării, la 40 de zile, Vasile a plecat la Domnul.

Frații s-au înmulțit și i-au cerut sfântului să-i lase să zidească mănăstire (căci până atunci monahii locuiau răzleți prin peșteri). Ea s-a ridicat, într-adevăr, pe un loc ales de Domnul prin minune și astfel a luat acolo ființă, pentru prima dată, viața de obște. Sub binecuvântarea lui Dumnezeu, locul a înflorit atât de mult încât în scurt timp se nevoiau aici 693 de călugări care aveau în grijă 4 biserici, 3 bolnițe și care puneau zilnic 100 de mese pentru săraci. Slujbele erau ținute în greacă, armeană și ivrit.

Sfântul Teodosie a fost un aprig apărător al hotărârilor ortodoxe ale Sinodului din Calcedon și a luptat cu înverșunare împotriva eresurilor lui Eutihie și a lui Sever. Știind marea influență a sfântului asupra întregii comunități creștine, împăratul i-a dăruit bani mulți în speranța că fericitul ar întări credința eretică. Dar cuviosul, luând banii și făcând mari milostenii, a mustrat pe față rătăcirea și a dat anatemei pe cei ce nu mărturiseau hotărârile Sinodului din Calcedon.

Minunile pe care le-a săvârșit au împodobit viața și trăirea cuviosului părinte: o femeie ce pătimea de cancer la sân a fost vindecată numai cu atingerea Fericitului; de nenumărate ori a înmulțit hrana celor ce erau în lipsă; o femeie care năștea numai prunci morți,

Ioan, 10.11.

Călătorind prin deşertul uscat şi aspru al Iudeii, ca prin deşertăciunea nemiloasă a acestei vieţi, îţi rânduieşte Preamilostivul Dumnezeu o oază de răcoare sufletească, mereu vie şi proaspătă: Sfânta Mănăstire a lui Teodosie cel Mare. Este aici liniştea ce urmează tuturor răspunsurilor şi ostenelilor, este aici odihna de după înfrigurarea luptelor, seninătatea şi zborul de după focul cel curăţitor al lacrimilor.

Cine eşti tu, preaminunatule între sfinţi, fericit preacuvios Teodosie? „Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi pune sufletul pentru oile sale."

S-a născut în Mogorion, un sat din vechiul tărâm al Capadociei, din părinţi binecredincioşi: Proieresie şi Evloghia. Încă din tinereţe a lăsat toate „ca pe Hristos să-L dobândească" şi a luat

IV-lea Sinod Ecumenic (451).

Tânărul Teodosie a intrat în cinul monahal sub ascultarea stareţului Longhin, care-şi avea chilia pe lângă Turnul lui David din Ierusalim. Vieţuind acolo în supunere a fost ales de Domnul şi trimis de stareţul său cu binecuvântare să îngrijească biserica Preacuratei Născătoare de Dumnezeu zidită de o binecredincioasă femeie, anume Glicheria. Supărat de mulţimile ce veneau la dânsul, „a fugit şi s-a sălăşluit în pustie", găsindu-şi liniştea în peştera în care s-au odihnit magii venind de la Betleem. 30 de ani s-a nevoit nemâncând pâine, ci doar ierburi, fructe de finic şi linte.

Ca un sfeşnic luminau faptele sale şi în juru-i s-au adunat îndată 7 ucenici. Încă de la început le-a întărit credinţa printr-o slăvită minune: unul dintre ei, Vasile, săpând un mormânt, a cerut binecuvântarea sfântului ca să fie primul mort din mănăstire pus în acel mormânt. Primind blagoslovenie,

gerea Fericitului; de nenumărate ori a înmulţit hrana celor ce erau în lipsă; o femeie care năştea numai prunci morţi, făgăduind că, de va avea un copil viu, îl va numi Teodosie, a dobândit fiul dorit şi l-a închinat lui Dumnezeu. „Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi"

Mutarea la Domnul a sfântului este înveşmântată în neîncetată rugăciune. Zăcând un an întreg pe patul suferinţei „dascălul pustiei" nu s-a dezlipit nici în somn de iubita sa rugăciune. S-a dus la ceruri la 105 ani şi a fost înmormântat cu cinste de Preasfinţitul Petru al Ierusalimului. Dar nu a plecat, este aici, în pustiul Iudeii, roditor prin lacrimile sale, este aici, aproape de orice inimă suferindă, aproape de săraci şi de bolnavi, de suspinul celui pierdut şi rătăcit, căci „oricine crede în Mine, deşi mort, viu va fi".

Simona Văleanu

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

111

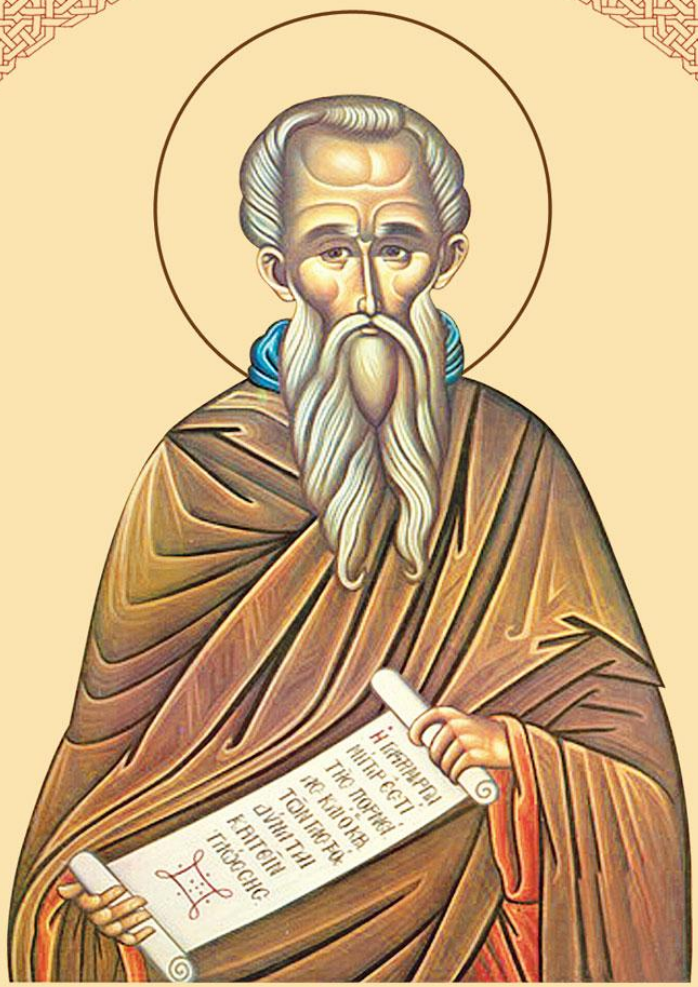

Viața și Acatistul Sfântului Cuvios TEODOSIE

Începătorul vieții călugărești de obște

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Cu curgerile lacrimilor tale nerodirea pustiei ai lucrat-o și, cu suspinele cele din adânc, spre însutite osteneli ai făcut-o roditoare; și te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, Părintele nostru; roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.”

Troparul Sfântului Cuvios Teodosie

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-353-1

Icoane

ΕΑΝ ΜΗ
ΑΠΟΤΑΞΗΣΘΕ
ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΟ
ΣΜΟΥ ΔΥΝΑΣΘΕ
ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΜΟΝΑΧΟΙ

SFÂNTUL
CUVIOS
TEODOSIE
CEL MARE
ΕΑΝ ΜΗ
ΑΠΟΤΑΞΗΣΘΕ
ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΤΟ ΚΟ
ΣΜΩ ΔΥΝΑΣΘΕ

11 ianuarie

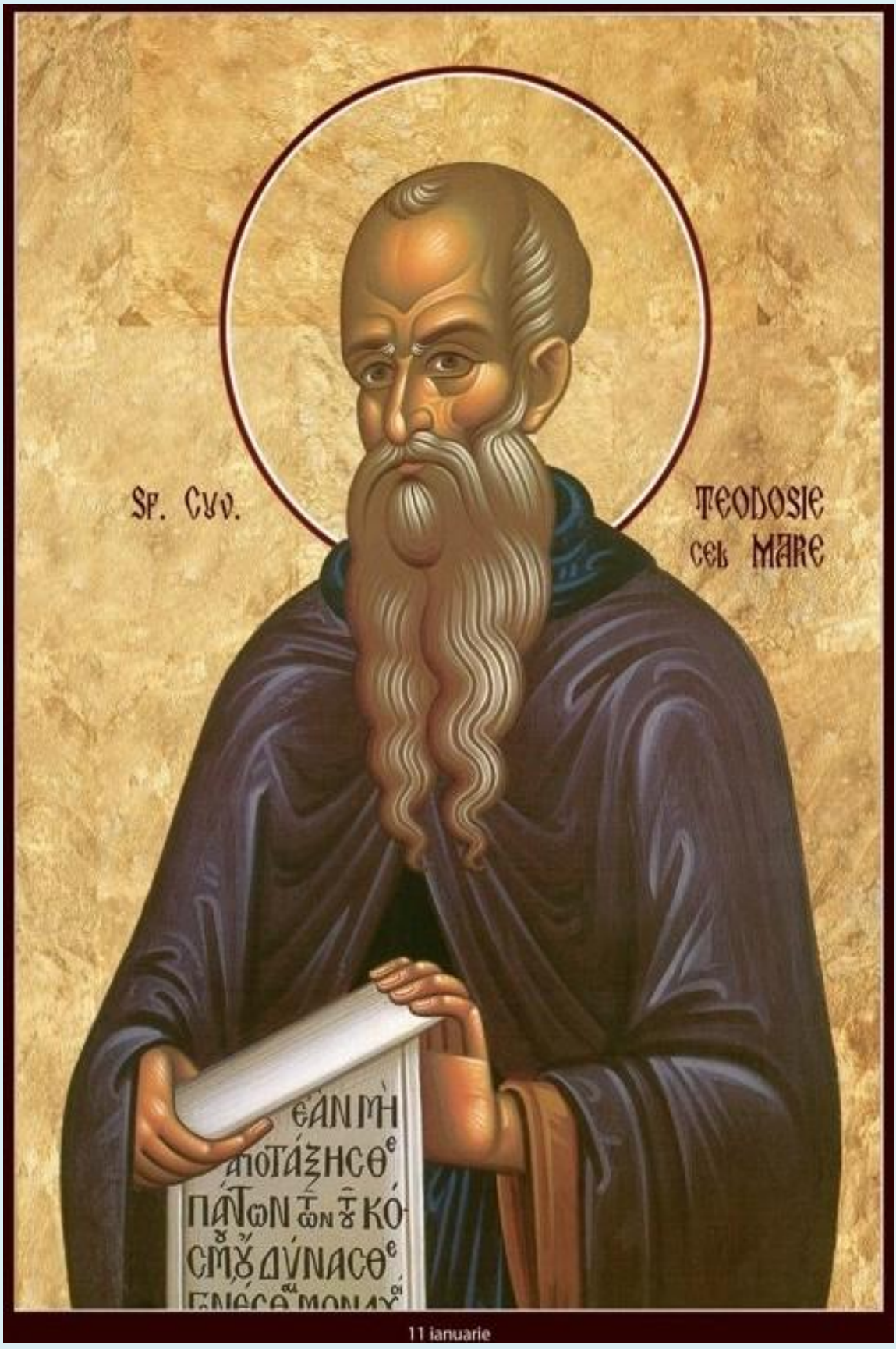
SF. CUV.
TEODOSIE
CEL MARE
ΕΑΝ ΜΗ
ΑΠΟΤΑΞΗΣΘΕ
ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΟ
ΣΜΟΥ ΔΥΝΑΣΘΕ
11 ianuarie

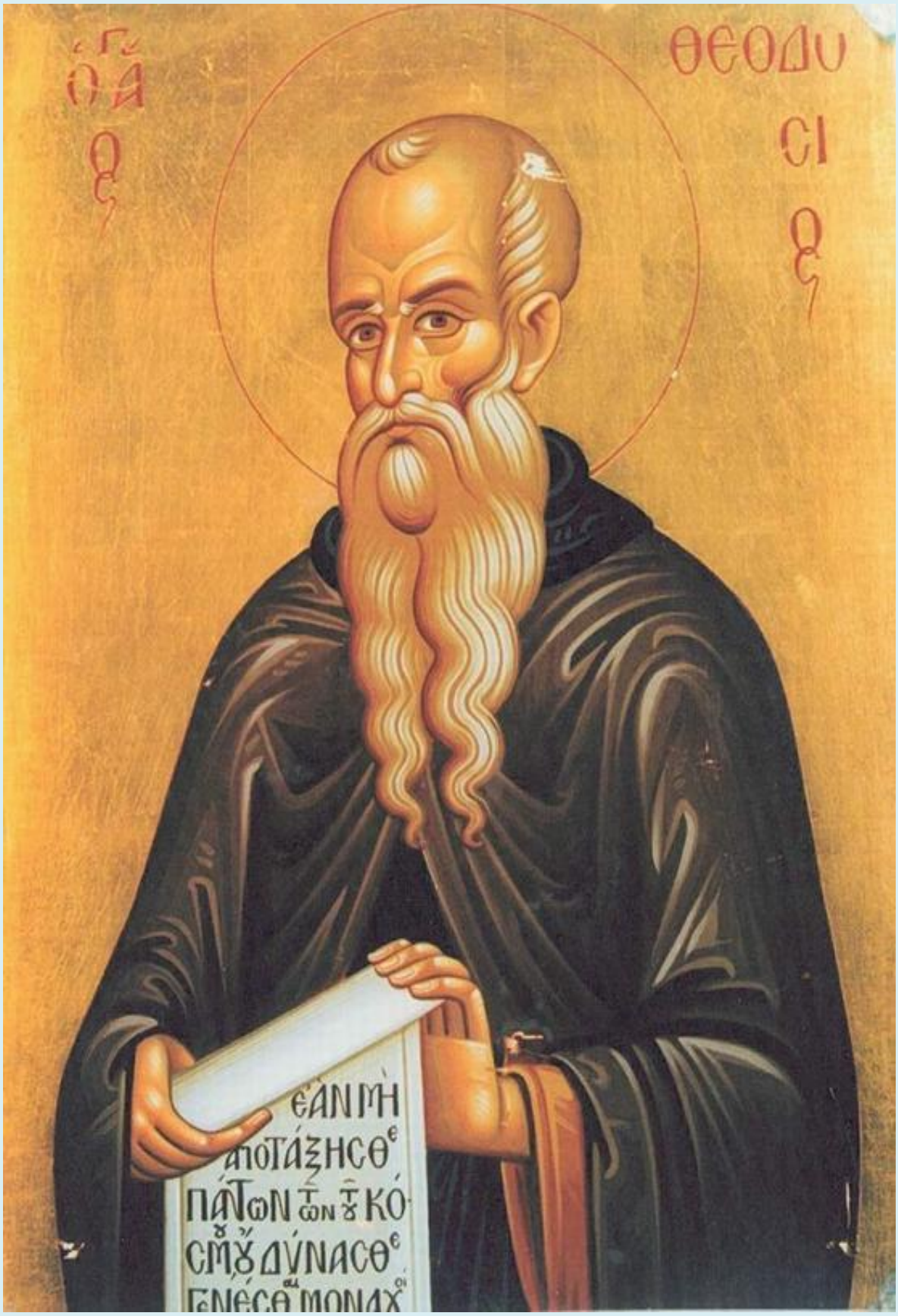
ΘΕΟΔΥ
ΣΙ
ΕΑΝ ΜΗ
ΑΠΟΤΑΞΗΣΘΕ
ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΤΟ
ΣΜΩ ΔΥΝΑΣΘΕ

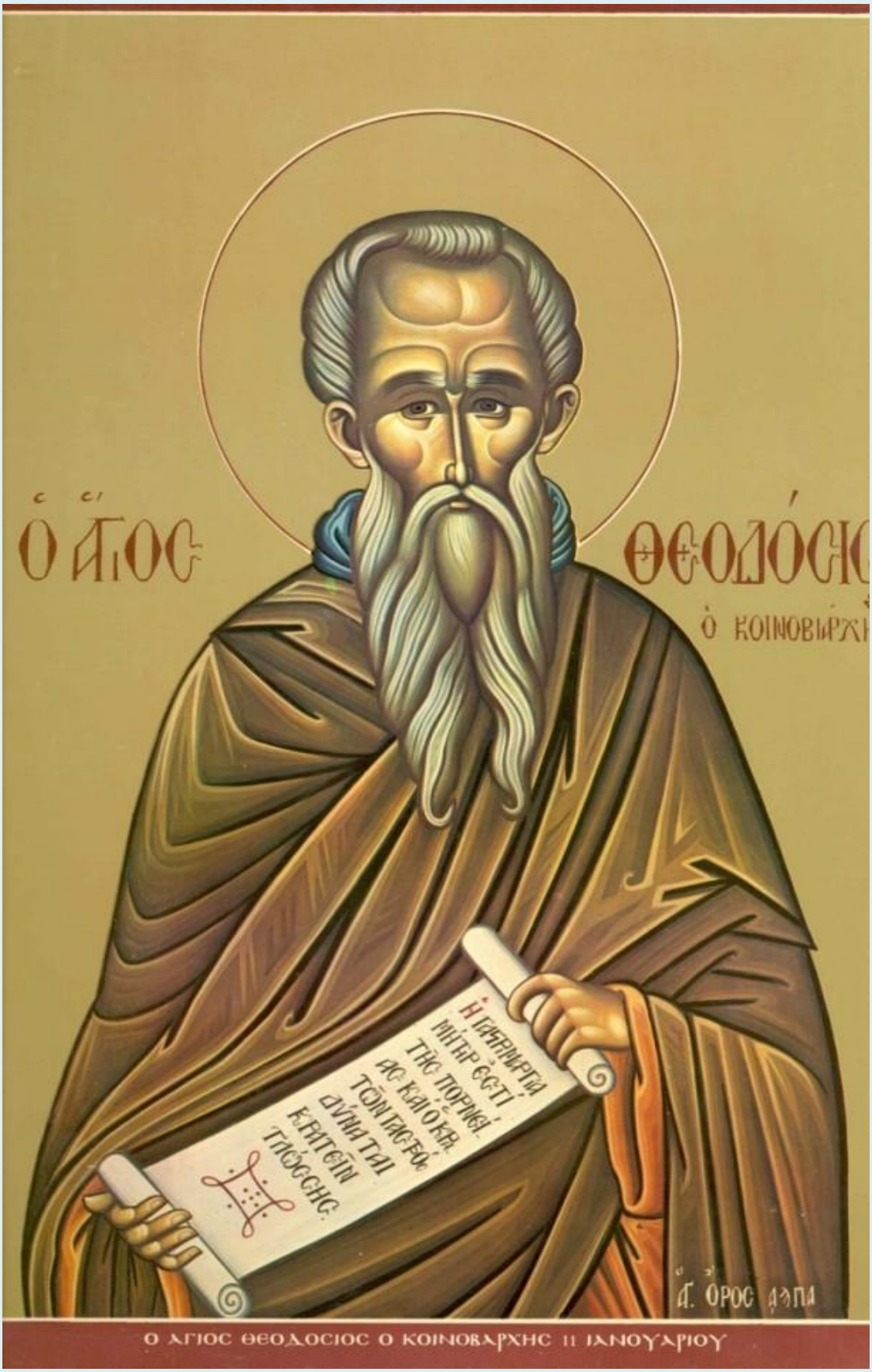

Ο ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Ο ΚΟΙΝΟΒΑΡΧΗΣ 11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

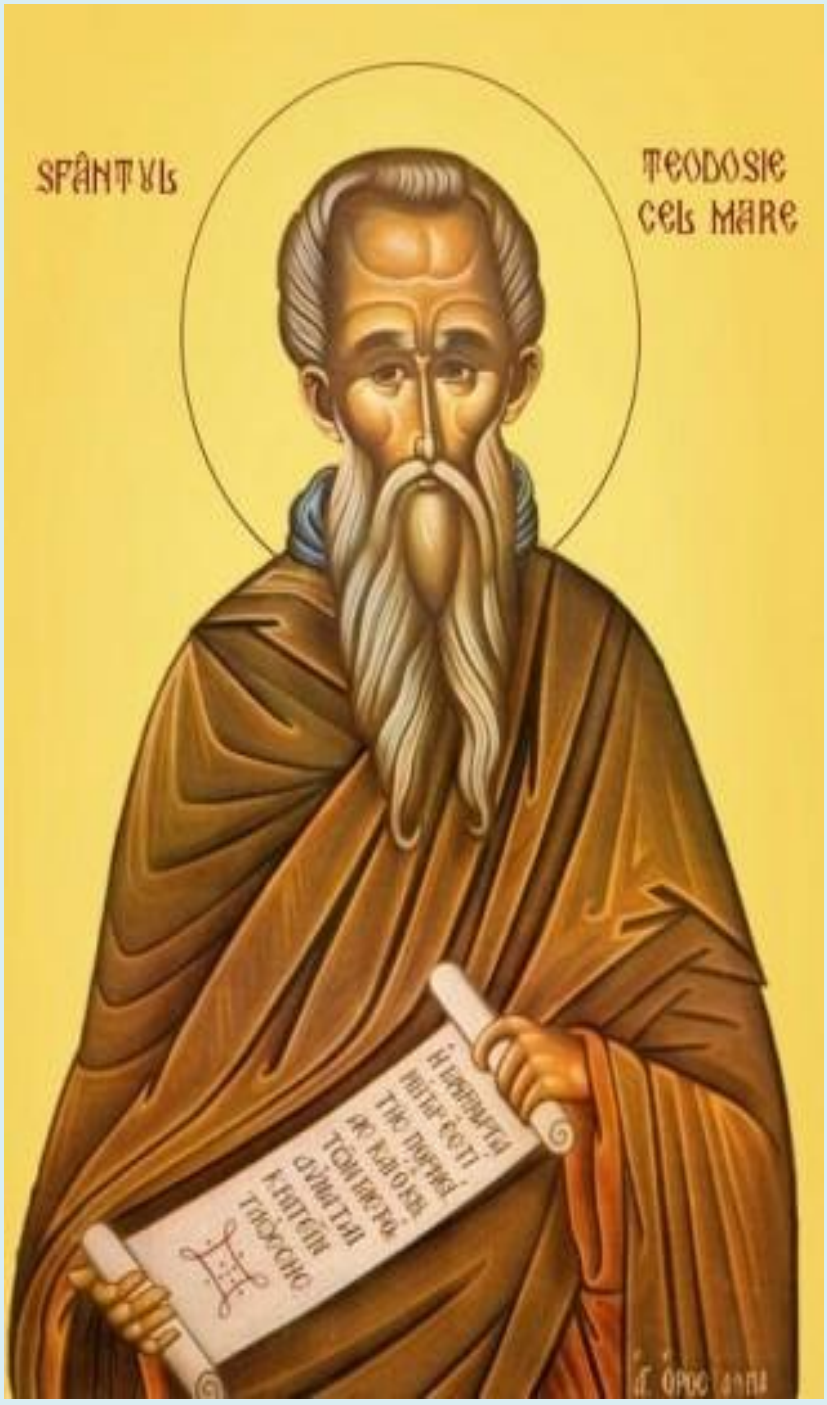
SFÂNTUL
TEODOSIE
CEL MARE

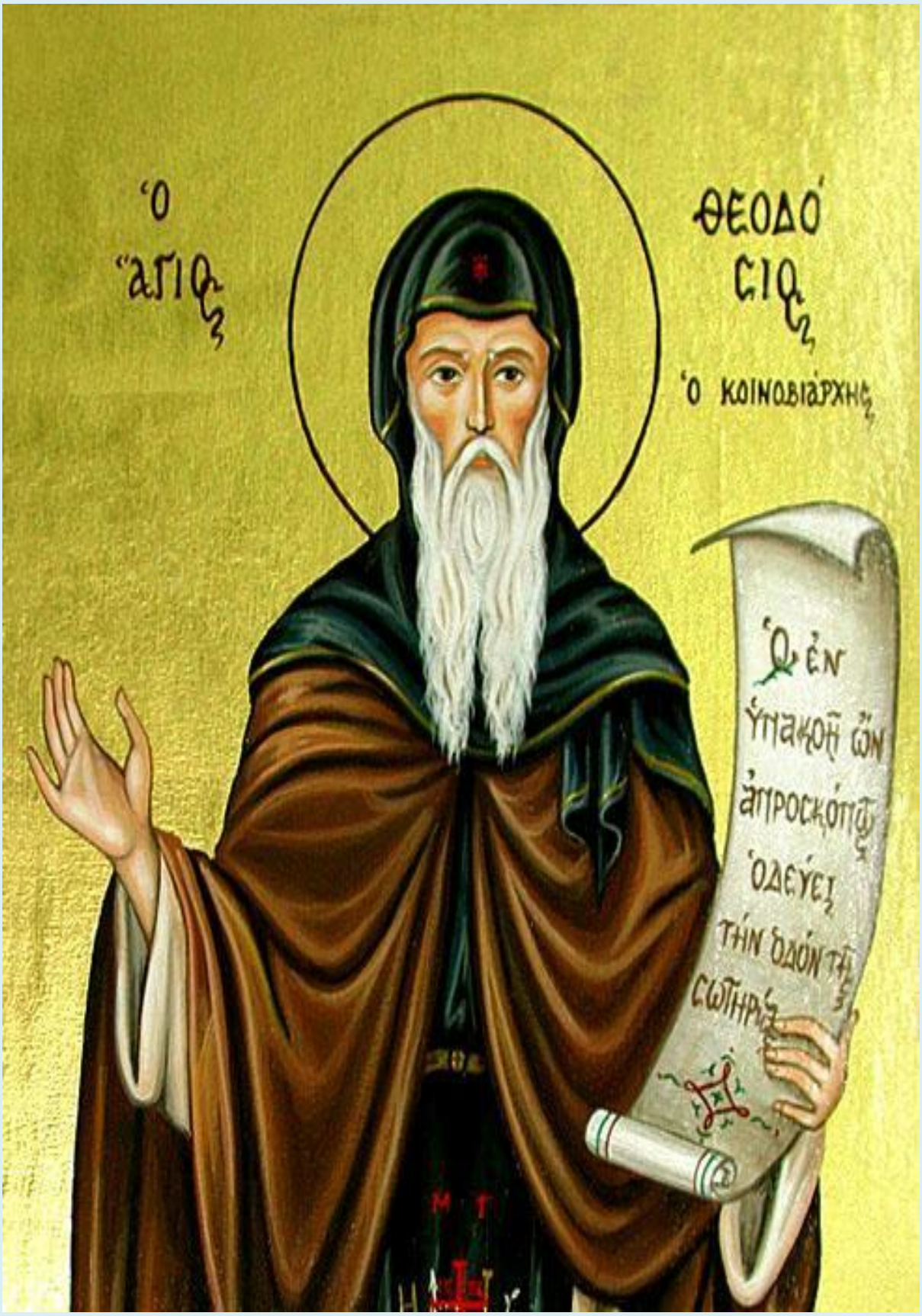
Ὁ
ἅγιος
θεοδό
σιος
ὁ κοινοβιάρχης
Ὃς ἐν
ὑπακοῇ ὢν
ἀπροσκόπτως
ὁδεύει
τὴν ὁδὸν τῆς
σωτηρίας

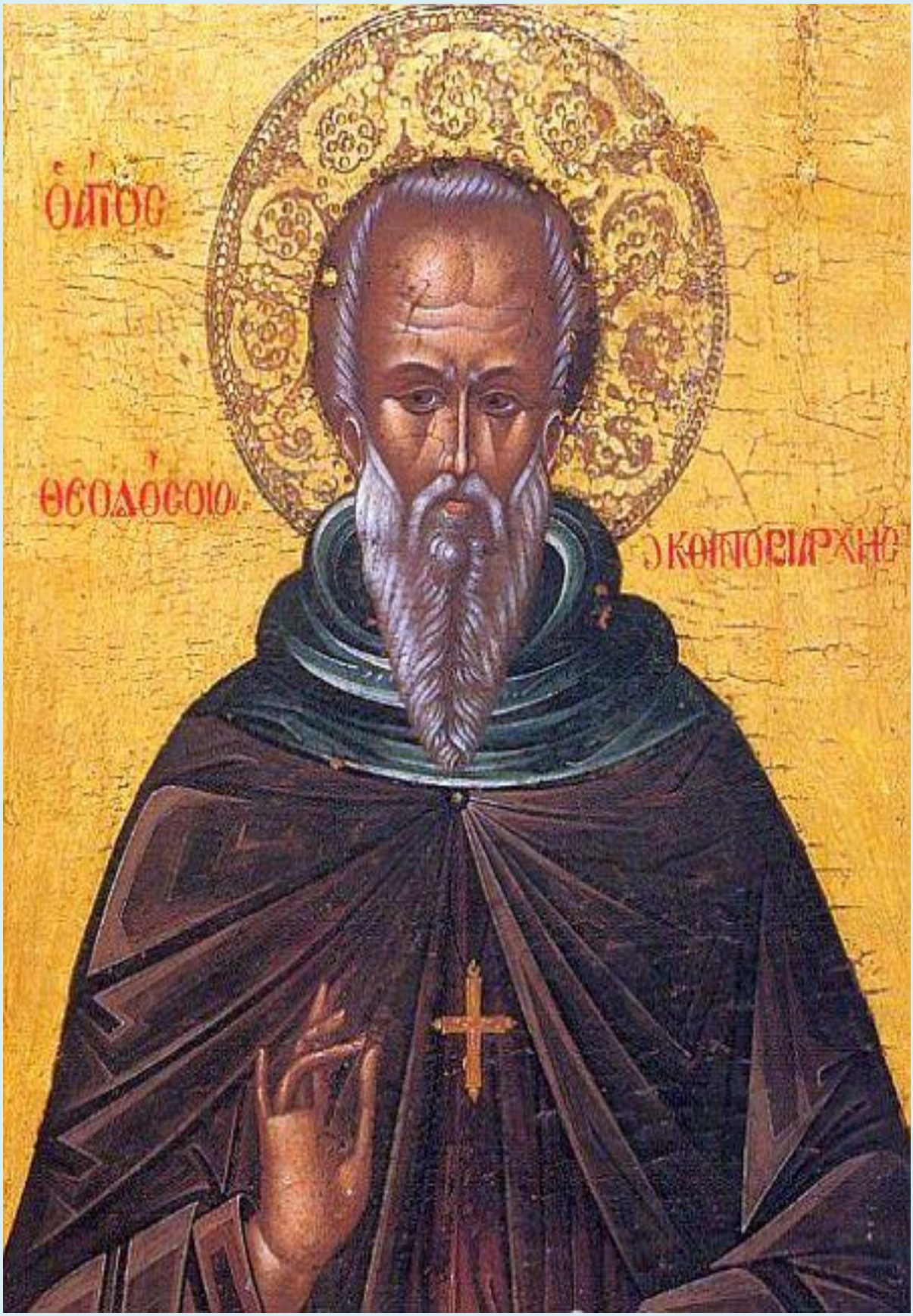
ΟΣΙΟΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ
Ο ΚΟΙΝΟΒΙΑΡΧΗΣ

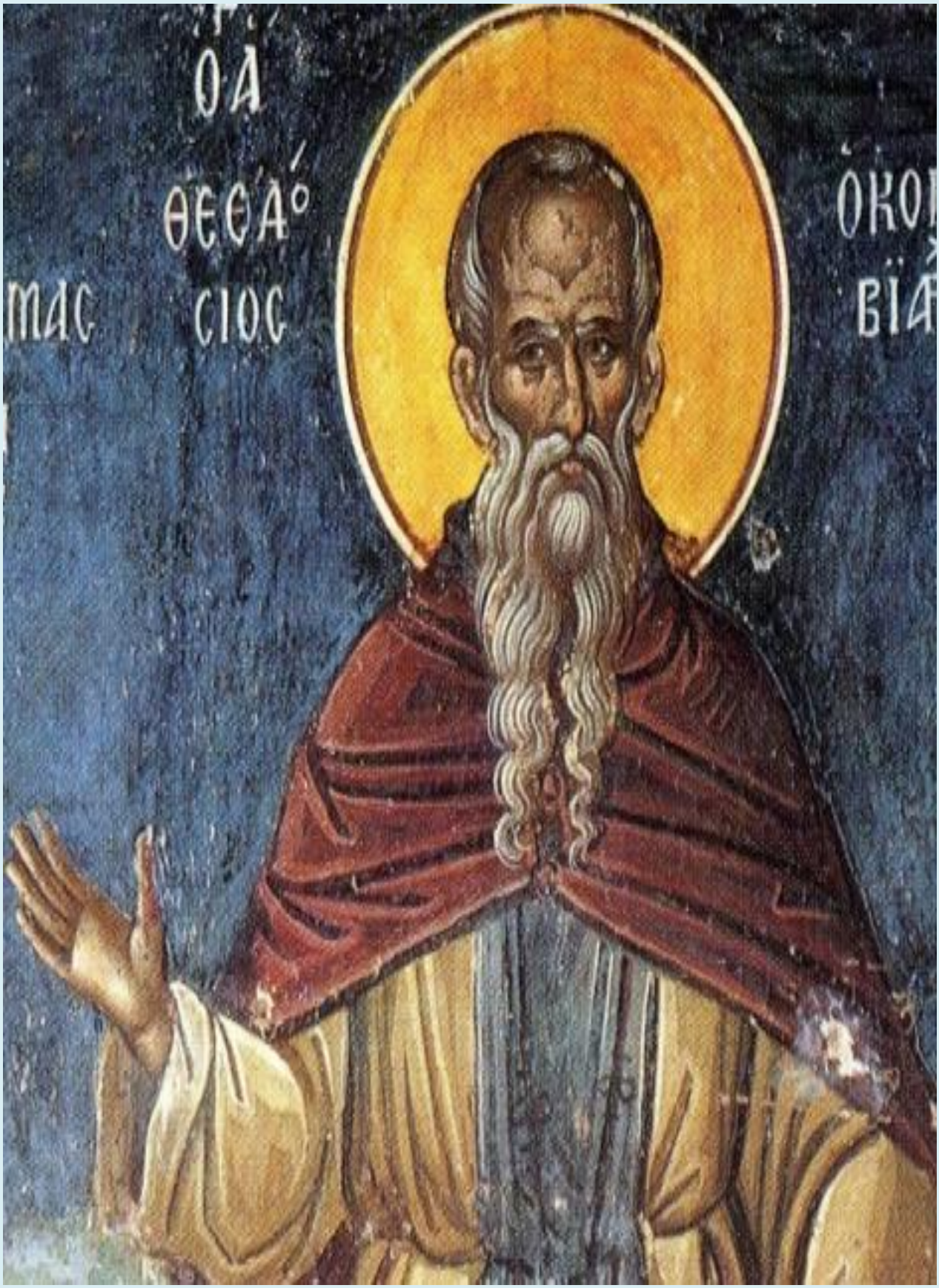
ΘΕΘΑΌ
ΜΑϹ
ϹΙΟϹ

Γ΄
ΟΣ
ΘΕΟΔΟ
CIOC
ΟΚϚ
NOBI
ΑΡΧΗ
ΗΓΑΒΡΙΜΑΡ
ΓΑΜΡΕΙΙ
ΕΠΟΡΙΝΗ
ΚΟΚΡΑΤΩ
ΓΑΙΡΟCΑΗ
ΝΑΤΑΙΚΡΑ
ΗΚΓΑΩ
CΗϚ

ΘΕΟΔΟ
ΣΙΟΣ
ΟΚΥ
ΝΟΒΙ
ΑΡΧΗ

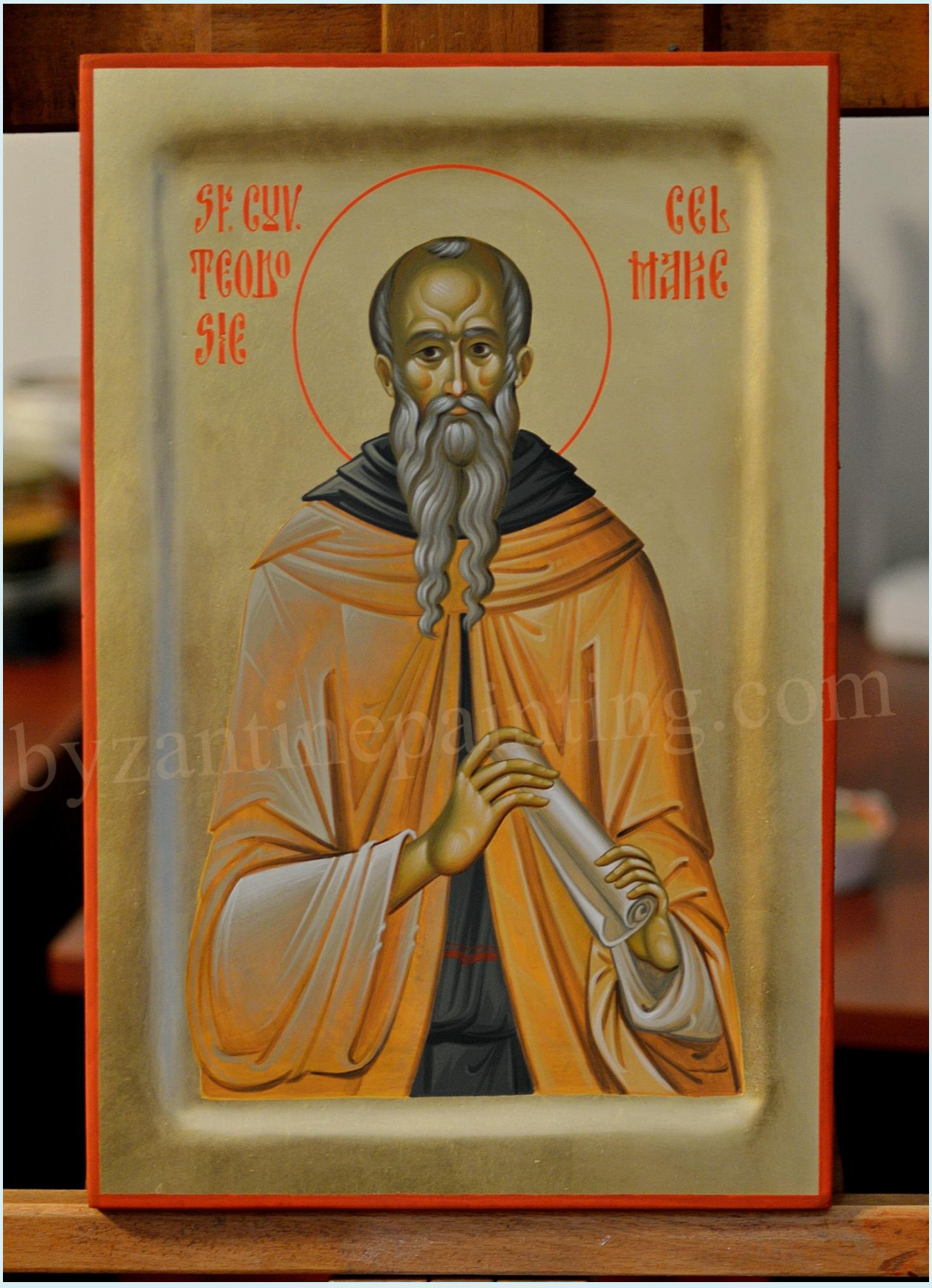
ΘΕΟΔΟ
ΜΑΚΕ

ΟΑ
ΘΕΘΑΟ
CIOC
ΟΚΟΙΝΟ
ΒΙΑΡ

ΟΣΙΟΣ
ΚΟΙΝΟ
ΒΙΑ

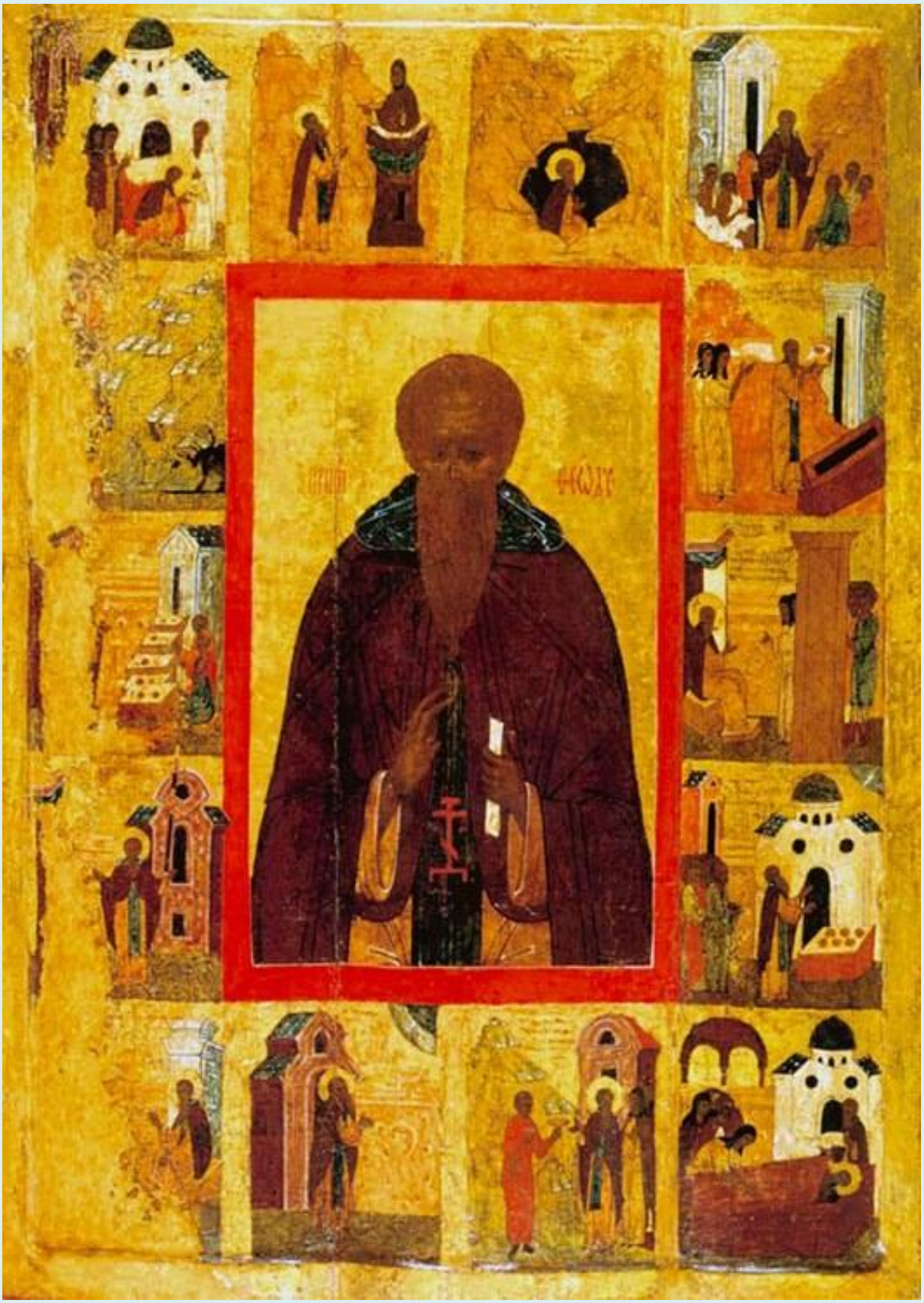

Ὁ ΑΓΙΟΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ

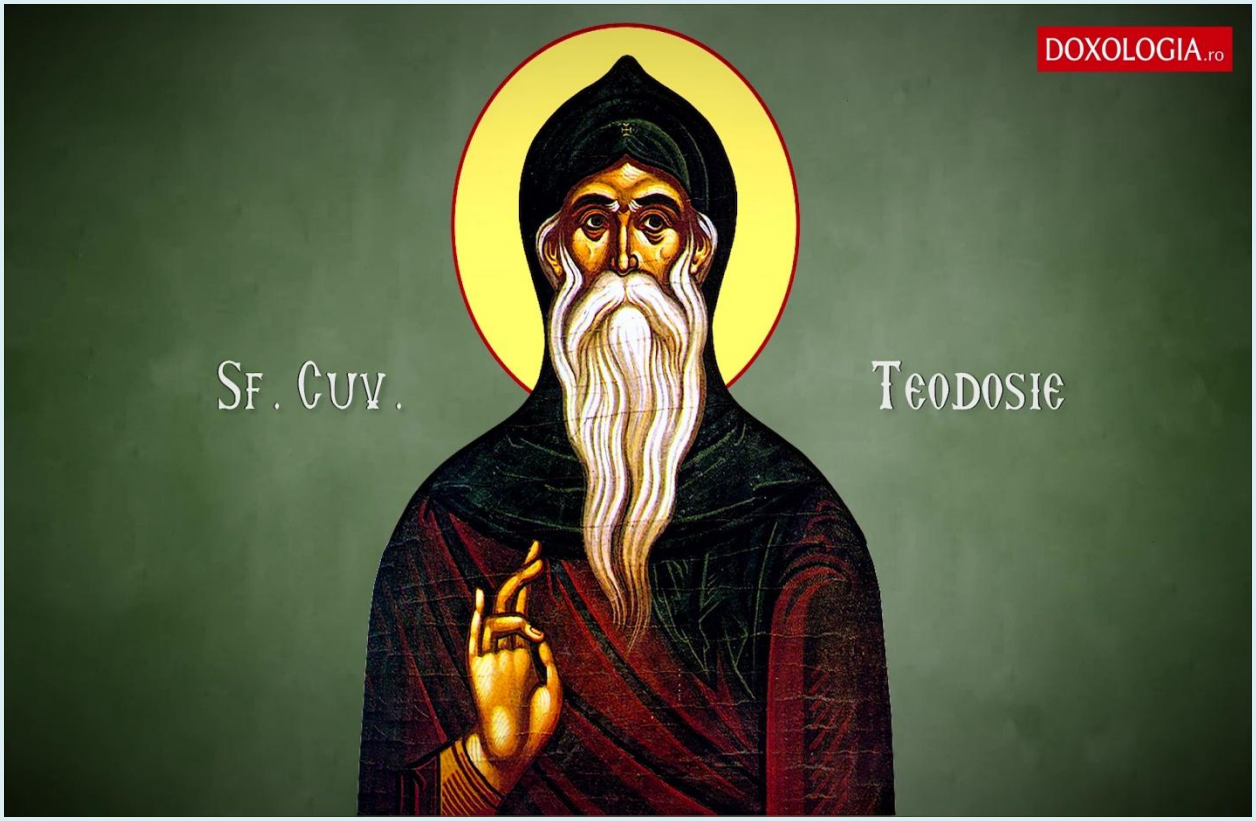
DOXOLOGIA.ro
Sf. Cuv.
Teodosie

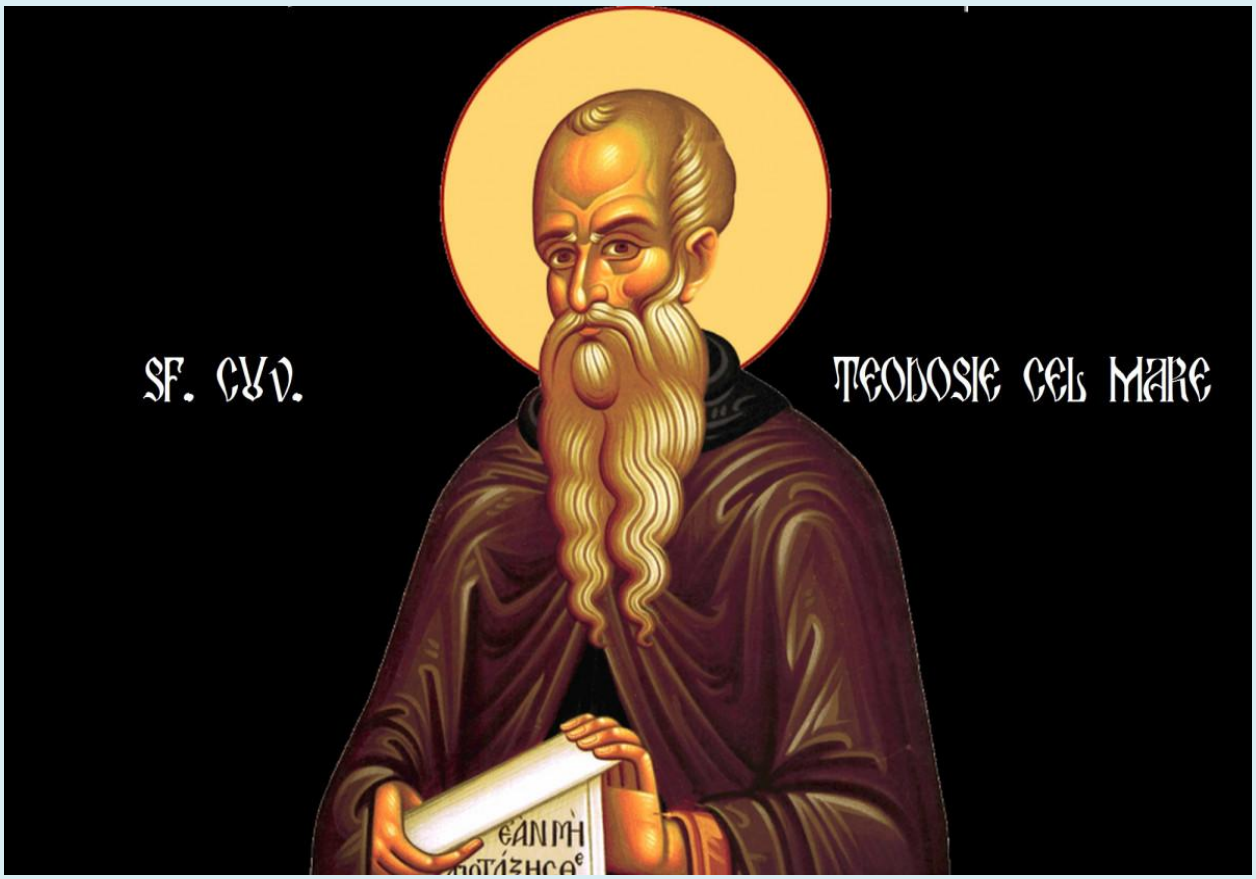
Sf. Cuv.
Teodosie cel Mare

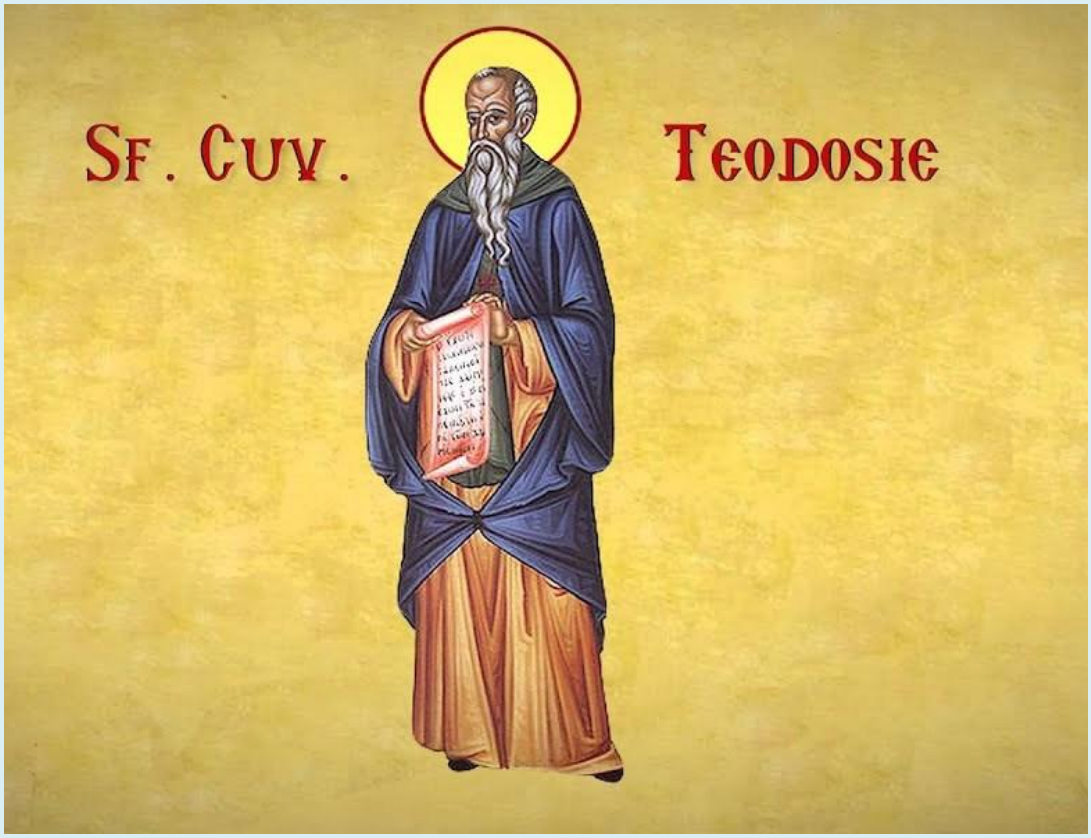
Sf. Cuv. Teodosie

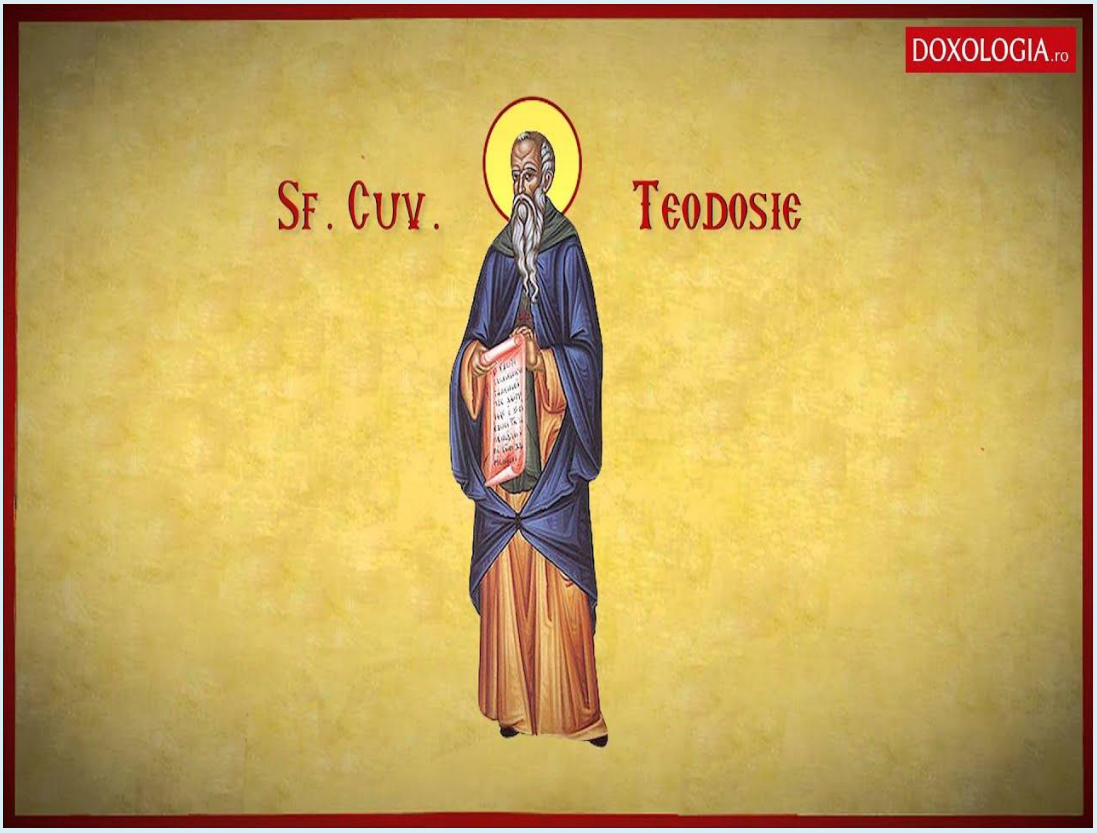
DOXOLOGIA.ro
Sf. Cuv. Teodosie

11 ianuarie

Sfântul Cuvios

Teodosie cel Mare

începătorul vieții de obște

fotografii
icoane articole acatist canon

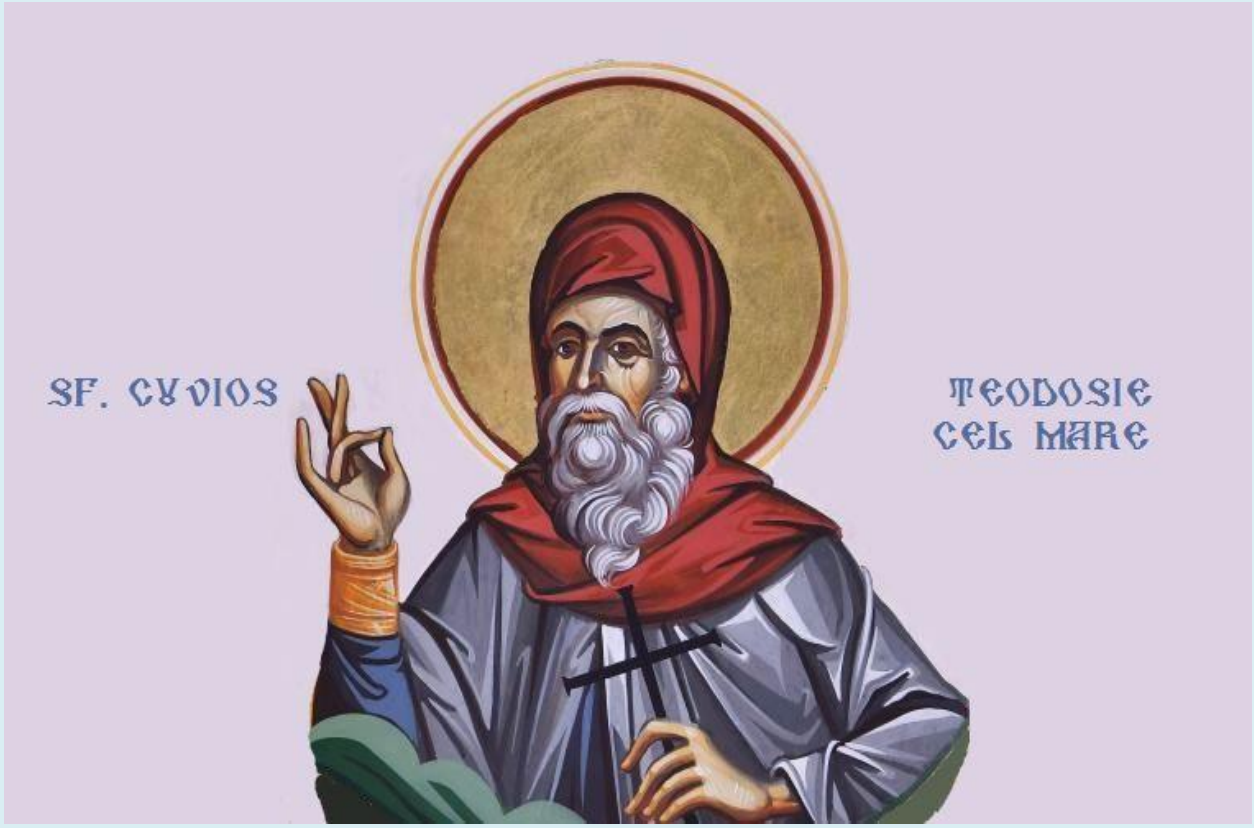

Troparul Sfântului Cuvios Teodosie cel Mare, începătorul vieţii călugăreşti de obşte

11 Ianuarie - Glasul 8

Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; şi te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sfântului Cuvios Teodosie cel Mare, începătorul vieţii călugăreşti de obşte

11 Ianuarie - Glasul 8

Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; şi te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Teodosie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Teodosie!